

Uuden keskuskeittiön uutta kalustoa
Kuva: Janne Teeriaho

KEURUUN KAUPUNKI

Tilinpäätös 2020

Kaupunginhallitus 29.3.2021

SISÄLLYSLUETTELO

A.	Tilinpäätöstä koskeva lainsäädäntö ja tilinpäätöksen sisältö	1
B.	Toimintakertomus	2
1.	Olennot tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	2
1.1.	Kaupunginjohtajan katsaus	2
1.2.	Taloudellinen kehitys	3
1.3.	Olennot muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	4
1.4.	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	4
1.5.	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	4
1.6.	Kaupungin hallinto	7
1.7.	Tilivelvolliset toimielimet ja viranhaltijat	7
1.8.	Tilikauden tulos ja toiminnan rahoitus	8
1.9.	Kokonaistulot ja -menot	12
1.10.	Kuntakonsernin toiminta ja talous	13
1.11.	Konsernin toiminnan ohjaus	18
1.12.	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	18
1.13.	Henkilöstö	19
1.14.	Ympäristöasiat	19
1.15.	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	20
1.16.	Tilikauden tuloksen käsittely	21
1.17.	Talouden tasapainottamistoimenpiteet	21
1.18.	Kaupunkistrategian toteutumisen arviointi	22
2.	Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	24
2.1.	Keskusvaalilautakunta	25
2.2.	Tarkastuslautakunta	25
2.3.	Kaupunginhallitus	26
2.4.	Perusturvalautakunta	35
2.5.	Sivistyslautakunta	48
2.6.	Opistolautakunta	59
2.7.	Vapaa-ajan lautakunta	61
2.8.	Tekninen lautakunta	64
2.9.	Rakennuslautakunta	69
2.10.	Keuruselän ympäristölautakunta	71
C.	Ulkoiset tilinpäätöslaskelmat	73
1.	Tuloslaskelma	73
2.	Tase	74
3.	Rahoituslaskelma	76
D.	Talousarvion toteutuminen	77
1.	Talousarvion toteutuminen tulosalueittain	77
2.	Talousarvion tuloslaskelman toteutuminen	79
3.	Talousarvion investointiosan toteutuminen	80
4.	Talousarvion rahoituslaskelman toteutuminen	81
E.	Konsernitalinpäätös	82
1.	Konsernilaskelmat	82
1.1.	Konsernin tuloslaskelma	82
1.2.	Konsernitase	83
1.3.	Konsernin rahoituslaskelma	85
F.	Tilinpäätöksen liitetiedot	86
1.	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	86
2.	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	86
3.	Tasetta koskevat liitetiedot	89
4.	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	92
5.	Henkilöstöä, tilintarkastuspalkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot	93
6.	Konsernitalinpäätöksen liitetiedot	94
G.	Keuruun Vesi liikelaitoksen tilinpäätös	95
H.	Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitoksen tilinpäätös	105
I.	Liikelaitosten vaikutus kaupungin talouteen	116
J.	Kirjanpito- ja tilinpäätöksen allekirjoitus	120

A. TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ JA TILINPÄÄTÖSASIAKIRJAN SISÄLTÖ

Tilinpäätöstä koskeva lainsäädäntö

Kunnan tilinpäätöksestä säädetään kirjanpitolaissa ja kuntalaissa. Kuntalain säädökset koskevat kunnan tilikautta, tilinpäätöksen käsittelyä ja sisältöä, konsernitilinpäätöksen laadintaa sekä tilinpäätöksen allekirjoittamista. Kirjanpitolaki määrää kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä yksityiskohtaisemmin. Työ- ja elinkeinoministeriön alaisen kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antaa lisäksi kuntia sitovia ohjeita kirjanpidon järjestämisestä ja tilinpäätöksen laatimisesta.

Kuntalain mukaan kunnan tilinpäätös koostuu seuraavista osista:

- tase
- tuloslaskelma
- rahoituslaskelma
- tilinpäätöksen liitetiedot
- talousarvion toteutumisvertailu
- toimintakertomus
- konsernitilinpäätös

Kuntalain mukaan kunnan tilinpäätös on laadittava kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä eli tilikautta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä. Laatimisella tarkoitetaan sitä, että tilinpäätös on hallituksen allekirjoittama. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja. Tilinpäätös on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Toimintakertomuksessa on esitettävä mm. selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on annettava myös tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Vuoden 2020 tilinpäätösasiakirjan rakenne

Vuoden 2020 tilinpäätösasiakirja on sisällöltään ja ulkoasultaan pääosin edellisvuosien kaltainen.

Tilinpäätösasiakirja jakaantuu osiin (A-J) seuraavasti. A-osassa on kuvattu tilinpäätöstä koskevaa lainsäädäntöä ja tilinpäätöksen rakennetta. B-osa eli toimintakertomus muodostaa oman kokonaisuuden. Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käytöstä on toimintakertomuksen kohdassa 1.16 sivulla 21. C-osa sisältää ulkoiset tilinpäätöslaskelmat eli tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman. Näihin sisältyvät myös liikelaitosten luvut siten, että sisäiset erät on eliminoitu. D-osa sisältää talousarvion toteutumisvertailut. Talousarviovertailuissa on mukana myös sisäiset menot ja tulot, koska nämä sisältyvät talousarvion lukuihin. D-osan toteutumisvertailut eivät sisällä liikelaitoksia. Poikkeuksena on sivulla 79 esitetyt tuloslaskelman toteutumisvertailut, jotka on esitetty sekä ilman liikelaitoksia että liikelaitosten luvut sisältäen. Liikelaitosten toteutumisvertailut ilmenevät liikelaitosten erillistilinpäätöksissä.

E-osa sisältää konsernitilinpäätöksen eli konsernin tuloslaskelman, konsernitaseen ja konsernin rahoituslaskelman. Konsernilukuihin sisällytetään kaupungin lukujen lisäksi tytäryhteisöjen luvut sekä kuntayhtymisen luvuista kunnan omistusosuuden mukaiset luvut. Konsernin sisäiset erät on eliminoitu.

F-osa sisältää tilinpäätöksen liitetiedot, joihin sisältyvät myös liikelaitokset. Liikelaitosten omat liitetiedot sisältyvät liikelaitosten erillistilinpäätöksiin.

G-osa sisältää Keuruun Vesi liikelaitoksen erillistilinpäätöksen. Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitoksen tilinpäätös on H-osassa.

I-osassa kuvataan liikelaitosten vaikutus kaupungin talouteen eli tuloslaskelmaan, taseeseen ja rahoituslaskelmaan. Tähän osaan on sisällytetty myös liikelaitosten sitovien erien toteutumisvertailu.

J-osa sisältää luettelon käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista sekä tilinpäätöksen allekirjoituksen ja tilintarkastusmerkinnän.

B. TOIMINTAKERTOMUS

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Poikkeuksellinen vuosi 2020

Päättynyt vuosi oli poikkeuksellinen niin Keuruulla, Suomessa kuin lähes koko maailmassa. Tämän aiheutti alkuvuonna leviämään lähtenyt korona-virus, mistä syntyi käytännössä maailmanlaajuinen pandemia. Viruksen leviämismuutoksen heikentämiseksi suuressa osassa valtioita turvaututtiin erilaisiin rajoitustoimenpiteisiin. Suomessa otettiin valmiuslaki käyttöön maaliskuun puolivälissä.

Keuruun kaupungin toiminnassa rajoitus- ja varautumistoimet kohdistuivat erityisesti perusturvan ja sivistyksen toimialoille. Perusturvan puolella keskeistä oli huolehtia siitä, että yksiköiden asukkaat, muut ikäihmiset ja hoitohenkilöstö välttyvät tartunnalta. Tätä vaikeutti etenkin alussa suojaruokien heikko saatavuus. Sivistyspalvelujen toimialalla toimenpiteet kohdistuivat suurelta osin opetukseen siten, että koulut siirtyivät etäopetukseen. Tämä toteutettiin hyvin nopeasti. Pandemia koetteli kaupungin toimintoja myös muilla toimialoilla. Monien palvelujen käyttöä jouduttiin rajoittamaan; mm. uimahalli ja kirjasto olivat kiinni 2,5 kuukautta.

Koronan vuoksi osa kaupungin viranhaltijoista ja työntekijöistä siirtyi etätöihin. Tämä edellytti etätöihin soveltuvien tietokoneiden hankkimista ja asentamista. Tämä tehtävä kuormitti ICT-henkilöstöä. Etätö sujuu yllättävän hyvin ja tietoliikenneyhteydet toimivat pääosin moitteettomasti.

Vuosi 2020 ei ollut pelkkää koronaa. Päättäneenä vuonna saatiin päätökseen usean vuoden kestänyt Jaakonson jätevesipuhdistamon saneeraus. Investoinnilla on myönteinen vaikutus Keuruun veden laatuun ja sitä voidaan pitää merkittävänä ympäristötekona. Investoinnin toteutti Keuruun Vesi liikelaitos. Puhdistamo ei jäänyt ainoaksi investoinniksi. Talonrakennusinvestointeihin käytettiin n. 3,5 miljoonaa euroa ja kaavateihin sekä liikennealueisiin vajaat 0,5 miljoonaa euroa. Talonrakennusinvestoinnit kohdistuivat suurelta osin keskuskeittiöön.

Kuntatalouden kannalta korona-pandemia uhkasi muodostua erittäin ongelmalliseksi. Rajoitustoimien vuoksi lomautukset ja työttömyys kasvoivat Suomessa. Myös monien yritysten taloustilanne heikkeni. Nämä aiheuttivat ongelmia verotuloihin. Kevättalvella verotuloennusteet heikkenivät merkittävästi niistä ennusteista, joihin talousarvio perustui. Tässä vaiheessa valtiolta tuli kuntien avuksi. Heikentyneitä verotuloja kompensoitiin korottamalla kuntien valtionosuuksia sekä kasvattamalla kuntasektorin osuutta yhteisöveron tuotosta. Kesän jälkeen verotuloennusteet alkoivat parantua. Veroja kertyikin Keuruun kaupungille lähes alkuperäisen talousarvion verran. Kun valtionosuudet ylittivät reilusti alkuperäisen talousarvion ja kun toimintakulut onnistuttiin pitämään kurissa, niin vuosi 2020 muodostui selvästi ylijäämäiseksi. Myös lainakantaa saatiin vähennettyä. Toimintakulujen hallinnassa auttoi palkatun henkilöstön venyminen. Vapaaehtoisilla toimenpiteillä, kuten ns. talkoovapailla saatiin noin 200.000-300.000 €:n säästöt henkilöstömenoihin. Tästä kaikille erityinen kiitos!

Koronan tuomista lisähaasteista huolimatta Keuruun kaupunki pystyi järjestämään suunnitellut palvelut varsin hyvin. Päättynyt vuosi osoitti, että Keuruu pystyy selviämään kovistakin haasteista. Meillä on siihen taitoa ja kykyä. Keuruu haluaa jatkossakin tuottaa laadukkaita palveluja asukkailleen. Tämän on mahdollistanut ja mahdollistaa jatkossakin luottamushenkilöiden linjaukset keuruulaisten parhaaksi sekä palkatun henkilöstön työmotivaatio ja ammattitaito ja venyminen.

Kiitän Keuruun kaupungin ja kaupunkikonsernin henkilöstöä, niin luottamushenkilöitä kuin viranhaltijoita ja työntekijöitä työpanoksesta Keuruun kaupungin ja keuruulaisten hyväksi. Jokaisen työpanos on ollut tärkeää ja merkityksellistä. Kiitos myös yrityksille ja muille Keuruun kaupungin yhteistyökumppaneille.

Tästä on hyvä jatkaa!

Tero Mäkelä
Vs. kaupunginjohtaja

1.2. TALOUDELLINEN KEHITYS

Kulunut vuosi oli taloudellisessa mielessä haastava etenkin kevättalvella. Takana oli vuoden 2019 alijäämäinen tilinpäätös, joka osittain aiheutui verotulojen tilitysvajeesta. Keuruun verotulot jäivät vuonna 2019 lähes 3 miljoonaa euroa alle alkuperäisen talousarvion. Maaliskuussa korona-epidemia kiihtyi koko maassa ja sen seurauksena turvaututtiin valmiuslain käyttöönottoon. Epidemiaa pyrittiin torjumaan erilaisilla rajoitustoimenpiteillä, jotka aiheuttivat lomautusten ja työttömyyden kasvua. Tämä heijastui verotuloihin.

Valtiovarainministeriön toimenpiteillä kuntien verotulojen menetyksiä pienennettiin. Kuntasektorin jako-osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin 10 %-yksiköllä ja peruspalvelujen valtionosuuksia korotettiin. Kesällä ja syksyllä julkaistut verotuloennusteet paranivat merkittävästi kevättalven ennusteista.

Myös Keuruun kaupungin taloustilanne vuosikatteen ja tilikauden tuloksen näkökulmasta parani merkittävästi edellisvuodesta. Vuosikate aleni kasvoi 1,9 miljoonasta eurosta 7,2 miljoonaan euroon. Koska vuosikate kattoi poistoista 145,5 %, tilikausi oli lähes 2,3 milj. € ylijäämäinen. Kertynyt ylijäämä kasvoi 5,9 miljoonasta eurosta 8,2 euroon. Konsernin kertynyt ylijäämä kasvoi 10,5 miljoonasta oli 12,2 miljoonaan euroon.

Verotulot kasvoivat edellisvuodesta 1,7 milj. € (5,1 %) ja valtionosuudet kasvoivat 3,5 milj. € (12,8 %). Verotulot alittivat alkuperäisen talousarvion 69.000 € ja ylittivät korjatun talousarvion 615.000 €. Valtionosuudet ylittivät alkuperäisen talousarvion 2,1 milj. € ja alittivat korjatun talousarvion 7.000 €.

Vuosikate oli asukasta kohti 762 € (edellisvuonna 196 €/as). Vuosikate kattoi poistoista 145,5 % (37,4 % v. 2019). Toimintatuotot olivat 25,9 % toimintakuluista (26,8 % v. 2019). Konsernin vuosikate parani edellisvuoden 6,5 miljoonasta 11,6 miljoonaan euroon ja kattoi poistoista 117,7 % (edellisvuonna (64,3 %). Konsernin vuosikate asukasta kohti oli 1.219 € (672 €/as v. 2019).

Toimintakate parani 0,2 milj. € (0,4 %). Henkilöstökulut vähenivät 505.000 € (1,4 %), mutta kun lomituspalvelujen henkilöstökulut vähenivät 764.000 €, niin muiden tulosalueiden henkilöstökulut kasvoivat 259.000 €.

Kaupungin investointiaste väheni edellisvuodesta. Vuoden 2020 bruttoinvestoinnit olivat 6,0 milj. € (6,5 milj. € v. 2019), vähennystä oli siis 0,5 milj. €. Peruskaupungin investoinnit olivat 5,7 milj. €, vesiliikelaitoksen 1,3 milj. € ja vuokra-asunnot liikelaitoksen 1,9 milj. €. Vuokra-asunnot liikelaitoksen investoinneista vajeat 1,5 milj. € aiheutui peruskaupungilta ostetuista asunnoista. Kauppa rahoitettiin liikelaitoksen peruspääoman korotuksella.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 5,0 milj. € eli 61.000 € edellisvuotta pienemmät.

Lainamäärä väheni 925.000 €. Lainakannasta (57,8 milj. €) oli pitkäaikaisia lainoja 19,8 milj. € (muutos 2,6 €) ja lyhytaikaisia kuntatodistuslainoja 38,0 milj. € (muutos -3,5 milj. €). Lainojen korkokulut olivat 3.000 € negatiiviset.

Taseen tunnusluvusta omavaraisuusaste parani 37,6 %:sta 39,0 prosenttiin. Lainakanta asukasta kohti väheni 6.112 €:sta 6.087 euroon. Suhteellinen velkaantuneisuus parani edellisvuodesta (86,2 %) 81,5 %:iin.

Konsernin omavaraisuusaste parani 27,2 %:sta 27,8 %:iin ja konsernilainojen määrä asukasta kohti kasvoi 11.473 €:sta 11.661 €:oon. Konsernin lainamäärän kasvusta (0,5 milj. €) aiheutui 3,7 milj. € sairaanhoitopiirin lainojen lisäyksestä. Konsernin lainakannasta sairaanhoitopiirin osuus on 23,9 milj. € eli 2.520 €/asukas.

Kaupungin taseen loppusumma on 117,1 milj. € (115,4 milj. € v. 2019) ja konsernitaseen loppusumma 199,8 milj. €. Konsernin ylijäämä oli 1,9 milj. €. Vuonna 2019 konserni oli 3,7 milj. € alijäämäinen. Konsernin vuosikate oli 11,6 milj. € eli 5,1 milj. € parempi kuin edellisvuonna. Konsernin tuloksen paraneminen johtui suurimmalta osin kaupungin tuloksen parantumisesta.

Yleisenä havaintona voidaan todeta, että Keuruun kaupungin talous parani selvästi edellisvuodesta. Selvästi positiivinen tulos ja ennätyskellisen suuri vuosikate aiheutuivat valtion kunnille osoittamasta tukipaketista, joka liittyi koronaepidemiaan. Tukipaketin vaikutus oli noin 3,3 milj.€. Siihen sisältyi valtionosuuksien korotuksia 2,7 milj. € ja yhteisöveron korotusta 0,6 milj. €. Yhteisöveron korotus toteutettiin siten, että valtion jako-osuutta yhteisöveron tuotosta pienennettiin ja kuntien osuutta lisättiin. Koronan kokonaisvaikutuksia on vaikea arvioida, mutta karkealla tasolla voidaan arvioida, että ilman koronaa ja siitä aiheutuneita taloudellisia vaikutuksia tilikauden tulos olisi ollut lähellä nollaa.

1.3. OLENNAISET MUUTOKSET KAUPUNGIN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Olennaiset muutokset toiminnassa

Korona-pandemia aiheutti muutoksia kaupungin normaaliin toimintaan erityisesti kevättalvella 2020. Kirjastot ja liikuntapaikat, kuten uimahalli olivat kiinni. Epidemia työllisti erityisesti perusturvaa, johon siirrettiin työntekijöitä kiinni olleista toiminnoista. Koulutoimi siirtyi etäopetukseen ja etätöiden määrä kasvoi muillakin toimialoilla.

Olennaiset tuloperusteiden muutokset

Keskeiset tuloperusteiden muutokset liittyivät valtionosuuksiin ja verotuloihin. Korona-pandemian vuoksi kuntien peruspalvelujen valtionosuuksia lisättiin ja kuntien jako-osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin 10 prosenttiyksiköllä.

Tilinpäätöksen vaikutus kuluvan vuoden talousarvioon

Vuoden 2020 tilinpäätös ei vaikuta vuoden 2021 talousarvioon.

1.4. ARVIO KAUPUNGIN JA KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Merkittävin lähivuosien epävarmuustekijä kaupungin ja myös konsernin kannalta on liittynyt jo pitkään valmisteilla olleen sote-uudistuksen aiheuttamiin poikkeuksellisen suuriin muutoksiin kuntasektorilla. Sote-uudistuksen toteutuessa kuntien toimintaympäristö muuttuisi merkittävästi. Kaupungin henkilökunnasta poistuisi huomattava osa henkilöstöstä. Toimintatuotot ja toimintakulut, verotulot ja valtionosuudet vähenisivät merkittävästi. Tästä aiheutuvaa merkittävää epävarmuustekijää lieventää sote-uudistukseen liittyvä muutosrajoitin, joka rajaa yksittäisen kunnan menetyksiä tai hyötyä.

Pääministeri Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa koetaan sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen kuntaa suuremmille itsehallinnollisille alueille eli maakunnille. Sama koskee myös pelastustoimea.

Suhdannevaihtelut toki vaikuttavat kuntien talouteen. Muutaman vuoden vallinnut noususuhdanne heikkenee ja bruttokansantuotteen kasvu hidastuu, mikä vaikuttaa verotuloihin. Taloussuunnitelman 2021-2024 mukaan investointien määrä alenee tasolle, joka mahdollistaa lainakannan vähentämisen.

1.5. SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

1.5.1. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA KEURUUN KAUPUNGISSA

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta operatiivisena toimintana kuuluvat kaupunginhallitukselle, kaupunginjohdolle ja muulle johdolle. Valtuusto on 17.11.2014 hyväksynyt asiakirjan Keuruun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Kaupunginhallitus on 17.12.2014 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Tätä ohjetta päivitettiin toukokuussa 2018.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessin kehittäminen on edennyt odotettua hitaammin. Myös koko konsernin sisällyttäminen prosessiin on vielä alkutekijöissään. Tekeillä ovat toimialakohtaiset sisäisen valvonnan suunnittelu- ja raportointilomakkeet.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan organisoinnista säädetään 1.6.2017 voimaan tullessa hallintosäännössä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan selvittämiseksi ja riskien arvioimiseksi on otettu käyttöön arviointimenettely siten, että sitä sovellettiin ensimmäisen kerran vuodelta 2016 laadittuun toimintakertomukseen. Arviointi on toteutettu toimialoitteittain ja liikelaitoksittain tätä varten laaditulla lomakkeella, joka koostuu viidestä kokonaisuudesta: 1) johtamistapa ja valvontakulttuuri, 2) riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta, 3) valvontatoimenpiteet, 4) tiedonkulku ja raportointi ja 5) seuranta. Arviointiasteikko koostuu neljästä portaasta: 1= välttävä, 2 = tyydyttävä, 3 = hyvä, 4 = erinomainen. Toimialakohtainen arviointi perustuu toimialajohtajien ja liikelaitosten johtajien arvioihin. Alla esitetyt pisteytykset kustakin kokonaisuudesta on laskettu toimialakohtaisten ja liikelaitosten arvioiden keskiarvoina.

Arviointilomakkeisiin sisältyvän arviointikriteeristön mukaan edellä mainitut arvosanat (1-4) tarkoittavat seuraavaa:

Välttävä (1):

Sisäinen valvonta ei tuota johdolle riittävää varmuutta toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei ole riittävästi ohjeistettu ja vastuutettu. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuutta ja riittävyttä ei arvioida organisaation eri tasoilla.

Tyydyttävä (2):

Sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä. Sisäinen valvonta ei kuitenkaan perustu systemaattiseen riskien tunnistamiseen, arviointiin ja hallintaan. Tästä johtuen on mahdollista, että sisäinen valvonta ei riittävästi turvaa riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuutta. Sisäisen valvonnan asianmukaisuuden ja riittävyden arviointeja suoritetaan, mutta ne eivät ole systemaattisia.

Hyvä (3):

Sisäinen valvonta tuottaa kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä. Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu riittävään ohjeistukseen ja läpi organisaation toteutuvaan systemaattiseen riskien hallintaan, jolloin katetaan olennaisimmat toimintaan ja talouteen liittyvät erilaiset riskit sekä ymmärretään riski myös mahdollisuudeksi. Sisäisen valvonnan asianmukaisuutta ja riittävyttä arvioidaan systemaattisesti.

Erinomainen (4):

Sisäinen valvonta tuottaa kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyttä seurataan ja arvioidaan systemaattisesti olennaisten riskien, toimintaympäristön muutosten ja suoritumisarviointien perusteella. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan seuranta-, arviointi-, hallinta- ja raportointimenettelyt ovat dokumentoituja. Tulokset käsitellään systemaattisesti ja tavoitteena on toiminnan ja sen tuloksellisuuden jatkuva parantaminen.

Itsearviointien tulokset olivat seuraavat

	Tp 2020	Tp 2019	Tp 2018	Tp 2017	Tp 2016
Johtamistapa ja valvontakulttuuri	3,3	3,3	3,2	3,3	3,1
Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta	3,0	3,1	3,0	2,7	2,4
Valvontatoimenpiteet	3,4	3,4	3,4	3,3	3,0
Tiedonkulku ja raportointi	3,3	3,4	3,4	3,2	3,1
Seuranta	3,3	3,3	3,4	3,2	2,9
Yhteensä (keskiarvo)	3,3	3,3	3,3	3,2	2,9

Arviointi pyydettiin jokaiselta toimialalta ja liikelaitoksilta. Kaikki toimialat ja liikelaitokset antoivat oman arviionsa.

On huomattava, että arviointi on subjektiivinen, mutta antaa silti jonkinlaisen kuvan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tasosta.

Itsearviointien perusteella on pääteltävissä, että sisäinen valvonta ja riskien hallinta on kohtuullisella tasolla. Jatkossa on syytä kiinnittää huomiota erityisesti riskien tunnistamiseen, arviointiin ja hallintaan.

Poikkeamat

Olennaisia poikkeamia ei todettu

Sisäinen tarkastus

Erillistä sisäistä tarkastustoimintaa ei ole järjestetty.

Varojen käytön valvonta

Laskujen hyväksymismenettely

Kukin toimielin vahvistaa vuosittain laskujen hyväksyjät.

Ostolaskut käsitellään sähköisesti. Laskun tiliöi ja sen oikeellisuuden tarkastaa vastaanottaja. Laskun hyväksyjä hyväksyy laskun, minkä jälkeen lasku menee maksatukseen.

Hankinnat

Hallintosäännössä on määritelty euromääräiset hankintavaltuudet viranhaltijoille: kaupunginjohtaja ja toimialajohtajat 200.000 €, tulosalueen esimies 50.000 € ja tulosyksikön esimies 15.000 €.

Raportointi

Tulosaluekohtainen talousarvion toteutusvertailu annetaan pääsääntöisesti kaupunginhallitukselle kuukausittain. Toteutumavertailu muutettiin keväällä 2020 täydentyväksi ennusteeksi, jossa raportointiin tulosalueiden toteutuneita tuloja ja menoja tiliryhmätasolla. Samalla ennustettiin tulevien kuukausien lukuja.

Päätösten laillisuuden valvonta

Viranhaltijapäätökset saatetaan ko. toimielimen tiedoksi niin, että toimielimellä on mahdollisuus käyttää otto-oikeutta tarvittaessa. Toimintasäännön mukaan asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginjohtaja. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunta, lautakunnan puheenjohtaja ja ko. vastuualueen johtaja.

Riskienhallinta

Omaisuusriskejä hallitaan vakuuttamalla. Vakuutusten omavastuut on määritelty siten, että pienehköt vahingot jäävät kaupungin vastuulle, mutta vahingot, joilla on olennaista vaikutusta kaupungin talouteen, ovat vakuutusturvan piirissä. Tämä pitää vakuutusmaksut kohtuullisina.

Kaupungilla on vastuuvakuutus, joka kattaa toiselle osapuolelle aiheutuvat vahingot siinä tapauksessa, että kaupunki virheellisen menettelyn vuoksi on korvausvelvollinen.

1.5.2. KESKEISET JOHTOPÄÄTÖKSET JA SISÄISEN VALVONNAN KEHITTÄMINEN TALOUSSUUNNITTELUKAUDELLE

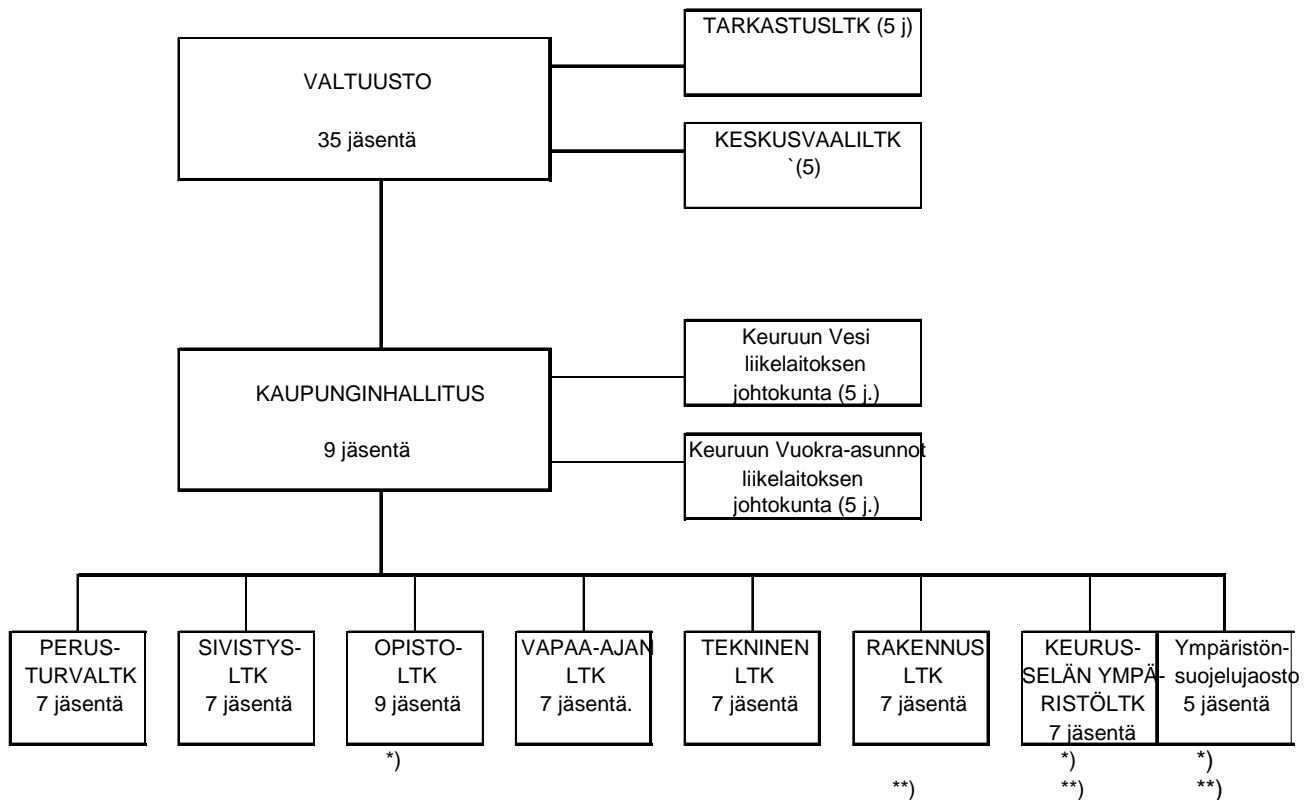
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan näkökulmasta ei ole ilmennyt tilanteita, jotka edellyttäisivät toiminnan merkittävää uudelleenarviointia.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan puutteena on se, että sitä ei ole onnistuttu saattamaan riittävästi koko konsernin tasolle.

Taloussuunnittelukaudella sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa olisi syytä kehittää niin, että erityisesti konserninäkökulma tulisi nykyistä paremmin esille.

1.6. KAUPUNGIN HALLINTO

Luottamustoimielinorganisaatio 2020

*) nämä ovat yhteistoiminta-alueiden toimielimiä, 2 yhteislautakuntaa ja yhteinen ympäristönsuojelujaosto

**) näillä toimielimillä on erityinen lakiin perustuva viranomaisrooli

Keuruun kunnan katsotaan tulleen perustetuksi vuonna 1776. Vuoden 1969 alusta Keuruuseen on kuulunut entinen Pihlajaveden kunta. Kaupungiksi Keuruu tuli 1.1.1986. Keuruun paikallishallinto on peräisin 1600-luvulta, ensin seurakunnan hoitamana ja 1800-luvulta kunnan vastuulla.

Keuruun kaupunki sijaitsee läntisessä Keski-Suomen maakunnassa. Naapurikuntina ovat Mänttä-Vilppula, Virrat, Ähtäri, Multia, Petäjävesi ja Jämsä.

Keuruun maapinta-ala on 1.260,65 km², vesipinta-ala noin 170,71 km², yhteensä 1.431,36 km². Asukkaita Keuruulla oli vuoden 2020 alussa 9.601 ja vuoden lopussa 9.489.

1.7 TILIVELVOLLISET TOIMIELIMET JA VIRANHALTIJAT

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat toimielimien jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Laki ei edellytä luetteloa tilivelvollisista. Jos luettelo tehdään, sen hyväksyminen kuuluu valtuustolle, joka päättää asiasta tarkastuslautakunnan valmistelun pohjalta.

Edellä todetun perusteella tilivelvollisia toimielimiä ovat keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, kaupunginhallitus, perusturvalautakunta, sivistyslautakunta, opistolautakunta, vapaa-ajan lautakunta, tekninen lautakunta, rakennuslautakunta, ympäristölautakunta, Keuruun Vesi liikelaitoksen johtokunta ja Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitoksen johtokunta.

Valtuuston vahvistamaa luetteloa tilivelvollisista viranhaltijoista ei ole, mutta sellaisiksi katsotaan kaupunginjohtaja, toimialajohtajat (hallintojohtaja, talousjohtaja, kaavoitusjohtaja, perusturvajohtaja, sivistysjohtaja ja tekninen johtaja), johtava rakennustarkastaja, ympäristöterveyspäällikkö, vesihuoltopäällikkö ja asuntopäällikkö.

1.8. TILIKAUDEN TULOS JA TOIMINNAN RAHOITUS

Tuloslaskelmassa esitetään tilikaudelle kuuluvat tuotot ja kulut. Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikaudella syntyneet tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuvien kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ulkoiset erät eli tuotot, jotka on saatu kaupungin ulkopuolelta, ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnoista kaupungin ulkopuolelta. Kaupungin sisäiset taloudelliset tapahtumat on laskelmasta eliminoitu.

Tuloslaskelma 2015-2020 (1.000 €)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Muutos 2019/2020	%
Toimintatuotot :								
Myyntituotot	7 732	7 395	12 050	12 411	11 674	11 141	-533	-4,6 %
Maksutuotot	4 648	4 586	5 003	5 000	4 783	4 713	-70	-1,5 %
Tuet ja avustukset	1 395	1 296	1 161	1 152	1 096	998	-98	-9,0 %
Muut toimintatuotot	4 482	4 318	4 321	4 766	4 222	3 938	-284	-6,7 %
Toimintatuotot yhteensä	18 256	17 594	22 534	23 328	21 776	20 790	-986	-4,5 %
Valmistus omaan käyttöön	0	25	0	6	1	0	-1	-2,7 %
Toimintakulut:								
Henkilöstökulut	-32 824	-33 211	-35 966	-36 628	-36 676	-36 171	505	-1,4 %
Palvelujen ostot	-32 188	-31 220	-32 045	-33 260	-33 709	-33 764	-55	0,2 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-5 393	-5 480	-5 232	-5 412	-5 542	-5 372	171	-3,1 %
Avustukset	-4 735	-4 489	-3 881	-3 800	-4 127	-3 948	179	-4,3 %
Muut toimintakulut	-1 003	-1 075	-958	-1 021	-1 350	-944	406	-30,1 %
Toimintakulut yhteensä	-76 143	-75 474	-78 081	-80 122	-81 404	-80 198	1 206	-1,5 %
Toimintakate	-57 886	-57 856	-55 547	-56 788	-59 628	-59 408	220	-0,4 %
Verotulot	34 378	33 627	33 813	34 273	33 713	35 431	1 719	5,1 %
Valtionosuudet	27 169	27 766	28 162	27 327	27 516	31 047	3 531	12,8 %
Rahoitustuotot ja -kulut:	302	261	281	215	280	162	-118	-42,2 %
Korkotuotot	28	3	4	4	4	4	0	9,6 %
Muut rahoitustuotot	353	356	347	323	321	171	-150	-46,7 %
Korkokulut	-73	-90	-44	-32	-32	3	35	-110,1 %
Muut rahoituskulut	-5	-8	-26	-79	-13	-17	-4	28,5 %
Vuosikate	3 963	3 798	6 709	5 028	1 881	7 232	5 351	284,5 %
Poistot ja arvonalennukset	-4 119	-5 132	-4 851	-4 903	-5 031	-4 970	61	-1,2 %
Tilikauden tulos	-155	-1 334	1 858	124	-3 150	2 262	5 412	-171,8 %
Poistoeron lisäys/vähennys	5	5	0	0	0	0	0	
Tilikauden yli-/alijäämä	-151	-1 329	1 858	124	-3 150	2 262	5 412	-171,8 %
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT								
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	24,0 %	23,3 %	28,9 %	29,1 %	26,8 %	25,9 %		
Vuosikate/Poistot, %	96,2 %	74,0 %	138,3 %	102,5 %	37,4 %	145,5 %		
Vuosikate €/asukas	392	380	676	515	196	762		
Asukasmäärä	10 099	9 992	9 920	9 766	9 601	9 489		

Rahoituslaskelma 2015-2020 (1.000 €)

RAHOITUSLASKELMA (1.000 €)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Toiminnan rahavirta:						
Vuosikate	3 963	3 798	6 709	5 028	1 881	7 232
Tulorahoituksen korjaukset	-214	-141	-88	-570	186	-107
Investointien rahavirta:						
Investointimenot	-18 040	-12 386	-5 392	-4 872	-6 471	-6 021
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 679	42	53	36	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	261	246	168	1 044	168	243
Muut investointitulot	0	59	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-12 351	-8 381	1 451	666	-4 237	1 346
Rahoituksen rahavirta:						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 206	10 470	5 000	500	1 800	5 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 962	-2 152	-2 583	-2 764	-2 415	-2 425
Lyhytaikaisten lainojen muutos	13 300	-1 300	-1 000	1 000	4 500	-3 500
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	12	1	-1	48	-9	-64
Vaihto-omaisuuden muutos	17	55	1	5	-2	1
Saamisten muutos	-737	140	492	-478	-326	52
Korottomien velkojen muutos	573	1 754	-2 124	1 824	-1 977	492
Rahoituksen rahavirta	12 408	8 970	-214	135	1 570	-444
Rahavarojen muutos	57	588	1 237	801	-2 666	903
Rahavarojen muutos:						
Rahavarat 31.12.	1 027	1 615	2 851	3 652	986	1 889
Rahavarat 1.1.	970	1 027	1 615	2 851	3 652	986
Rahavarojen muutos	57	588	1 237	801	-2 666	903
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:						
Toiminnan ja investoint. rahavirran kertymä 5 v., 1.000 €	-30 964	-38 021	-28 943	-24 660	-29 562	-9 155
Investointien tulorahoitus-%	24,2	30,8	125,7	103,9	29,1	120,1
Lainanhoitokate	2,0	1,7	2,6	1,8	0,8	3,0
Laskennallinen lainanhoitokate					0,3	1,0
Kassan riittävyys, pv	3,5	6,2	11,7	14,8	3,6	7,4

Toiminnan ja rahavirran kertymä lasketaan tilinpäätösvoodelta ja neljältä edelliseltä vuodelta

Investointien tulorahoitus-%

=100*Vuosikate/investointien omahankintameno. Kertoo, kuinka suuri osa investointien omahankintamenoista on rahoitettu vuosikatteella

Pääomamenojen tulorahoitus-%

=100*Vuosikate/(investointien omahankintameno+antolainojen lisäys+lainanlyhennykset). Kertoo, kuinka suuri osa investointien omahankintamenoista, lainanannosta ja lainanlyhennyksistä on rahoitettu vuosikatteella

Lainanhoitokate = (Vuosikate+korkokulut)/(korkokulut+lainanlyhennykset). Kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää tähän, jos tunnusluku on vähintään 1.

Kassan riittävyys ilmaisee, monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa vuoden viimeisen päivän kassavaroilla.

Tase 2015-2020 (1.000 €)

VASTAAVAA:	2015	2016	2017	2018	2019	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT						
Aineettomat hyödykkeet:						
Aineettomat oikeudet	106	90	62	34	14	17
Muut pitkävaikutteiset menot	883	721	609	551	371	256
	989	812	671	586	385	274
Aineelliset hyödykkeet:						
Maa- ja vesialueet	7 549	7 650	7 657	7 494	7 487	7 421
Rakennukset	55 575	65 627	66 749	67 353	65 953	68 748
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 407	17 626	16 814	17 986	17 047	16 071
Koneet ja kalusto	2 958	3 449	3 024	2 452	2 007	2 777
Muut aineelliset hyödykkeet	107	107	107	107	107	107
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	5 926	2 298	3 003	1 463	5 615	3 788
	89 522	96 757	97 354	96 855	98 215	98 913
Sijoitukset:						
Osakkeet ja osuudet	11 718	11 675	11 619	11 662	11 515	11 697
Muut saamiset	313	347	353	353	431	578
	12 031	12 021	11 972	12 015	11 946	12 275
TOIMEKSIANTOJEN VARAT						
Valtion toimeksiannot	1	0	0	0	0	0
Lahjoitusrahastojen varat	50	61	68	73	72	77
Muut toimeksiannot	0	0	1	0	0	0
	51	61	70	73	73	78
VAIHTUVAT VASTAAVAT						
Vaihto-omaisuus:						
Aineet ja tarvikkeet	45	1	1	1	1	1
Valmiit tuotteet	30	18	17	12	14	13
Ennakkomaksut	5	5	5	5	5	5
	80	25	24	18	20	19
Saamiset:						
Pitkäaikaiset saamiset:						
Lainasaamiset	128	88	69	37	0	238
Siirtosaamiset	6	1	0	0	0	0
	134	90	69	37	0	238
Lyhytaikaiset saamiset:						
Myyntisaamiset	1 263	1 409	1 394	1 803	2 218	2 030
Lainasaamiset	305	406	353	374	585	715
Muut saamiset	633	749	603	498	423	474
Siirtosaamiset	1 231	772	515	699	512	229
	3 432	3 336	2 865	3 374	3 738	3 448
Rahoitusarvopaperit	93	93	93	93	93	93
Rahat ja pankkisaamiset	933	1 522	2 758	3 559	893	1 796
VASTAAVAA YHTEENSÄ	107 266	114 717	115 875	116 611	115 363	117 132

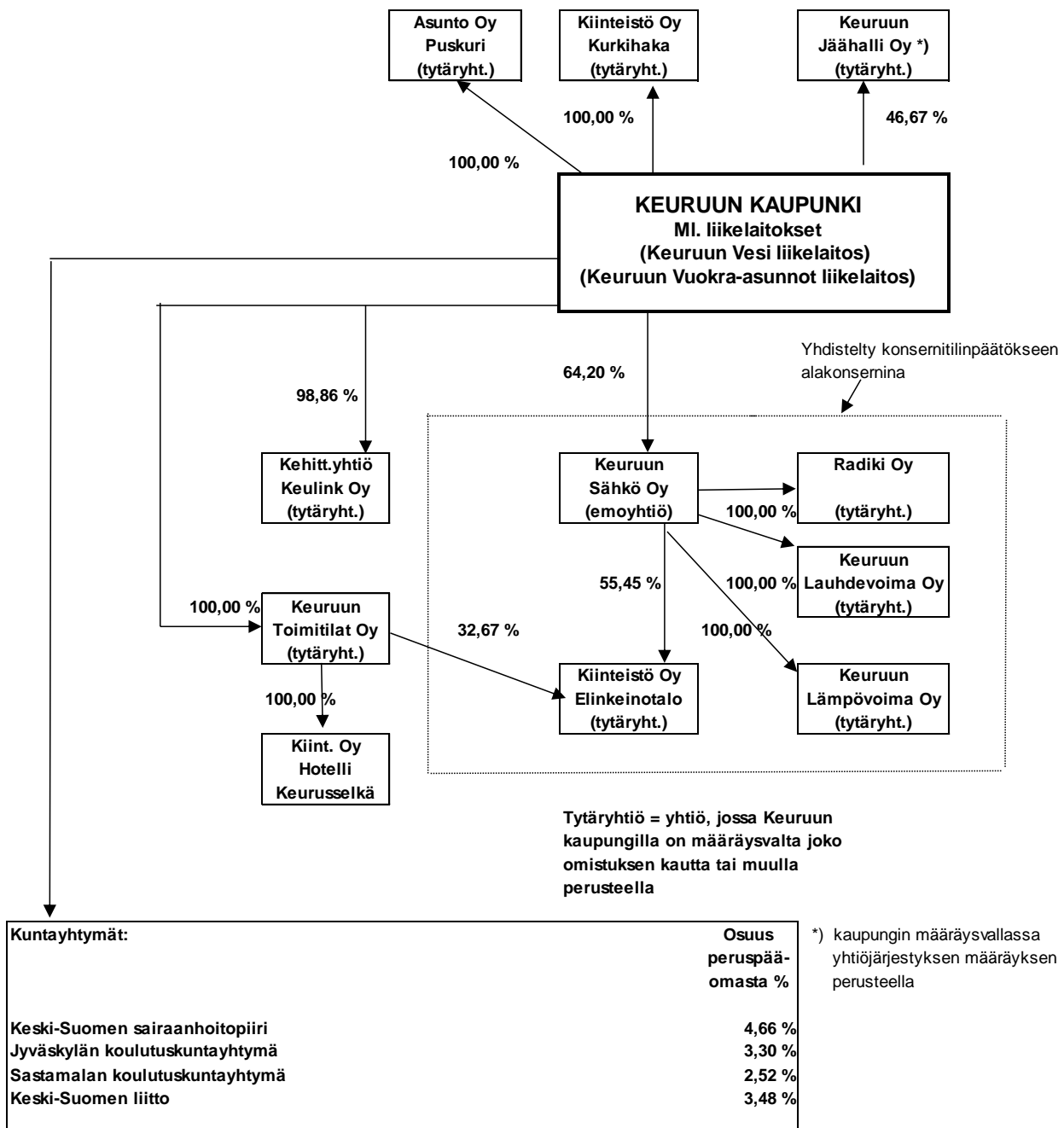
VASTATTAVAA:	2015	2016	2017	2018	2019	2020
OMA PÄÄOMA						
Peruspääoma	37 446	37 446	37 446	37 446	37 446	37 446
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	8 172	8 021	6 766	8 954	9 081	5 932
Tilikauden yli-/alijäämä	-151	-1 329	1 858	124	-3 150	2 262
	45 467	44 138	46 070	46 524	43 378	45 640
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET						
Poistoero	78	74	0	0	0	0
	78	74	0	0	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET						
Eläkevaraukset	0	0	0	0	0	0
Muut pakolliset varaukset	5	5	5	5	5	5
	5	5	5	5	5	5
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT						
Valtion toimeksiannot	1	0	0	0	0	0
Lahjoitusrahastojen pääomat	259	270	256	329	298	260
Muut toimeksiantojen pääomat	1	1	23	1	22	1
	260	271	278	330	320	261
VIERAS PÄÄOMA						
Pitkäaikainen vieras pääoma:						
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 187	14 937	17 298	15 428	15 133	17 240
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0	0	0	0	0
Lainat muilta	500	500	0	500	0	0
Saadut ennakot	330	330	330	0	0	0
Muut pitkäaikaiset velat	1 886	1 986	2 031	2 384	2 449	2 463
	9 903	17 753	19 659	18 312	17 582	19 703
Lyhytaikainen vieras pääoma:						
Joukkovelkakirjalainat	38 300	37 000	36 000	37 000	41 500	38 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 639	2 208	2 264	1 870	2 050	2 518
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0	0	0	0	0
Lainat muilta	0	0	500	0	0	0
Saadut ennakot	79	71	74	79	80	84
Ostovelat	5 416	7 371	5 578	5 946	4 655	4 046
Muut lyhytaikaiset velat	539	555	548	1 228	585	694
Siirtovelat	5 578	5 271	4 900	5 317	5 208	6 182
	51 552	52 475	49 863	51 439	54 078	51 524
Vieras pääoma yhteensä	61 455	70 229	69 522	69 522	69 752	71 227
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	107 266	114 717	115 875	116 611	115 363	117 132
TASEEN TUNNUSLUVUT						
Omavaraisuusaste-%	42,6	38,7	39,9	39,9	37,6	39,0
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	76,5	88,4	818,0	82,0	86,2	81,5
Lainakanta 31.12., 1.000 €	47 626	54 645	56 062	54 798	58 683	57 758
Lainat, €/asukas	4 716	5 469	5 651	5 611	6 112	6 087
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1.000 €					60 156	59 148
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas					6 266	6 233
Kertynyt yli-/alijäämä 31.12.,1.000 €	8 021	6 692	8 624	9 078	5 924	8 193
Kertynyt yli-/alijäämä 31.12.,€/asukas	794	670	869	930	617	863
Asukasmäärä	10 099	9 992	9 920	9 766	9 601	9 489

Omavaraisuusaste kuvaa oman pääoman %-osuutta taseen loppusummasta ilman saatuja ennakoita. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka suuri %-osuus vuoden käyttötuloista (toimintatuotot + verotulot + valtionosuudet) tarvitaan kaiken vieraan pääoman takaisinmaksuun. Vieraaseen pääomaan kuuluvat myös liittymismaksut, jotka sisältyvät kohtaan muut pitkäaikaiset velat. Velat ja vastuut käyttötuloista on muuten sama kuin suhteellinen velkaantuneisuus, mutta siinä huomioidaan vieraan pääoman lisäksi myös vuokravastuut. Kertynyt ylijäämä osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana. Lainakanta koostuu korollisesta vieraasta pääomasta. Tähän luetaan myös ne lainat, joiden korko on nolla tai negatiivinen.

1.9. KOKONAISTULOT JA –MENOT (1.000 €)

Tulot:			Menot:		
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	20 790	22,4 %	Toimintakulut	80 198	87,0 %
Verotulot	35 431	38,2 %	Korkokulut	-3	0,0 %
Valtionosuudet	31 047	33,5 %	Muut rahoituskulut	17	0,0 %
Korkotuotot	4	0,0 %	Satunnaiset kulut	0	0,0 %
Muut rahoitustuotot	171	0,2 %			0,0 %
Satunnaiset tuotot	0	0,0 %	Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %
			- pakollisten varausten muutos	0	
Tulorahoituksen korjauserät:			- pysyvien vast. luovutustappiot	12	0,0 %
-pysyvien vastaavien luovutusvoitot	120	0,1 %			
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0,0 %	Investointimenot	6 021	6,5 %
Pysyvien vastaavien luovutustulot	243	0,3 %			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	0	0,0 %	Antolainasaamisten lisäykset	0	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	5,4 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 425	2,6 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	3 500	3,8 %
Kokonaistulot	92 806	100,0 %	Kokonaismenot	92 170	100,0 %

1.10. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Keuruun Toimitilat Oy:n (entinen Keulink Kiinteistöt Oy) omistama Kiinteistö Oy Keuruun Rauta fuusioitiin Keuruun Toimitilat Oy:öön. Keuruun Toimitilat Oy osti Kiinteistö Oy Hotelli Keurusselän. Muilta osin konsernirakenne säilyi ennallaan.

Vuoden 2019 talousarviossa valtuusto asetti seuraavat tavoitteet tytäryhtiöille:

Tavoite	Toteutuma
Keuruun Sähkö Oy: Vuodelta 2019 jaettava osinko 321.000 € (100 €/osake)	64.200 € (20 €/osake).
Kehittämisyhtiö Keulink Oy: Tilikauden tulos vähintään nolla	-20.111 €
Keuruun Toimitilat Oy: Tilikauden tulos vähintään nolla siten, että poistot huomioidaan verotuksessa hyväksyttävien poistojen mukaan	N.+83.300 € verottajan hyväksymien poistojen mukaan laskettuna
Muut tytäryhtiöt: Tulos vähintään 0.	Yhteensä -32.786 €

Konsernin tuloslaskelma 2015-2020 (1.000 €)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Toimintatuotot	47 241	47 554	52 407	55 436	53 344	52 208
Toimintakulut	-102 520	-102 147	-105 050	-109 333	-111 365	-110 749
Osuus osakk.yhteisöjen voitoista	119	140	125	217	252	274
Toimintakate	-55 160	-54 454	-52 518	-53 680	-57 769	-58 267
Verotulot	34 317	33 553	33 735	34 185	33 607	35 357
Valtionosuudet	31 183	31 666	31 687	31 000	31 090	34 914
Rahoitustuotot ja -kulut:						
Korkotuotot	43	39	36	44	48	46
Muut rahoitustuotot	158	171	152	168	147	127
Korkokulut	-728	-698	-651	-672	-627	-569
Muut rahoituskulut	-22	-28	-41	-98	-40	-32
Rahoitustuotot ja -kulut	-549	-515	-504	-558	-471	-427
Vuosikate	9 791	10 251	12 400	10 947	6 456	11 577
Poistot ja arvonalentumiset:						
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 799	-9 327	-9 874	-9 925	-10 039	-9 769
Omistuksen eliminointierot	0	0	2	0	0	0
Arvonalentumiset	-142	-913	-44	-228	-6	-58
Poistot ja arvonalentumiset	-8 941	-10 240	-9 916	-10 153	-10 045	-9 827
Satunnaiset erät	0	-1	0	0	0	0
Tilikauden tulos	850	10	2 484	794	-3 589	1 749
Tilinpäätössiirrot	-20	0	11	-1	1	68
Tilikauden verot	-68	-84	-38	-80	-6	-21
Laskennalliset verot	-49	-171	-94	-155	-9	65
Vähemmistöosuudet	-145	-342	-219	-379	-93	71
Tilikauden yli- tai alijäämä	567	-586	2 144	178	-3 696	1 933
KONSERNIN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT						
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	46,1	46,6	49,9	50,7	47,9	47,1
Vuosikate % poistoista	109,5	100,1	125,1	107,8	64,3	117,8
Vuosikate, €/asukas	969	1 026	1 250	1 121	672	1 220
Asukasmäärä	10 099	9 992	9 920	9 766	9 601	9 489

Konsernituloksen muodostuminen 2019-2020

	2020	2019	Muutos
Kaupunki	2 261 767	-3 149 765	5 411 532
Tytäryhtiöt yhteensä	-251 864	47 003	-298 867
Osuus kuntayhtymien tuloksesta yhteensä	-98 716	-609 642	510 927
Konserniyhteisöt yhteensä	1 911 188	-3 712 405	5 623 592
Eliminoinnit ja oikaisut yhteensä	21 402	16 289	5 113
Konsernitulos	1 932 590	-3 696 116	5 628 706

Konsernin tase 2015-2020 (1.000 €)

VASTAAVAA:	2015	2016	2017	2018	2019	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT						
Aineettomat hyödykkeet:						
Aineettomat oikeudet	1 245	1 267	1 932	1 686	1 766	3 123
Muut pitkävaikutteiset menot	991	864	691	606	407	279
	2 236	2 131	2 623	2 292	2 173	3 402
Aineelliset hyödykkeet:						
Maa- ja vesialueet	9 521	9 836	9 882	9 849	9 844	9 864
Rakennukset	82 558	92 043	92 284	90 946	88 744	90 021
Kiinteät rakenteet ja laitteet	35 189	36 407	35 391	36 591	35 752	35 111
Koneet ja kalusto	17 402	17 125	16 078	18 023	17 028	17 345
Muut aineelliset hyödykkeet	1 347	1 261	1 243	1 148	1 048	992
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	7 143	4 999	11 982	13 763	24 087	24 370
	153 159	161 672	166 860	170 320	176 503	177 704
Sijoitukset:						
Muut osakkeet ja osuudet	2 571	3 371	2 914	3 072	3 143	3 242
Muut saamiset	351	351	351	355	403	405
	2 922	3 722	3 265	3 427	3 546	3 647
TOIMEKSIANTOJEN VARAT						
Valtion toimeksiannot	31	19	26	22	2	102
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	69	79	86	92	90	95
Muut toimeksiannot	0	6	3	0	0	0
	101	104	116	114	92	197
VAIHTUVAT VASTAAVAT						
Vaihto-omaisuus:						
Aineet ja tarvikkeet	411	354	318	360	376	538
Keskeneräiset tuotteet	24	29	13	12	13	8
Valmiit tuotteet	30	18	17	12	14	13
Muu vaihto-omaisuus	212	200	199	187	184	322
Ennakkomaksut	5	5	5	5	5	5
	682	606	552	577	592	886
Saamiset:						
Pitkäaikaiset saamiset:						
Lainasaamiset	0	106	106	106	106	193
Siirtosaamiset	6	1	0	0	0	0
	6	108	106	106	106	193
Lyhytaikaiset saamiset:						
Myyntisaamiset	6 060	6 810	7 327	7 822	5 357	4 773
Lainasaamiset	65	142	107	117	162	200
Muut saamiset	808	1 117	1 166	1 067	1 267	1 482
Siirtosaamiset	1 469	1 005	809	1 062	902	1 021
	8 402	9 074	9 409	10 068	7 689	7 476
Rahoitusarvopaperit:						
Osakkeet ja osuudet	1	1	0	0	0	0
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	134	133	133	131	93	1 072
Muut arvopaperit	0	0	0	0	51	76
	135	133	133	131	144	1 147
Rahat ja pankkisaamiset	3 275	4 967	5 874	6 506	5 616	5 131
VASTAAVAA YHTEENSÄ	170 916	182 518	188 937	193 540	196 462	199 782

VASTATTAVAA:	2015	2016	2017	2018	2019	2020
OMA PÄÄOMA						
Peruspääoma	37 446	37 446	37 446	37 446	37 446	37 446
Arvonkorotusrahasto	4	4	0	0	0	0
Muut omat rahastot	2 184	1 565	1 579	1 586	1 465	2 146
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	10 650	12 039	11 479	13 895	14 208	10 218
Tilikauden yli-/alijäämä	567	-586	2 144	178	-3 696	1 933
	50 852	50 468	52 648	53 106	49 423	51 743
VÄHEMMISTÖOSUUDET	3 235	3 475	3 571	3 827	3 800	3 662
PAKOLLISET VARAUKSET						
Muut pakolliset varaukset	673	735	772	826	866	847
	673	735	772	826	866	847
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT						
Valtion toimeksiannot	31	19	26	22	2	102
Lahjoitusrahastojen pääomat	277	289	274	352	320	279
Muut toimeksiantojen pääomat	37	40	33	5	26	5
	346	348	333	379	348	386
VIERAS PÄÄOMA						
Pitkäaikainen vieras pääoma:						
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	42 609	51 949	58 709	59 093	62 995	64 491
Lainat muilta luotonantajilta	2	2	2	2	0	0
Saadut ennakot	330	330	330	0	0	0
Ostovelat	72	0	0	0	0	0
Muut pitkäaikaiset velat	10 697	10 904	11 104	11 661	11 838	11 913
	53 710	63 185	70 145	70 756	74 833	76 404
Lyhytaikainen vieras pääoma:						
Joukkovelkakirjalainat	38 300	37 000	36 000	37 000	41 500	38 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 079	6 315	5 693	6 138	5 661	8 160
Saadut ennakot	89	75	91	92	554	761
Ostovelat	6 599	8 845	7 675	7 648	7 542	7 216
Muut lyhytaikaiset velat	1 631	1 712	1 395	2 270	1 556	1 415
Siirtovelat	8 842	8 487	8 642	9 375	8 252	9 148
Laskennalliset verovelat	1 560	1 873	1 973	2 123	2 127	2 040
	62 100	64 307	61 469	64 646	67 192	66 741
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	170 916	182 518	188 937	193 540	196 462	199 782
TASEEN TUNNUSLUVUT						
Omavaraisuusaste-%	31,7	29,6	29,8	29,4	27,2	27,8
Suhteellinen velkaantuneisuus	102,4	112,7	111,3	114,8	119,8	116,3
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %			111,8	115,3	121,3	117,7
Lainat, €/asukas	8 515	9 534	10 121	10 468	11 473	11 661
Lainakanta 31.12., 1.000 €	85 990	95 266	100 404	102 233	110 155	110 651
Kertynyt yli-/alijäämä 31.12.,1.000 €	11 217	11 453	13 623	14 074	10 512	12 150
Kertynyt yli-/alijäämä 31.12.,€/asukas	1 111	1 146	1 373	1 451	1 095	1 280
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1.000 €	65	248	213	223	268	393
Asukasmäärä	10 099	9 992	9 920	9 766	9 601	9 489

Konsernin rahoituslaskelma 2015-2020 (1.000 €)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Toiminnan rahavirta:						
Vuosikate	9 791	10 251	12 400	10 947	6 456	11 577
Satunnaiset erät netto	0	-1	0	0	0	0
Tilikauden verot	-71	-84	-38	-80	-6	-21
Tulorahoituksen korjaukset	-439	-89	-189	-517	252	-158
Investointien rahavirta:						
Investointimenot	-23 733	-19 298	-15 195	-14 242	-16 752	-13 932
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 689	49	60	41	8	2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	275	328	298	1 234	180	1 786
Toiminnan ja investointien rahavirta	-12 487	-8 843	-2 663	-2 617	-9 863	-747
Rahoituksen rahavirta:						
Antolainauksen muutokset						
Antolainojen lisäykset	0	-1	0	0	-1	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 006	13 860	13 737	4 660	11 132	7 445
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 901	-4 020	-5 932	-5 251	-6 994	-5 806
Lyhytaikaisten lainojen muutos	13 187	-683	-2 724	2 398	3 267	-1 141
Oman pääoman muutokset	-120	-120	-132	-67	-103	154
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	7	-1	-26	48	-9	-67
Vaihto-omaisuuden muutos	86	74	55	-27	-15	-294
Saamisten muutos	-411	-967	-186	-570	2 961	461
Korottomien velkojen muutos	378	2 406	-1 150	2 084	-1 234	522
Rahoituksen rahavirta	13 233	10 549	3 641	3 274	9 006	1 282
Rahavarojen muutos	746	1 706	978	657	-856	527
Rahavarojen muutos:						
Rahavarat 31.12.	3 409	5 100	6 007	6 636	5 760	6 278
Rahavarat 1.1.	2 664	3 394	5 029	5 979	6 616	5 751
Rahavarojen muutos	746	1 706	978	657	-856	527
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:						
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v., 1.000 €	-33 617	-21 330	-32 805	-35 257	-41 635	-37 220
Investointien tulorahoitus-%	44,4 %	53,3 %	-81,9 %	77,1 %	38,6 %	83,1 %
Lainanhoitokate	2,8	2,3	2,0	2,0	0,9	1,9
Laskennallinen lainanhoitokate				0,9	0,5	0,5
Kassan riittävyys, pv	11,3	17,0	19,2	20,6	19,9	14,3

1.11 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

1.11.1 KONSERNIOHJE

Valtuusto on 22.5.2017 hyväksynyt konserniohjeen, jonka tarkoituksena on tukea kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä ja omistajaohjausta siten, että konsernia voidaan ohjata yhtenäisillä ohjeilla ja toimintaperiaatteilla. Konserniohjeen sisältö perustuu kuntalain 47 §:n määräyksiin. Valtuusto määrittelee omistajapolitiikan linjaukset sekä hyväksyy konsernia ja konserniyhteisöjä koskevat tavoitteet vuosittain talousarviossa. Konsernijohto koostuu kaupunginhallituksesta ja kaupunginjohtajasta. Konserniohjeessa otetaan kantaa mm. tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten valintaan. Keuruun konserniohjeen mukaan konsernijohtoon tai valtuuston puheenjohtajistoon kuuluvaa henkilöä ei voida nimetä tytäryhteisön hallitukseen. Tätä on tulkittu niin, että se koskee myös kaupunginhallituksen varajäseniä ja kaupunginjohtajan varahenkilöä. Myöskään tytäryhteisön palveluksessa olevaa työntekijää ei voida nimetä omistajan edustajana saman tytäryhteisön hallitukseen. Konserniohjeen mukaisesti kaupunginhallitus on ohjeistanut tytäryhtiöiden yhtiökokousedustajia kaupungin kannan ottamisesta yhtiökokousten käsiteltävänä olleisiin asioihin. Ohjeistus on kattanut kaikki tytäryhtiöt. Ohjeistus on koskenut lähinnä yhtiöiden hallitusten valintaa ja se on toiminut niin, että hallituksiin on valittu kaupunginhallituksen esittämät henkilöt.

1.11.2 HALLINTOSÄÄNTÖ

Valtuusto on 22.5.2017 hyväksynyt hallintosäännön, jossa säädetään konserniohjauksesta sekä konsernijohton tehtävistä ja toimivallan jaosta.

1.12. SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Konsernin ohjaus ja valvonta perustuvat valtuuston 22.5.2017 hyväksymään konserniohjeeseen, jonka mukaan valtuusto määrittelee omistajapolitiikan linjaukset ja hyväksyy konsernia ja konserniyhteisöjä koskevat tavoitteet vuosittain talousarviossa.

Konsernijohto koostuu kaupunginhallituksesta ja kaupunginjohtajasta. Konsernijohton tehtävät ja toimivalta on määritelty hallintosäännössä.

Tytäryhteisöt raportoivat toiminnastaan konsernijohtolle tämän määrittelemällä tavalla. Tytäryhteisöjen tulee raportoida muutoinkin, kun yhteisön toiminnassa on suunnitteilla tai muuten tiedossa yhteisön kokoon nähden merkittäviä toiminnallisia tai taloudellisia muutoksia.

Kaupunginhallitus antaa valitsemilleen yhtiökokousedustajille ohjeita kaupungin kannan ottamiseksi tytäryhtiöiden yhtiökokouksissa. Nykyinen konserniohje edellyttää, että ohjeet annetaan kirjallisesti.

Tytäryhteisöt noudattavat valtuuston 17.11.2014 hyväksymää Keuruun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan perusteet-asiakirjaa.

Tytäryhteisöillä on konserniohjeen mukaan velvollisuus hankkia konsernijohton ennakkokäsitys merkittäviä muutoksia valmisteltaessa.

Konsernivalvonnassa ei ole havaittu puutteita tilikaudella. Konsernivalvontaa on suunnittelukaudella tarkoitus kehittää siten, että tytäryhteisöissä ja kaupungissa noudatetaan jatkossa yhteisiä toimintatapoja.

1.12.1 RISKIENHALLINTA ERAISSA TYTÄRYHTEISÖISSÄ

Keuruun Sähkö-konserni:

Sähkökauppa, n. 2,5 milj eur/a.

Keuruun Sähköllä on sähkökauppaa koskeva riskikäsikirja, jossa määritellään sähkönhankinnan suojaukset (suojaustaso, systeemihinta, aluehintaero). Käsikirja on päivitetty edellisen kerran 2020, jonka Keuruun Sähkö Oy:n hallitus on hyväksynyt. Riskikäsikirja joudutaan vielä arvioimaan uudelleen 2021 aikana viime syksyn poikkeuksellisen sähkömarkkinatilanteen johdosta.

Toimitusjohtaja raportoi hankintasalkun tilanteen jokaisessa hallituksen kokouksessa.

Keuruun Lämpövoiman lainat/ korkoriski

Keuruun Sähkö konsernin velat koostuvat pääosin Keuruun Lämpövoiman energiatuotantolaitteiden investoinneista. Kokonaislainamäärä on n. 20,9 meur. Osa lainoista on vaihtuvakorkoisia ja osa kiinteäkorkoisia, joista merkittävästi kallein kiinteäkorkoinen laina muuttuu vaihtuvakorkoiseksi 30.6.2021 (korkomenot arvioidaan laskevan n. 150 t€/a). Kaikkien lainojen korkoriskien arviointi tehdään kevään 2021 aikana (yhtiön johto ja hallitus) ja lainojen suojausaste on luokkaa 55 - 60 % vuodelle 2021.

Toiminnalliset riskit

Toiminnallisten riskien arvioinnin yhteydessä on tehty vakuutusturvan päivitys, joka valmistuu huhtikuun 2021 aikana.

Keuruun Toimitilat Oy:

Keuruun Toimitilat Oy:n lainat/ korkoriski

Keuruun Toimitilat Oy:n velat koostuvat kiinteistöjen ja kiinteistöyhtiöiden osakkeiden hankinnasta sekä rakennusten peruskorjaamisesta aiheutuvista kustannuksista. Kokonaislainamäärä on noin 6,19 miljoonaa euroa. Suurin osa lainoista on vaihtuvakorkoisia ja kaksi lainoista on kiinteäkorkoisia. Olemme arvioineet korkoriskejä yhtiössä (hallitus) ja olemme teetättäneet rahoituslaitoksista riippumattomalla asiantuntijalla suojauslaskelman suojausaste-esityksineen. Suojausaste on luokkaa 24,3 % vuodelle 2021. Lisäksi monissa vuokrasopimuksissa vuokra on sidottu johonkin viitekorkoon ja viitekoron laskiessa tai noustessa yli 0,5-prosenttiyksikköä vuokraa tarkistetaan samassa suhteessa.

Omaisuus- ja toiminnalliset riskit

Keuruun Toimitilat Oy:llä on omaisuuden ja toiminnan vastuuvakuutukset Lähitapiola -vakuutusyhtiöstä lukuun ottamatta Kolhontielle sijaitsevia sekä Kiinteistö Oy Hotelli Keurusselän kiinteistöjä jotka on vakuutettu Fenniassa. Vakuutusten omavastuu on 2 000 euroa ja toiminnan vastuuvakuutuksen enimmäiskorvausmäärä on 1 M€. Kiinteistöt on kukin vakuutettu jälleenhankinta-arvostaan.

Kiinteistöjen arvostusriskit

Keuruun Toimitilat Oy:n hallituksen ja tilintarkastajien käsitysten mukaan yhtiön kahteen kiinteistöön (Kolhontie 83 ja 88) sisältyy arvostusriski lunastussopimuksesta johtuen. Keuruun Toimitilat Oy:n hallitus on käsitellyt asian kokouksessaan 6.3.2019. Koska kiinteistöjen vuokralainen ei saavuttaisi mitään merkittävää etua käyttämällä lunastusoikeuttaan ennen lunastusajan päättymistä, mutta joutuisi tässä tapauksessa käyttämään ennen aikaiseen lunastukseen huomattavan määrän pääomaa, niin yhtiön hallitus pitää ennen määräajan päättymistä tai ennen lähellä sen päättymistä tapahtuvaa lunastusta erittäin epätodennäköisenä. Tästä johtuen yhtiön hallitus on päättänyt, että suunnitelmien mukaisia poistoja ei ole tarpeen kasvattaa.

Koronan aiheuttamat riskit

Korona on vaikuttanut negatiivisesti monen yrityksen toimintaan. Keuruun Toimitilat Oy on tästä johtuen vuoden 2020 aikana solminut muutamia maksujärjestelysopimuksia omistamissaan kiinteistöissä vuokralaisina olevien yhtiöiden kanssa. Pääosin koronan vaikutukset vuokralaisyritysten liikevaihtoon ja tulokseen näyttävät tässä vaiheessa melko pieniltä lukuun ottamatta Hotelli Keurusselän toimintaa, sillä rajoitukset ovat pahimmin vaikuttaneet majoitus- ja ravintolatoimintaan. Koronan vaikutuksia on mahdotonta arvioida pitkällä aikavälillä, joten riskien arviointi on vaikeaa.

1.13. HENKILÖSTÖ

Kaupungin vakinaisen henkilöstön määrä vuoden 2020 lopussa oli 599, mistä lomituspalvelujen osuus oli 100. Lisäystä edellisvuodesta oli 20. Laajemmin kaupungin henkilöstön tilannetta kuvataan vuoden 2020 henkilöstökertomuksessa.

1.14 YMPÄRISTÖASIAT

Merkittävin ympäristöinvestointi on ollut Keuruun Vesi liikelaitoksen toteuttama Jaakonsuon jätevedenpuhdistamon saneeraus, joka valmistui vuonna 2020. Investointiin käytettiin yhteensä n. 6 milj. €. Puhdistamon lupaehdot edellyttivät merkittävää saneerausta, minkä seurauksena Keurusselän kuormitus pienenee ja vesistö puhdistuu.

1.15. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ

Talouden kehitykseen liittyvä epävakaas

Talouden kehityksen vakaas on paljon riippuvainen yleisestä talouden kehityksestä, niin Suomessa kuin maailmanlaajuisestikin. Vuoden 2020 alussa Kiinassa puhjennut ja sieltä muuallekin levinnyt koronavirusepidemia voi jatkuessaan aiheuttaa merkittävän häiriön maailmantalouden kehitykseen. Kiinassa teollisuustuotanto on alentunut merkittävästi. Tämä heijastuu myös Kiinan ulkopuolelle. Suhdannekehityksen ennustaminen nykytilanteessa on vaikeutunut selvästi.

Koronavirusepidemiasta seurasi merkittävä talouden maailmanlaajuinen notkahdus, joka näkyy myös Suomen talouskehityksessä. Talouden kasvun käynnistyminen riippuu paljon pandemiatilanteen kehityksestä.

Kuntataloutta vuonna 2020 helpotti merkittävästi maan hallituksen vastaantulo korona-tukien muodossa. Kun bruttokansantuote kääntyy taas nousuun, elvyttävä talouspolitiikka muuttuu kiristäväksi, jolloin valtionosuudet todennäköisesti alenevat nykyisestä tasostaan.

Henkilöstöriskit

Epävarmuus meneillään olevista ja tulevista uudistuksista sekä moniin yksittäisiin viranhaltijoihin ja työntekijöihin kohdistuvat ulkoiset paineet vaikuttavat henkilöstön motivaatioon ja työssä jaksamiseen.

Rahoitusriskit

Kaupungin lainakannasta suurin osa on lyhytaikaista kuntatodistusluottoa. Tämän hinta on selvästi alhaisempi kuin pitkäaikaisen rahan hinta. Lyhytaikaisen lainan suuri määrä aiheuttaa jälleerahoitusriskin, jonka toteutumisesta ei ole kuitenkaan havaittu minkäänlaisia merkkejä viimeisen 10 vuoden aikana. Rahoitusriskeihin sisältyy myös korkokannan nousu. Viime vuosina korkeaksi noussut lainamäärä lisää korkoriskiä. Korkokannan merkittävä nousu on epätodennäköistä lähivuosina, mutta sen todennäköisyys kasvaa myöhemmin.

Keuruun kaupungilla ei ole koronvaihtosopimuksia eli ns. korkosuojausta. Tämä on perustunut näkemykseen, jonka mukaan korkosuojauksella ei välttyä korkojen nousun vaikutukselta. Korkosuojaus vaikuttaa niin, että korkokuluja maksettaisiin etupainotteisesti matalien korkojen aikana, jolloin korkojen nousun vaikutus lievenisi tulevina vuosina. Pidemmällä aikavälillä korkosuojauksella ei todennäköisesti olisi vaikutusta korkokuluihin. Tämän vuoksi sekä lainasalkun rakenteen vuoksi korkokulut ovat pysyneet poikkeuksellisen alhaisina. Vuosina 2018 ja 2019 korkokulut olivat noin 30.000 €. Alhaiset korkokulut ovat osaltaan vaikuttaneet viime vuosien tulokseen lisäten ylijäämiä ja vähentäen alijäämiä. Joulukuussa 2019 hyväksytyssä talousarviossa ja taloussuunnitelmassa on varauduttu korkokulujen merkittävään kasvuun vuodesta 2020 lukien. Korkoriskiä lieventää myös suhdanteisiin liittyvä mekanismi. Normaalisti suhdannevaihtelut korreloivat korkotason kanssa siten, että korkeasuhdanteen aikana korot nousevat ja matalasuhdanteessa ne laskevat. Noususuhdanne lisää työllisyyttä ja kasvattaa siten kuntien verotuloja, mikä ainakin osittain eliminoi korkojen nousun vaikutusta.

Takausvastuut

Kaupungilla on takausvastuita yhteensä noin 20,9 milj. €, mistä noin 20,3 milj. € kohdistuu konserniyhteisöjen lainoihin ja noin 0,6 milj. € muihin lainoihin. Takausvastuiden määrä aleni edellisvuodesta 2,6 milj. €. Tytäryhteisöille myönnettyjen takausten määrä aleni 2.542.000 € ja konsernin ulkopuolisten takausvastuiden määrä aleni 51.000 € .

Takausvastuiden kehitys vuosina 2010-2020, milj. €:

	Tytäryhteisöt	Muut	Yhteensä
2010	35,7	4,5	40,1
2011	31,5	4,3	35,8
2012	30,2	3,7	33,9
2013	28,9	3,5	32,3
2014	28,6	3,4	32,0
2015	29,9	1,1	31,0
2016	28,6	1,0	29,6
2017	26,9	0,9	27,8
2018	25,0	0,7	25,7
2019	22,8	0,6	23,5
2020	20,3	0,6	20,8

Vuodesta 2010 takausvastuut ovat vähentyneet lähes puoleen. Konsernin ulkopuolisten takausvastuiden määrä on alentunut noin kymmenesosaan. Vastuiden pieneneminen on merkittävästi vähentänyt niiden realisoitumisriskiä.

1.16. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kumulatiivinen ylijäämä vuosilta 1997-2020 on muodostunut seuraavasti:

Kertynyt yli-/alijäämä vuosilta 1997-2019	5 931 509,92
Tilikauden ylijäämä 2020	2 261 767,15
Kertynyt yli-/alijäämä vuosilta 1997-2020	8 193 277,07

Kertyneeseen ylijäämään vaikuttaneet kirjanpidon ratkaisut:

Vuonna 2000 muun oman pääoman (tuloksen tasaamislouenteiset rahastot) siirto edellisten tilikausien ylijäämiin (1.501.415,94 €).

Vuonna 2004 liittymismaksurahaston purku edellisten tilikausien ylijäämiin (286.101,07 €)

Vuonna 2017 poistoeron siirto edellisten tilikausien ylijäämiin (73.796,56 €)

Vuonna 2018 siirrettiin saadut ennakot perusteettomina edellisten tilikausien ylijäämiin (330.000,00 €).

Vuonna 2019 sisäinen eliminointikirjaus kohdistui edellisten tilikausien ylijäämään (3.384,86 €)

Kaupunginhallituksen esitys tuloksen käytöstä:

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että tilikauden ylijäämä 2.261,767,15 € (ml. liikelaitokset) jätetään taseeseen yli- ja alijäämän tilille.

1.17. TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa. Keuruun kaupungin taseessa oli vuoden 2020 lopussa kertynyttä ylijäämää 8.193.277 €. Tasapainottamisvelvoitetta ei ainakaan tällä hetkellä ole, koska kertyneitä alijäämiä ei ole.

Vuonna 2019 heikentyneen taloustilanteen ja alkuvuoden 2020 heikkojen verotuloennusteiden johdosta kaupunginhallitus päätti kesäkuussa 2020 käynnistää talouden tasapainottamisohjelman laatimisen. Se tuodaan valtuuston käsiteltäväksi keväällä 2021.

Viime vuosina Keuruun kaupungin talous on ennen vuotta 2019 pysynyt hyvin tasapainossa. Kymmenen viime vuotta edeltäneen vuoden aikana kertynyt ylijäämä on kasvanut noin 6 milj. €, vaikka välillä on ollut tuloksen kannalta kolme negatiivistakin vuotta. Vuoden 2019 alijäämä vähensi kertyneen ylijäämän määrää noin kolmanneksella. Vastaavasti vuoden 2020 ylijäämä kasvatti kertynyttä ylijäämää n. 2,3 milj. €.

Suurista investoinneista aiheutuneet suuret poistot on keskimäärin pystytty kattamaan vuosikatteella. Kun investointiaste on alentunut normaalille tasolle, investoinnit pysyvät poistojen tasolla. Vuosi 2019 oli tässäkin suhteessa negatiivinen poikkeus.

1.18. KAUPUNKISTRATEGIAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Valtuusto hyväksyi 9.4.2018 Keuruun kaupunkistrategin 2018-2022 (Lapsiperheiden paratiisi).

Strategian päämäärät ovat seuraavat:

- hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa
- työllä lisää elinvoimaa
- terve kuntatalous
- selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne
- johtamisella hyvinvointia

Strategian toteutumisen arvioinnissa on tarkasteltu strategian päämääräkohtaisten mittareiden toteutumista vuosina 2018-2020.

Strategian mittareiden toteutumet päämäärittäinHyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa

Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 2018-2020
Asukasluvun muutos	Positiivinen	2018: -1,6 %, 2019: -1,6%, 2020: -1,2%
Rakennuslupien määrä	Vähintään maakunnan keskimääräistä tasoa	Todentaminen ongelmallista, koska rakennuslupien määrä ei ole vertailukelpoinen mittari
Kuntapalvelututkimukset	Kuntakokoluokan keskimääräistä tasoa parempi	Pääosin kuntakokoluokan keskimääräistä tasoa parempi (Arttu2-kuntalauskysely 2017)
Asiakaspalautteet	Ei negatiivinen kehitys	Ei tehty

Työllä lisää elinvoimaa

Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 2018-2020
Seutukunnan yritysten liikevaihdon kehitys	Maakunnan keskimääräistä tasoa parempi	Alle maakunnan keskiarvon
Seutukunnan yritysten henkilöstömäärän kehitys	Maakunnan keskimääräistä tasoa parempi	Yli maakunnan keskiarvon
Työpaikkaomavaraisuus	100 %	96 % v. 2018
Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat	Maakunnan keskimääräistä tasoa parempi	Keuruun työttömyysaste tammiheinäkuussa 2020: 13,1 %, Keski-Suomessa 15,3 %
Yritysten määrä	Kasvava	Perustetut yritykset: 41 kpl v. 2018, 30 kpl v. 2019, 42 kpl v. 2020

Terve kuntatalous

Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 2018-2020
Veronalaiset tulot €/asukas	Maakunnan keskimääräistä tasoa parempi	Verovuonna 2019 Keuruulla 14.449, Keski-Suomen aritmeettinen keskiarvo 13.290, verotuloilla painotettu keskiarvo 14.449
Tilikauden tulos	Positiivinen	2018: +0,1 milj.€, 2019: -3,1 milj. €, 2020: +2,3 milj. €
Kaupungin lainamäärä	Vähenee	2018: -1,3 milj. €, 2019: +3,8 milj. €, 2020: -0,9 milj. €
Kuntakonsernin vuosikate	Vähintään 10 milj. €	2018: +10,9 milj. €, 2019: +6,5 milj. €, vuonna 2020 11,6 milj. €
Käyttötalousmenojen kehitys	Maakunnan keskimääräistä tasoa	Toimintakatteen muutos 2018: alle maakunnan keskiarvon (2,2 %/3,4 %, 2019: yli maakunnan keskiarvon (5,0 %/3,7 %), 2020: todennäköisesti alle maakunnan keskiarvon (-0,4%)

Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne

Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 2018-2020
Selkeät vastualueet ja toiminnot	Ei toiminnallisia päällekkäisyyksiä	Vaikea todentaa
Asiakaskyselyt	Positiivinen kehitys	Ei tehty

Johtamisella hyvinvointia

Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 2018-2020
Valtuuston itsearviointi	Positiivinen kehitys	Itsearviointi tehty 2018
Hallituksen itsearviointi	Positiivinen kehitys	Itsearviointi tehdään keväällä 2021
Lautakuntien itsearviointi	Positiivinen kehitys	Itsearviointi tehdään keväällä 2021
Toimialoittainen työhyvinvointikysely	Positiivinen kehitys	Ei tehty

2. TALOUDELLISTEN JA TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Seuraavassa tarkastellaan talousarviossa asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista tulosalueittain eli valtuuston asettamalla tasolla. Kunkin tulosalueen alussa on lyhyt kuvaus tulosalueen toiminnasta. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen kertoo talousarvion tulosaluekohtaisen määrärahan ja tuloarvion toteutuman.

Taloudellisten tavoitteiden osalta on ilmoitettu joulukuussa 2019 hyväksytyyn talousarvion mukaiset toimintatulot, -menot ja nettomenot eli toimintakate. Lisäksi on ilmoitettu talousarvioon tehdyt muutokset. Vuonna 2020 tehtiin kaksi muutosta talousarvioon. Syyskuussa hyväksytyssä talousarvion muutoksessa siirrettiin keskitetysti budjetoitu palkankorotusvaraus eri tulosalueille. Lisäksi tarkistettiin lomituspalvelujen tuloarviota sekä päivitettiin verotulo- ja valtionosuusarviot silloisten ennusteiden mukaisiksi.

Joulukuussa muutettiin talousarviota siten, että perusturvaan lisättiin määrärahoja loppuvuoden toteutumaennusteiden perusteella. Samalla vähennettiin eräiden tulosalueiden määrärahoja toteutumaennusteiden perusteella. Suurimmat vähennykset kohdistuivat sivistyslautakunnan ja vapaa-ajan lautakunnan talousarvi-oihin. Samalla päivitettiin verotulo- ja valtionosuusarvioita.

Jokainen toimielin (kaupunginhallitus ja lautakunnat) sisältää yhden tai useampia tulosalueita. Kunkin tulosalueen osalta on esitetty toiminnan kuvaus sekä taloudellisten tavoitteiden toteutuminen. Jos tulosalueelle on talousarviossa asetettu toiminnallisia tavoitteita, näiden toteutuminen on kerrottu ko. tulosalueen kohdalla.

Mikäli toimielimellä on enemmän kuin yksi tulosalue, toimielimen kaikkien tulosalueiden menojen ja tulojen yhteissummat on esitetty omassa taulukossaan ennen tulosaluekohtaista erittelyä.

Käyttötalous yhteensä ilman liikelaitoksia	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
Tulot	27 473 260	-684 000	26 789 260	26 284 295	-504 965	98,1
Menot	-87 822 750	516 000	-87 306 750	-86 927 804	378 946	99,6
Toimintakate	-60 349 490	-168 000	-60 517 490	-60 643 510	-126 020	100,2
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-6 360</i>	<i>-18</i>	<i>-6 378</i>	<i>-6 391</i>	<i>-13</i>	<i>100,2</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	<i>-2 500 000</i>	<i>0</i>		<i>-3 919 586</i>	<i>-1 419 586</i>	<i>156,8</i>

2.1. KESKUSVAALILAUTAKUNTA**2.1.1. VAALIT (111000)****Toiminnan kuvaus:**

Vuonna 2020 ei järjestetty vaaleja.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Vaalit	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
111000 Tulot	0	0	0	0	0	
Menot	-1 040	0	-1 040	-2 063	-1 023	198,3
Toimintakate	-1 040	0	-1 040	-2 063	-1 023	198,3
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>198,3</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				<i>0</i>		

2.2. TARKASTUSLAUTAKUNTA**2.2.1. TILINTARKASTUS (115100)****Toiminnan kuvaus**

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tilintarkastusyhteisönä on toiminut BDO Audiator Oy.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2020 aikana 9 kertaa.

Koronaepidemian johdosta tilinpäätöstarkastus järjestettiin poikkeuksellisesti etänä siten, että kirjanpitoaineisto toimitettiin tilintarkastusyhteisön toimitiloihin tarkastusta varten.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Tilintarkastus	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
115100 Tulot	0	0	0	0	0	
Menot	-28 130	0	-28 130	-30 444	-2 314	108,2
Toimintakate	-28 130	0	-28 130	-30 444	-2 314	108,2
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-3</i>	<i>0</i>	<i>-3</i>	<i>-3</i>	<i>0</i>	<i>108,2</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				<i>0</i>		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. pää-määrä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Terve kun-talous	Lakisääteinen tilin-tarkastus	Tilintarkastus suoritettu lakien ja tilintarkastusta koskevien ohjeiden mukaisesti	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut; tilintar-kastuskertomus an-nettu 20.5.2020	
Johtamisella hyvinvointia	Arviointikertomus	Arviointikertomus vuodelta 2019 valmistunut siten, että se voidaan käsitellä valtuustossa viimeistään ke-säkuussa 2020	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut; arviointi-kertomus valmistui 20.5.2020, valtuusto hyväksyi tilinpäätök-sen 15.6.2020	
Johtamisella hyvinvointia	Muut kuntalain 121 §:n mukaiset tarkas-tuslautakunnan teh-tävät	Hoidettu kunta-lain 121 §:n mukaisesti	Toteutunut/ei toteutunut		

2.3. KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunginhallitus yhteensä	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
121000- Tulot	9 037 050	98 000	9 135 050	8 547 295	-587 755	93,6
135000 Menot	-12 362 550	40 200	-12 322 350	-11 386 125	936 225	92,4
Toimintakate	-3 325 500	138 200	-3 187 300	-2 838 830	348 470	89,1
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-350</i>	<i>15</i>	<i>-336</i>	<i>-299</i>	<i>37</i>	<i>89,1</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				<i>-167 813</i>		

2.3.1. VALTUUSTO JA KAUPUNGINHALLITUS (121002)

Toiminnan kuvaus:

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa.

Valtuusto kokoontui vuoden aikana 6 kertaa ja kaupunginhallitus 20 kertaa. Lisäksi järjestettiin useita seminaareja eri aiheista.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Valtuusto ja kaupungin-hallitus	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
121000 Tulot	150	0	150	184	34	122,7
Menot	-345 580	-940	-346 520	-345 102	1 418	99,6
Toimintakate	-345 430	-940	-346 370	-344 918	1 452	99,6
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-36</i>	<i>0</i>	<i>-37</i>	<i>-36</i>	<i>0</i>	<i>99,6</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				<i>-35 018</i>		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. pää-määrä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Johtamisella hyvinvointia	Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välisen yhteistyön kehittäminen	Selkeä työ- ja vastuunjako sekä avoin tiedotus	Palaute iltakouluista/ valtuustoseminaareista		
Johtamisella hyvinvointia	Sähköisen arkiston kehittäminen/TOS-projekti	Tiedonohjaussuunnitelma laadittu 2020	Toteutunut/ei toteutunut	Tiedonohjaussuunnitelmaa on tehty ja se valmistuu kevään 2021 aikana.	

2.3.2. KEHITTÄMINEN (122000)**Toiminnan kuvaus:**

Keuruun kaupunki osti palveluita Kehittämissyhtiö Keulink Oy:ltä 254.000 eurolla. Keuruun Toimitilat Oy (entinen Keulink Kiinteistöt Oy) vastasi lähes kaikkien kaupunki-konsernin yritystilojen hallinnosta. Keuruun markkinointi oli pääasiassa matkailun ja muiden palveluiden markkinointia yhdessä yritysten kanssa (Keuruselän seudun yhteismarkkinointi) sekä yleismarkkinointia virkatyönä. Rahoitimme Keski-Suomen liiton toimintaa 115.360 eurolla. Keuruun leader-maksuosuus oli 31.482 €.Tulosalue sisältää myös metsätalouden tulot ja menot. Metsätalouden tulot olivat 132.412 € vuonna 2020.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kehittäminen	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
122000 Tulot	250 000	-120 000	130 000	181 792	51 792	139,8
Menot	-828 200	-550	-828 750	-750 035	78 715	90,5
Toimintakate	-578 200	-120 550	-698 750	-568 243	130 507	81,3
<i>Toimintakate €/asukas</i>	-61	-13	-74	-60	14	81,3
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				-30 855		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Kustannustehokas ja olemassa oleviin vahvuuksiin perustuva kuntamarkkinointi Tiivis yhteistyö valtakunnallista julkisuutta saavien tapahtumien kanssa	Keuruun positiivisen mielikuvan vahvistaminen Olemassa olevien ja uusien tapahtumien järjestäminen Keuruulla	Asukasluvun kehitys Valtakunnallista julkisuutta saavien tapahtumien lukumäärä sekä niissä käyneiden vieraiden määrä	Asukasluku on vähentynyt, mutta ei muuttotappiosta, vaan kuoleiden ja syntyneiden erosta.	
Työllä lisää elinvoimaa	Keulinkin ostopalvelusopimus voimassa 2020-2021	Uusien yritysten syntyminen Yritysten investointien kasvu Yritysten kansainvälisen liiketoiminnan vahvistuminen	Kehitysyhtiön toiminnan kautta syntyneet uudet yritykset Kehitysyhtiön toiminnan kautta saadut yritysten investointituet Kehitysyhtiön toiminnan kautta syntyneet yritysten kv-projektit	Keuruulla perustettu 42 yritystä, Kehittämissyhtiö Keulink tukenut / opastanut 20:tä yritystä. Investointitukea sai 8 yritystä, yhteensä 81.000,00 euroa, Kehittämissyhtiö Keulink Oy tukenut 3:ssa tapauksessa. Kv -projekteja ei ole ollut	
Työllä lisää elinvoimaa	Kehittämissyhtiö Keulink Oy:n tiivis yhteistyö Vesurin kanssa	Leader Vesuriyhmän rahoituksen hyödyntäminen elinkeinojen kehittämistä tukevissa ja kolmannen sektorin hankkeissa	Leader Vesuriyhmän rahoitusta saaneiden elinkeinojen kehittymistä tukevien ja kolmannen sektorin hankkeiden lukumäärä ja rahoituksen määrä	Kaksi Kehittämissyhtiö Keulink Oy:n hallinnoimaa yritysyhmähanketta, 6 yhdistysten hanketta, rahoitus yhteensä noin 143.000,00 euroa	
Työllä lisää elinvoimaa	Joustavat koulutusmallit yhteistyössä yritysten kanssa -hankkeen käynnistäminen	Toisen asteen koulutusuudistuksen tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntäminen	Hankkeeseen sitoutuneiden yritysten lukumäärä ja niiden tt-lukumäärä Hankkeeseen sitoutuneet verkostokumppanit		
Työllä lisää elinvoimaa	Yhteistyö Seutu-kaupunkiverkoston kanssa	Yhteistyö Seutu-kaupunkiverkoston kanssa	Osallistuminen verkoston tapamisiin Osallistuminen verkoston aktiviteetteihin	Osallistuttu ainakin verkostotapaamisiin.	
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Vuokra-asunnot liikelaitoksen ja Keulink Kiinteistöt Oy:n välisen toiminnallisen synergian vahvistaminen vuokrattaessa kiinteistöjä ja huoneistoja konsernin ulkopuolelle. Kaupungin omistaman metsäomaisuuden rakenteellinen ja määrällinen tiivistäminen	Konsernin kiinteistönhallinnan toiminnallinen kehittäminen Pienten metsätilojen lukumäärän vähentäminen	Ei päällekkäisiä toimintoja Organisaatioiden välisten yhteistojen määrä ja saavutetut synergiat mts-kuvioiden ja metsätilojen lukumäärä		

2.3.3. TALOUS- JA TIETOHALLINTOPALVELUT (123000)**Toiminnan kuvaus:**

Tulosalue kattaa lähinnä seuraavat toiminnot: taloussuunnittelu, rahoitus, laskentatoimi, tietohallinto, edunvalvonta, verotuskustannukset ja lakipalvelut.

Vuonna 2020 tulosalueen tehtäväksi tuli yksinyrittäjätukien jakamiseen liittyvä päätöksenteko.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Talous- ja tietohallintopalvelut	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
123000 Tulot	464 620	0	464 620	442 129	-22 491	95,2
Menot	-1 915 890	-83 100	-1 998 990	-2 068 791	-69 801	103,5
Toimintakate	-1 451 270	-83 100	-1 534 370	-1 626 662	-92 292	106,0
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-153</i>	<i>-9</i>	<i>-162</i>	<i>-171</i>	<i>-10</i>	<i>106,0</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				-35 088		

Talousarvion ylitys johtui arvioitua suuremmista verotuskustannuksista, ict-kustannuksista sekä arvioitua pienemmistä edunvalvonnan tuloista.

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Terve kuntatalous	Oikean ja ajan- tasaisen tiedon tuottaminen	Talousarvion toteu- tumisvertailut kuu- kausittain ja laa- jemmat raportit kolmannesvuosittain	Kaupunginhalli- tukselle annettu- jen toteutumisver- tailujen ja kol- mannesvuosira- porttien määrä	Talouden seurantara- portti annettu kaupunginhäl- litukselle pää- sääntöisesti kuukausittain	
Terve kuntatalous	Tilinpäätös vuodelta 2019	Käsiteltynä kaupun- ginhallituksessa maaliskuussa 2020	Toteutunut/ei toteutunut	Käsitelty 30.3.2020	
Terve kuntatalous	Talousarvio 2021	Hyväksytty valtuus- tossa joulukuussa 2020	Toteutunut/ei toteutunut	Hyväksytty valtuustossa 7.12.2020	

2.3.4. HENKILÖSTÖPALVELUT (124000)**Toiminnan kuvaus:**

Tulosalue sisältää henkilöstöpalvelut, työsuojelun, työpaikkaruokailun, työterveyshuollon, virkistystoiminnan sekä yhteistoiminnan.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Henkilöstöpalvelut	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
124000 Tulot	352 010	0	352 010	459 898	107 888	130,6
Menot	-900 630	-1 420	-902 050	-965 728	-63 678	107,1
Toimintakate	-548 620	-1 420	-550 040	-505 829	44 211	92,0
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-58</i>	<i>0</i>	<i>-58</i>	<i>-53</i>	<i>5</i>	<i>92,0</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				-311		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy arvioituun poikkeamaan
Johtamisella hyvinvointia	Ennaltaehkäisevien toimenpiteiden vahvistaminen. Apuna parannetut mallit: Työkyvyn tukemisen (=aktiivisen tuen ja korvaavan työn mallit sekä työhyvinvointikorttikoulutukset)	Henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen.	Toteutunut/ei toteutunut	Työkyvyn tukemisen perusmalli hyvin käytössä. Parannetuja malleja luonnosteltu, ei otettu käyttöön.	Koronan takia monia asia siirtyi. Ei voitu järjestää ryhmäkoulutuksia.
Johtamisella hyvinvointia	Esimiehen HR-koulutuspassin suunnittelu ja käyttöönotto. Säännölliset esimiesinfot ja yhteiset HR-koulutukset.	Uudet esimiehet koulutettu 2020. Esimiesten tukeminen arjen työssä.	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutui osittain. Esimiesten tukeminen arjen työssä liittyi lähinnä koronaan ja työehtosopimusten tulkitsemiseen.	

2.3.5. MUU KESKUSHALLINTO JA VARAUKSET (126000)**Toiminnan kuvaus:**

Tulosalueelle on kirjattu mm. asiointipisteen tulot ja menot, käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, varhaiseläkemaksut ja eläkemenoperusteiset eläkevakuutusmaksut siltä osin kuin niitä ei ole voitu kohdistaa muille tulosalueille.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Muu keskushallinto ja varaukset	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
126000 Tulot	128 170	0	128 170	132 310	4 140	103,2
Menot	-361 670	149 360	-212 310	-166 424	45 886	78,4
Toimintakate	-233 500	149 360	-84 140	-34 114	50 026	40,5
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-25</i>	<i>16</i>	<i>-9</i>	<i>-4</i>	<i>5</i>	<i>40,5</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				-151		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Johtamisella hyvinvointia	Asiointipisteen kehittäminen	Kuntalaisten tarpeisiin vastaava asiakaspalvelu	Asiakaskysely	Työnjakoja kehitetty. Asiakaskyselyä ei ole tehty.	Korona ja henkilöstövaihdokset.
Hyvinvoinnista veto- ja pito-voimaa	Asiointipisteen kehittäminen	Kaupungintalon sisäiseen palvelutarpeeseen vastaaminen	Seurantakysely	Työnjakoja kehitetty. Seurantakyselyä ei ole tehty.	Korona ja henkilöstövaihdokset.

2.3.6. MAASEUTUTOIMEN HALLINTO JA KEHITTÄMINEN (131000)**Toiminnan kuvaus**

Jämsän, Keuruun, Kuhmoisten, Multian, Mänttä-Vilppulan, Petäjaveden, Ruoveden ja Virtain kaupunkien/ kuntien maaseutuhallinto on hoidettu yhteistoiminta-alueena. Keuruun kaupunki toimii yhteistoiminta-alueen isäntäkuntana.

Toimialan tehtävänä on hoitaa kuntien järjestettäväksi määrätty lakisääteinen maaseutuhallinto ja kuntien päättämät alueen Maaseudun kehittämissuunnitelmaan 2014 – 2020 perustuvat maaseudun kehittämistehtävät sekä tuottaa niihin liittyvät palvelut.

Keskeisimpiä maaseutuhallinnon tehtäviä ovat:

- Maatalouden tukijärjestelmiin liittyvät tehtävät
- Maatalouden eläkejärjestelmiin liittyvät tehtävät
- Riistavahinkoihin liittyvät tehtävät
- Hukkakauralakiin perustuvat tehtävät
- Peruslohkorekisteriin liittyvät tehtävät
- Tukioikeusrekisteriin liittyvät tehtävät
- Eläintenpitäjärekisteriin liittyvät tehtävät
- Valmiussuunnitelmat (VAP–viljelijät)
- Muut mahdolliset maaseutuhallinnon tehtävät

Yhteistoiminta-alueella on yhteensä 1.021 maatilaa. Tukipäätöksiä tehtiin 4 628 kpl ja maatalouden tukea maksettiin yhteensä 24 156 501,55 €. Maaseutuhallinnon tehtäviä hoiti 7 viranhaltijaa sekä lisäksi ostopalveluna 0,6 viranhaltijaa. Toiminta on toteutettu lähipalvelun periaatteella siten, että jokaisessa yhteistoiminta-alueen kunnassa on joko kokoaikainen tai määräajoin avoinna oleva toimipiste. Maaseutupäällikön virkaa hoitaa agrologi AMK/ luonnont. kand. Marjukka Kautto.

Tilastolukuja kunnittain:

Kunta	Aktiiviset maatilat kpl		Vuoden 2020 aikana maksettu maataloustuki €
	v. 2020	muut. ed. v.	
Jämsä	274	+3	5 202 144,49
Keuruu	124	-3	2 862 807,36
Kuhmoinen	65	0	1 244 476,98
Multia	66	-1	1 011 235,91
Mänttä-Vilppula	110	-1	2 209 817,28
Petäjavesi	85	0	1 673 021,79
Ruovesi	124	0	3 636 236,25
Virrat	173	-4	6 316 761,49
Yhteensä	1 021	-6	24 156 501,55

Maaseutuhallinnon yhteistoimintaryhmän kokoukset pidettiin koronan vuoksi sähköisesti (kaksi kertaa vuoden 2020 aikana). Puheenjohtajana toimii Matti Simonen Ruovedeltä ja varapuheenjohtajana Leo Houhala Keuruulta. Viljelijätukikoulutusta järjestettiin sähköisesti yhdessä muiden kuntien ja Ely-keskusten kanssa. Henkilöstön tietotaitoa on ylläpidetty osallistumalla ELY –keskusten ja Ruokaviraston järjestämiin koulutuksiin.

Maaseudun kehittämissuunnitelman mukaisena toimenpiteenä järjestettiin Kasvukuntoa-tilaisuus Keuruulla 12.3.2020. Koronan vuoksi ei vuoden aikana ollut muita tilaisuuksia. Kehittämistoiminnassa on tehty yhteistyötä neuvontajärjestöjen, kehittämissuunniteloiden ja toimivien hankkeiden kanssa. Maatalousyritysten kehittämistarpeista riippuen, yrittäjiä on myös ohjattu tarkoituksenmukaisten hankkeiden toimintaan ja muille asian- tuntujoille mm. Neuvo2020.

Toimintansa vakiinnuttanut Keuruun kyläparlamentti jatkaa kylien kehittämistä ja yhteistyötä toimien samalla kontaktipintana kylien ja Keuruun kaupungin välillä.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Maaseututoimen hallinto ja kehittäminen	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
131000 Tulot	439 090	0	439 090	388 829	-50 261	88,6
Menot	-523 710	-1 470	-525 180	-454 978	70 202	86,6
Toimintakate	-84 620	-1 470	-86 090	-66 149	19 941	76,8
<i>Toimintakate €/asukas</i>	-9	0	-9	-7	2	76,8
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				0		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Johtamisella hyvinvointia	Tukihakemusten käsittely ja dokumentointi	Maaseutuviraston ohjeistuksen mukaisen itsearviointin arvosana 3-4.	Arvosana-asteikko: 1-4 (1= ei toimi, 4= toimii hyvin)	4	
Johtamisella hyvinvointia	Maksumenettelyt ja tukipäätökset	Maaseutuviraston ohjeistuksen mukaisen itsearviointin arvosana 3-4.	Arvosana-asteikko: 1-4 (1= ei toimi, 4= toimii hyvin)	4	
Työllä lisää elinvoimaa	Maaseutuohjelman mukaisten toimenpiteiden käynnistäminen	Ohjelman toimenpiteiden toteuttaminen	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut	

2.3.7. LOMITUSPALVELUT (133000)

Toiminnan kuvaus:

Toiminnan tehtävänä on lomituspäällyksen tarkoittamien maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspäällysten järjestäminen Keuruun paikallisyksikköön kuuluvien kuntien/kaupunkien alueella sekä siihen liittyvien hallintotehtävien hoitaminen. Keuruun kaupunki on tehnyt Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (Mela) kanssa toimeksiantosopimuksen, jonka perusteella Keuruun kaupunki järjestää maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspäällykset 1.1.2017 alkaen Hankasalmen, Kannonkosken, Karstulan, Kinnulan, Kivijärven, Konneveden, Kyyjärven, Laukaan, Multian, Muuramen, Petäjäveden, Pihtiputaan ja Uuraisten kuntien alueella sekä Jyväskylän, Jämsän, Keuruun, Mänttä-Vilppulan, Saarijärven, Viitasaaren ja Äänekosken kaupunkien alueella.

Palvelujen piirissä oli tällä alueella 719 maatalousyrittäjää ja lisäksi 4 turkistuottajaa; (Hankasalmi 67, Jyväskylä 42, Jämsä 34, Kannonkoski 21, Karstula 39, Keuruu 39, Kinnula 37, Kivijärvi 13, Konnevesi 27, Kyyjärvi 18, Laukaa 52, Multia 9, Muurame 11, Mänttä-Vilppula 16, Petäjävesi 24, Pihtipudas 89, Saarijärvi 81, Uurainen 35, Viitasaari 45, Äänekoski 24). Vuosilomapäiviä lomitettiin 17.760, sijaisapupäiviä 8.878 ja maksullisen lomittaja-avun/lisävapaan tunteja edellisten päivien lisäksi lomitettiin 22.756 tuntia ja täysin maksullisen lomittaja-avun tunteja 375. Maatalousyrittäjistä 629 kuului kunnallisen lomituspäällyksen piiriin ja 90 yrittäjää itse järjestetyn piiriin.

Henkilöstöä oli 31.12.2020 lomitustoiminnassa lomituspäällykellä, 1,85 palvelusihteeriä, lomitussihteeri ja 5 lomituspäällyksijää, vakinaisessa työsuhteessa olevia maatalousyrittäjiä 95 ja määräaikaista 3. Lisäksi vuoden aikana oli lomituspäällyksiä tehnyt tilapäisesti 188 henkilöä sekä 21 lomituspäällyksijää.

Lomituspäällyksen nettohinta oli toiminta-alueella 166 euroa, ilman matkakuluja päivän nettohinta oli 152 euroa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Lomituspalvelut	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
133000 Tulot	7 136 040	218 000	7 354 040	6 715 974	-638 066	91,3
Menot	-7 022 580	-20 680	-7 043 260	-6 308 879	734 381	89,6
Toimintakate	113 460	197 320	310 780	407 095	96 315	131,0
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>12</i>	<i>21</i>	<i>33</i>	<i>43</i>	<i>10</i>	<i>131,0</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				-224		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Johtamisella hyvinvointia	Vuosilomat järjestetään maatalousyrittäjille lomavuoden aikana	Myönnettyistä 18 694:stä vuosilomapäivästä siirtyy seuraavalle vuodelle pidettäväksi enintään 10 %	Siirtyvät vuosilomapäivät	Tavoite on toteutunut: siirtyviä lomapäiviä on 593 päivää, 3,17 % lomapäivistä.	
Johtamisella hyvinvointia	Henkilöstön työhyvinvointia ja työssä jaksamista parannetaan. Pitkittyvissä ja usein toistuvissa sairauspoissaoloissa työnantaja ja työntekijä käyvät keskustelun poissaolojen vähentämiskeinoista.	Sairauspoissaolo-% on alle vuoden 2019 (3830 pv)	Sairauspoissaolopäivien lkm	Tavoite on toteutunut: 3267 sairauspoissaolopäivää vuonna 2020	
Johtamisella hyvinvointia	Lomituspäivän kesto on mitoitettu lain mukaisesti ja lomittajan työaika pohjautuu lomittavan maatalousyrittäjän tehtäväosuutta vastaavaan työaikaan	Poikkeaa valtakunnallisesta keskiarvosta enintään + 10 % Valtakunnallinen keskiarvo vuonna 2019 oli 172 euroa	Lomituspäivän nettohinta ilman matkakustannuksia	Tavoite on toteutunut: lomituspäivän nettohinta ilman matkakustannuksia on 164 euroa	

2.3.8. KAAVOITUSPALVELUT (135000)**Toiminnan kuvaus**

Toimialan tehtävänä on maa- ja kaavoituspolitiikan keinoin edistää kaupungin kestävä ja pitkäjänteistä yhdyskuntarakenteen kehittämistä. Toimiala vastaa:

1. maan hankinnasta ja luovutuksesta
2. maankäytön suunnittelusta
3. paikkatiedoista ja kartta-aineistoista
4. mittaustehtävistä

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Kaavoituspalvelut	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
135000 Tulot	266 970	0	266 970	226 178	-40 792	84,7
Menot	-464 290	-1 000	-465 290	-326 188	139 102	70,1
Toimintakate	-197 320	-1 000	-198 320	-100 010	98 310	50,4
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-21</i>	<i>0</i>	<i>-21</i>	<i>-11</i>	<i>10</i>	<i>50,4</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				-66 165		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Hyvinvoinnista veto- ja pito-voimaa	Keskustan osayleiskaava	Kaava luonnosvaiheessa	Toteutunut/ei toteutunut	Osittain toteutunut / Alustava luonnos nähtävillä	Resurssit / hallintojohtajan sijaistaminen ja säästövapaat
Terve kuntatalous	Metsätilojen myynti	Myyty 100 ha	Myyty pinta-ala	Myyty 70 ha	Myydään useassa erässä.

2.4. PERUSTURVALAUTAKUNTA

Perusturvalautakunta yhteensä	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
141000- Tulot	4 172 530	-140 000	4 032 530	3 960 329	-72 201	98,2
146000 Menot	-41 242 290	-1 062 540	-42 304 830	-42 972 621	-667 791	101,6
Toimintakate	-37 069 760	-1 202 540	-38 272 300	-39 012 292	-739 992	101,9
<i>Toimintakate €/asukas</i>	-3 907	-127	-4 033	-4 111	-78	101,9
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				-9 878		

2.4.1. SOSIAALITOIMEN HALLINTO (141001)**Toiminnan kuvaus**Sote-uudistus

Hallituksen esitys sote-uudistukseksi ja uudistusta koskeva lainsäädäntökokonaisuus eteni eduskuntaan 8.12.2020. Perusturvaohjaja osallistui yhtenä Keski-Suomen edustajana STM:n kanssa käytyyn Keski-Suomen hyvinvointialueneuvotteluun 11.11.2020.

Keuruu on mukana seuraavissa maakunnallisissa hankkeissa:

- Tulevaisuuden sote-keskus (hallinnoija Jyväskylän kaupunki, rahoittaja STM)
- Sote-rakenne –hanke (hallinnoija Jyväskylän kaupunki, rahoittaja STM)
- Meijän kyvyt käyttöön (hallinnoija K-S sairaanhoitopiiri, rahoittaja STM)
- Meijän mielestä arvokas (hallinnoija K-S sairaanhoitopiiri, rahoittaja STM)
- Lastensuojelun uudistaminen monialaisesti LUMO-hanke (hallinnoija KOSKE, rahoittaja STM)
- Kansakoulu III –sosiaalialan kirjaamisosaamisen vahvistaminen digitaalisesti (hallinnoija KOSKE, rahoittaja STM)

Keuruu hyväksyttiin yhdessä Jämsän ja Saarijärven kaupunkien kanssa työllisyyden 1.3.2021 alkavaan kuntakokeiluun.

Keuruu on osallistunut Aster asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinnan suunnitteluprojektiin.

Perusturvalautakunta

Perusturvalautakunta kokoontui 9 kertaa (98+25 §:ää). Muutoksenhakuja viranhaltijapäätöksiin tuli perusturvalautakuntaan 12 (v. 2019, 6).

Perusturvalautakunta antoi seuraavat lausunnot:

- Lausunto hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta
- Lausunto iäkkäiden palvelukokonaisuutta koskevan lainsäädännön uudistamisesta
- Lausunto iäkkäiden palvelujen laatusuosituksista
- Lausunto valmiussuunnittelua ja tilannekuva koskevista säännöksistä terveydenhuoltolakiin ja sosiaalihuoltolakiin
- Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskeväksi lainsäädännöksi

Perusturvalautakunta antoi Sisä- ja Keski-Suomen aluehallintovirastolle vastineet:

- Seiponrannan palvelutalon valvonta-asiassa
- Valkamakodin valvonta-asiassa

Perusturvalautakunta vahvisti vuodelle 2021: Lastensuojelun perhehoidon toimintaohjeen, Lapsiperheiden kotipalvelun palveluseteliohjeen, Maakunnallisen ikäihmisten, pitkäaikaissairaiden ja vammaisten perhehoidon toimintaohjeen, Vammaispalvelulain ja -asetuksen mukaisten palvelujen sekä sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumista tukevien palvelujen soveltamisohjeen, Omaishoidon tuen toimintaohjeen, Palvelusetelin toimintaohjeen / kotihoito, Palvelusetelin toimintaohjeen / vanhusten tehostettu palveluasuminen, Täydentävän ja ennaltaehkäisevän toimeentulotuen toimintaohjeen, ohjeet Tukihenkilötoiminnan palkkiosta ja kulukorvauksesta sekä perusturvan asiakasmaksut ja taksat.

Yksityisten sosiaalipalveluntuottajien ilmoituksia jätettiin viisi, näistä kolme hyväksyttiin AVI:n rekisteröitäväksi, kaksi ilmoitusta sisälsi kaupungin rekisteriin merkittäviä tukipalveluja.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Sosiaalitoimen hallinto	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
141001 Tulot	760	0	760	671	-89	88,4
Menot	-181 440	-510	-181 950	-172 855	9 095	95,0
Toimintakate	-180 680	-510	-181 190	-172 183	9 007	95,0
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-19</i>	<i>0</i>	<i>-19</i>	<i>-18</i>	<i>1</i>	<i>95,0</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				<i>-228</i>		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen käytännöksi – hyvinvointikertomus käytössä	Hyvinvointikertomus 2017-2020	Hyvinvointikertomuksen toteutumisen (indikaattorit) arviointi	HYTE-kertoimen prosessi-indikaattoreiden ka koheni 48=>85; sen sijaan tulosindikaattoreiden ka laski 58=>48	
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Valmiussuunnitelman päivittäminen	Yhteistyö kaupungin hallintokuntien ja 3. sektorin toimijoiden kanssa	Toteumat	Valmiussuunnitelmaan tehtiin perusturvaan koskevat päivitykset	
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Perusturva tukee kaikissa palveluissaan asiakkaidensa osallisuutta ja mahdollisuutta toteuttaa kulttuurisia tarpeitaan	Vuorovaihtuettujen yhteistyö esittävän taiteen toimijoiden, kansalaisopiston ja museon kanssa. Tarjotaan perusturvan toimitiloja esittävän taiteen käyttöön, autetaan asiakkaita osallistumaan tapahtumiin. Asiakassuunnitelmiin kirjataan asiakaskohtaisesti kulttuuriset tottumukset ja tarpeet	Tapahtumien määrät Tapahtumiin osallistuneiden määrät Asiakaspa-lautteet	Korona-pandemia vaikeutti huomattavasti kulttuuriyhteistyötä kokoontumisrajoitusten ja erilaisten tilaisuuksien peruuttumisten vuoksi. Kesällä pihatapahtumin saatiin toteutettua pieniä kulttuuri ja virkistyshetkiä asiakkaille. Laajenevasti otettiin käyttöön virtuaalisia menetelmiä mm. YETI jättitabletin myötä	
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Paikallinen sote-Palvelurakennetyö toteutus ottaen huomioon maakunnallinen yhteistyö sekä naapurikunnat.	Käytössä laadukkaat, riittävät ja kestävät sote-palvelut. Palvelujen sisällön ja laadun kehittäminen.	Asiakaskyselyt Asiakaspa-lautteet Sosiaaliamiehen kertomus	Sosiaaliamiehen selvitys vuodelta 2019 käsiteltiin sekä perusturvalautakunnassa että kaupunginhallituksessa toukokuussa. Perusturvajohtaja antoi yhden vastineen muistutukseen. Perusturvalautakunta on käsitellyt 12 muutoksenhakua viranhaltijapäätökseen.	
Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Työllä lisää elinvoimaa	Yksityisten sosiaalipalvelujen lupa- ja ilmoitusasioiden käsittely. Yksityisten palvelutuottajien valvonta	Lupa- ja ilmoitusasiat käsitellään viivytyksettä asiakirjojen ollessa kunnossa Suunnitelmalliset valvonta- ja auditoitinkäynnit ja niiden raportointi	Käsiteltyjen ilmoitusten määrä	Yksityisten sosiaalipalveluntuottajien ilmoituksia jätettiin viisi, näistä kolme hyväksyttiin AVI:n rekisteröitäväksi, kaksi ilmoitusta sisälsi kaupungin rekisteriin merkittäviä tukipalveluja.	

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Terve kuntatalous	Perusturvan toimialalla panostetaan hyvinvointia edistäviin, ennaltaehkäiseviin ja kuntouttaviin toimiin jotta tarve korjaviin ja raskaisiin palveluihin vähenee.	Prosessi- ja tulosindikaattoreiden mukaisen toiminnan kehittäminen	TEA viisari Sotkanet	HYTE-kertoimen prosessi-indikaattoreiden ka koheni 48=>85; sen sijaan tulosindikaattoreiden ka laski 58=>48	
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Perusturva sitoutuu tavoitteeseen, että kaupunkikonsernin tuottamat palvelut ovat laadukkaita ja kustannustehokkaita	Koettu asiakastyytyväisyys. Tietojohtamisen työkalut käytössä; reaaliaikainen talous- ja toteumaseuranta kotihoidossa NHG:n vertaiskehittämisraportit	asiakastyytyväisyyskyselyt Toteumat käytetyt indikaattorit	NHG:n vertaiskehittämisraportit antoivat reaaliaikaista tietoa kotihoidon laadusta ja tehokkuudesta.	
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Valmistaudutaan sosiaalihuollon arkistojen viemiseen KANTA-palveluun	Eteneminen suunnitelman mukaisesti	Suunnitelma yhteistyössä Keski-Suomen muiden kuntien kanssa	Sosiaalihuollon arkistojen KANTA siirtojen valmistelu aloitettiin	
Johtamisella hyvinvointia	Henkilöstön informointi, keskustelumahdollisuus ja koulutus jatkuvaa	Ajantasainen tieto henkilöstöllä Kuulemiset Kehityskeskustelut		Korostui pandemian vuoksi; Säännölliset koronatilannepalaverit; perusturvajohtajan viikottainen korona-info	
Johtamisella hyvinvointia	Perusturvalautakunta tutustuu toimialan eri yksiköihin, toimintaan ja henkilöstöön. Perusturvan delegointisääntö ja palvelukokonaisten toimintaohjeet vahvistetaan perusturvalautakunnassa	Vuosikellon mukaan	Toteumat	Toteutui	

2.4.2. SOSIAALITYÖ (143001)

Toiminnan kuvaus:

Sosiaalityön tulosalueella hoidettiin aikuisten ja lasten sosiaalihuollon palveluja, lastensuojelua, lapsioikeudellisia palveluja, vammaispalveluja ja maahanmuuttopalveluja. Lapsiperhe- ja aikuissosiaalityön tehtävissä työskenteli 16 työntekijää.

Sosiaalihuoltolain mukaiset perhepalvelut ja lastensuojelu

Uusi sosiaalihuoltolaki ja siihen liittyvät muutokset, esimerkiksi lastensuojelulakiin tulivat voimaan vuonna 2015 ja noin puolet lastensuojelun asiakkaista siirrettiin sosiaalihuollon asiakuuteen. Lastensuojeluilmoituksia jätettiin hieman edellisistä vuotta vähemmän 289 yhteensä 162:ta lapsesta (v.2019, 369/166). Lisäksi tehtiin yhteydenottoja lasten asioissa sosiaalihuollon tarpeen arvioimiseksi 31 kertaa. Lastensuojelun avoimuuden asiakkaina oli vuoden aikana 70 lasta tai nuorta (v.2019, 90). Lastensuojelun ja sosiaalihuoltolain mukaisen perhetyön piirissä oli 57perhettä (83 lasta), joista 26 uutta. Lapsiperheiden kotipalvelua käytti yhdeksän perhettä. Huostaanottoja tehtiin kaksi ja lapsen kiireellisiä sijoituksia tehtiin yhdeksän. Vuoden lopussa huostassa oli kymmenen lasta ja lisäksi avohuollollisesti tai muuten sijoitettuna yksitoista lasta. Jälkihuollossa oli seitsemän lasta tai nuorta.

Sosiaalipäivystys ostettiin Jyväskylän kaupungin sosiaalipäivystysyksiköltä.

Isyyden vahvistamisia tehtiin 26 (v. 2019, 17), Lasten isyyden pystyi tunnustamaan uuden lain myötä myös äitiysneuvolassa. Lasten huolto- ja tapaamisoikeus sopimuksia vahvistettiin 32 (v. 2019, 48) ja elatussopimuksia 80 (v. 2019, 73).

Keuruulla toimii perhekeskus Valo perusturvan, sivistystoimen ja Keski-Suomen seututerveyskeskuksen yhteistyöllä. Perhekeskuksessa työskentelee sosiaalityön palveluohjaaja koordinoiden ja kehittämisen perhekeskuksen toimintaa.

Aikuissosiaalityö / Päihde- ja mielenterveyspalvelut

Päihdekuntoutuksessa oli vuoden aikana seitsemän henkilöä (v. 2019, 3) ja päihdehuollon asumispalveluyksiköissä 15 henkilöä (v. 2019, 10). Ystävätupa ry:n, Haapamäen Kyläyhdistys ry:n ja Keuruun A-Killan päivätoimintaa päätettiin tukea toiminta-avustuksilla.

Perustoimeentulotuki siirtyi vuoden 2017 alusta kansaneläkelaitoksen myöntämäksi. Kunta myöntää täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen. Täydentävää toimeentulotukea sai 131 kotitaloutta (2019, 131) ja ehkäisevää toimeentulotukea 76 kotitaloutta (2019, 77) yhteensä n.81 200 € (2019, 72 000 €). Kela ohjaa asiakkaita paitsi täydentävän toimeentulotuen piiriin, myös sosiaalityön tarpeessa olevia ja lain mukaisten asiakassuunnitelmien tekoon.

Vammaispalvelut

Kehitysvammaisten asumisyksikkö Runokulmassa asui kymmenen asukasta yksioissa ja viisi ryhmäkotiasunnoissa. Runokulmassa työskenteli hoitohenkilöstöä varahenkilö mukaan lukien 12 henkilöä. Aurinkolinnan tiloissa järjestettiin erityishuoltona kehitysvammaisten koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa toimintasuunnitelman mukaisesti. Niittyvillat ryhmässä oli kolmen osa-aikaisen ohjaajan ohjauksessa yhdeksän koululaista.

Keskustan viikoittaista palveluliikenne Puikkaria käyttäen on tehty keskimäärin 30 matkaa/päivä (v. 2019, 34). Vaikeavammaisten kuljetuspalveluja käytti vuoden aikana 156 henkilöä (v. 2019, 127), joista yli 65-vuotiaita 106 henkilöä. Sosiaalihuoltolain mukaisia kuljetuspalveluja käytti 23 asiakasta (v. 2019, 55). Henkilökohtaista apua myönnettiin 36 henkilölle. Vaikeavammaisten palveluasumisen piirissä oli seitsemäntoista henkilöä.

Keuruu on kuulunut vammaisten henkilöiden ja ikäihmisten perhehoidon maakunnalliseen pilottihankkeeseen v. 2015 alkaen. Maakunnallista koordinoitua on toteutettu kuntien välisen sopimuksen mukaisena 31.12.2016 saakka ja sitä on jatkettu edelleen ajalle 1.1.2017-31.12.2019. Maakunnallista koordinoitua on hallinnut Jyväskylän kaupunki.

Perhehoidon ohjausryhmässä on luotu Keski-Suomeen yhteinen perhehoidon toimintaohje, jonka mukaan toimeksiantosuhteista perhehoitoa toteutetaan. Toimintaohje ja sen tarkistukset hyväksytään kuntien hallintosääntöjen mukaisissa toimielimissä. Toimintaohje mahdollistaa maakunnan alueelle yhtenäisen toimintata-

van perhehoidon toteuttamiseksi, lisäämiseksi ja kehittämiseksi sekä perhehoitopalkkioiden yhtenäistämiseksi. Ohjausryhmässä todettiin keväällä 2019 yhteisesti, että koordinointi halutaan vakinaistaa.

Perusturvalautakunta päätti Keuruun kaupungin osalta hyväksyä vammaisten ja ikäihmisten perhehoidon maakunnallisen koordinoinnin vakinaistamisen 1.1.2020 alkaen. Jyväskylän kaupunki vastaa hallinnoinnista ja sopimuskunnat osallistuvat kustannuksiin asukasluvun suhteessa. Koordinoinnin hallinnoinnista tehtiin uusi sopimus Jyväskylän kaupungin ja sopimuskuntien kesken.

Maahanmuutto

Keurusseudun Kotouttamisohjelma on hyväksytty vuosille 2019-2020. Vuoden 2020 lopussa kaupungissa asui muutamia turvapaikkaprosessin kautta maahan tullutta henkilöä, joista valtio korvaa kustannuksia.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Sosiaalityö	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
143001 Tulot	296 800	0	296 800	317 123	20 323	106,8
Menot	-5 418 600	-281 980	-5 700 580	-5 879 852	-179 272	103,1
Toimintakate	-5 121 800	-281 980	-5 403 780	-5 562 729	-158 949	102,9
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-540</i>	<i>-30</i>	<i>-569</i>	<i>-586</i>	<i>-17</i>	<i>102,9</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				<i>-5 322</i>		

Talousarvion ylitys johtui lastensuojelun laitoshoidon arvioitua suuremmista kustannuksista.

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Hyvinvoinnista veto- ja pito-voimaa	Lasten, nuorten ja perheiden Keuruu – Kehittämishjelma 2018-2022 – toimenpideohjelman vuosittainen suunnitelmallinen toteutus	Lapsivaikutusten arviointi käytössä perhekeskustoiminta käytössä kuntalaisten ja järjestöjen osallisuutta vahvistettu	Toteumat	Unicefin lapsiystävällinen kunta – ohjelma käynnistyi syksyllä 2020. Keuruun osalta koordinointi perhekeskuksessa.	
Hyvinvoinnista veto- ja pito-voimaa	Perhekeskuksen toiminnan kehittäminen ja vakinaistaminen	Toimiva eri tahojen yhteistyö	Käyttötilastot	toteutunut	
Hyvinvoinnista veto- ja pito-voimaa	Lainsäädännön edellyttämien määräaikaisten noudattaminen lastensuojelussa, toimeentulotuessa ja vammaispalveluissa	Noudatetaan lakisääteisiä määräaikoja	Thl - seuranta	toteutunut	
Työllä lisää elinvoimaa	Harjoittelu- ja työssäoppimispaikkojen järjestäminen	Toimintayksiköissä toteutettavat työssäoppimisjaksot	Toteumat	toteutunut	

2.4.3. TYÖLLISYYSPALVELUT (143900)

Toiminnan kuvaus

Työllisyyspalvelut vastaavat toiminnoillaan vajaakuntoisten, osatyökykyisten, pitkäaikaistyöttömien ja nuorten yksilöllisiin tarpeisiin, työhön kuntoutumiseen ja työllistymiseen sekä sosiaaliseen hyvinvointiin. Työllisyyspalvelut tuottavat ja kehittää laadukkaita työllisyyspalveluja kaupungin sisäiseen työllistämiseen sekä työnhakijoiden ohjaamiseen lähialueiden yrityksiin ja yhdistyksiin. Työllisyyspalvelut vastaavat myös osaltaan nuorten yhteiskuntatakuusta nuorten työpajatoiminnalla ja ”Tutustu ja tienaa” kampanja –mallilla toteutettavasta nuorten kesätyökampanjasta.

Työllisyyspalvelut tulosalue on kehittänyt pitkäaikaistyöttömien työllisyyden hoitoa ja aktivointia sekä työ- ja toimintakyvyn arviointia. Työllisyyspalveluissa on rakennettu laajat yhteistyöverkostot Seututerveyskeskuksen kanssa, asiakkaiden työ ja toimintakyvyn selvittämiseksi ja tukemiseksi. Keuruulla toimii TYP-lakiin pohjautuva palveluohjausmalli vajaakuntoisten, monialaista yhteispalvelua tarvitsevien ja pitkäaikaistyöttömien työllisyyden sekä aktivoinnin parantamiseksi.

Kaupunki maksoi työmarkkinatuen kuntaosuutta 402 930 euroa keskimäärin 89 henkilöstä/kk (v. 2019, keskimäärin 82 henkilöstä/kk yhteensä 330 121 euroa), Koronapandemian vuoksi yrittäjilläkin oli oikeus työmarkkinatukeen pudonneiden ansiotulojensa vuoksi, joka näkyi kunnan maksusuudessa.

Koronapandemian alkaessa kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminta sekä kuntouttava työtoiminta laitettiin tauolle. Tauotus vaikutti myös palkkatukityösuhteisiin, joita jouduttiin keskeyttämään joksikin aikaa ja velvoitetyöllistettävien työllistäminen siirtyi vuodelle 2021. Toiminta tauon aikana tehtiin Navikka toimintakeskuksessa korvaavaa työtä. Siellä ommeltiin mm kangasmaskeja pandemian alkuvaiheessa vanhuspalveluille, vammaispalveluille ja työllisyyspalveluille 2647 kpl koska kertakäyttöisiä maskeja ei ollut riittävästi saatavilla. Navikka Puodissa myytiin 520 kpl kangasmaskia. Syksyllä ommeltiin vielä jaettavia maskeja yht. 1275 kpl.

Koska työtoiminnassa ei ollut asiakkaita työllisyyspalveluilta siirtyi henkilöstöä tekemään hoitotyötä vanhuspalveluihin.

Työllisyyspalvelut koordinoi EU ruokakassien jakelua tarvitsijoille Ystävätuvan ollessa rajoitetusti avoinna. Paikallinen Pizzeria järjesti perheille pizzatempauksen, jossa työllisyyspalvelut hoitivat tarjottujen pizzojen toimittamisen. Lisäksi työllisyyspalvelut hoitivat perusturvan yli 70 vuotiaille suunnatun Koronainfon masapostituksen ja vastasivat kaupungin kauppakassipalvelusta yli 70 vuotiaille, joilla oli pandemian alkuvaiheessa suositus pysyä kotona.

Palkkatukityöllistäminen

Kaupungin eri yksiköissä tarjoutui Koronapandemiasta huolimatta 283 kk palkkatukikuukautta (v. 2019, 316 kk). Yhteensä palkkatukityössä työllistyi 59 eri henkilöä (v. 2019, 70). joista velvoitetyöllistettyjä oli 8 hlö. Palkkatukien sähköinen hakeminen ja yhteistyö TE-toimiston kanssa toimii moitteettomasti, palkkatukipäätökset ovat pääsääntöisesti tulleet 2-8 pv sisällä. Palkkatukien maksatus toimi nopeasti. Palkkatukityöllistämiseen käytettiin nettona suunnitellun 702.270 euron sijaan noin 483.120 euroa, mihin palkkatukea anottiin 233.170 euroa suunnitellun 323.560 euron sijaan.

Keuruu-lisä

Keuruu-lisään varattiin 15 000 euroa ja sitä käytettiin yrityksissä neljän henkilön palkkatukityöllistämisen tueksi 3.750 euroa (v. 2019, 9767) euroa.

Kuntouttava työtoiminta

Työtoimintapäiviä toteutui 8716 kpl (v.2019, 11.152 kpl). Työtoimintaan osallistui 181 eri henkilöä (v. 2019, 209). Korona pandemiasta johtuen työllisyyspalvelujen asiakkailla ei ollut lakisääteistä velvollisuutta osallistua kuntouttavaan työtoimintaan 18.3 - 1.6.2020. ja kuntouttavan työtoiminnan palvelut olivat kokonaan tauolla. Kuntouttavan työtoimintapäivien enimmäismäärä asiakkaalla on neljä päivää viikossa, mutta toimipaikkojen taas avauduttua toiminnoille asiakkailla ei pystytty tarjoamaan päivien maksimimäärää, koska henkilömääriä tiloissa jouduttiin rajamaan.

Kuntouttavassa työtoiminnassa sosiaalisen kuntoutuksen tarve on lisääntynyt nyt myös Korona pandemiasta johtuen. Kuntouttavan työtoiminnan ryhmiä ehdittiin toteuttamaan vain yksi, joka jouduttiin viimeisten ryhmäpäivien osalta muuttamaan etänä toteutettavaksi kuntouttavaksi työtoiminnaksi. Koronapandemian vuoksi etänä toteutettavaa kuntouttavaa työtoimintaa lisättiin ja asiakkaiden kontaktointia monikanavaisesti laajennettiin korvaamaan kasvokkain tapahtuvaa palvelua. Etä-kuntouttava työtoiminta kehitettiin vastaamaan asiakkaiden tarpeita ja asiakaspalaute palvelusta oli positiivista. Asiakas sai tehtävät palveluohjaajalta postilaatikkoon, sähköpostiin tai tekstiviestillä omaan puhelimeensa. Asiakas ja palveluohjaaja olivat yhteyksissä puhelimitse ja Whatsupilla tehtävän toteutuksen ja –palautuksen aikana. Asiakasyhteistyötä tehtiin monialaisessa yhteistyöverkostossa (TE-palvelut, Kela, Seututerveyskeskus, mielenterveys- ja päihdepalvelut,

sosiaalitoimi, työllisyyspalvelut ja yhdistykset) ja se toimii hyvin. Yhteydenottoja asiakasasioissa tehdään puolin ja toisin.

Työkokeilu

TE-toimiston järjestämistä työllistämistoimenpiteistä työkokeiluun osallistui 26 eri henkilöä (v. 2019,18). Työkokeilusopimuksia tehtiin varmistamaan palkkatukityön sopivuus ja helpottamaan työhön perehtymistä sekä auttamaan nuoren koulutus- ja urasuunnitelmien selvittelyä.

Työllisyyspalveluiden asiakkaiden siirtymät

2. Asiakkaiden aktivointi: (kuty / työkokeilu)	448 sopimusta (v. 2019, 451 kpl)
3. Työtoiminnasta opiskeluun, palkkatuki- tai muuhun työhön:	15 henkilöä (v. 2019, 38 hlöä)
4. Palkkatukityöstä perus- tai ansiosidonnaiselle pv-rahalle, uuteen työhön tai eläkkeelle:	59 henkilöä (v. 2019, 70 hlöä)

Työllistymistä edistävä koulutus

Kaupungin palveluksessa palkkatuetussa oppisopimuskoulutuksessa oli 12 henkilöä (v.2019, 7 henkilöä). Osaamistodistuksia tunnistetusta oppimisympäristöistä kirjoitettiin kuntouttavassa työtoiminnassa, palkkatukityössä ja työkokeiluissa oleville asiakkaille yhteensä 11 kpl.

Nuoria alle 29 v. eri työllistämistoimenpiteissä oli 39 henkilöä (v. 2019, 64 hlöä), joista 4 henkilöä (v. 2019, 14 hlöä) sijoittui eteenpäin.

Nuorten kesätyöllistäminen

Kesätyöllistämistä kokeiltiin uudella mallilla, Keurusseudun yrittäjät ry:n irtisanottua kesätyökampanjan sopimuksen. Kesätyöllistäminen toteutettiin kesätyökampanjaan talousarviossa varatulla summalla. Kaupunki maksoi nuoren kesätyön tukea Keuruulaisen nuoren työllistävälle yritykselle iältään 15-17v. 200 € / nuori ja 18-22 v. 250 € / nuori. Yrityksiin työllistyi 15-17 vuotiaita 20 nuorta ja 18-22 vuotiaita 30 nuorta. Lisäksi Keuruun kaupunki työllisti ”Tutustu ja tienaa” –kampanja mallilla nuoria. Kampanjassa nuori palkattiin kahdeksi viikoksi, 30 tunnin viikkotyöajalla, palkka 350 €, kaupungin omiin hallintokuntiin. Nuoria, 15-22 vuotiaita työllistettiin kampanjan kautta yhteensä 106 nuorta.

Navikka Toimintakeskus tarjosi työtä ja työtoimintaa 43 osatyökykyiselle henkilölle (v. 2019, 43 henkilölle) joista erityishuoltolain mukaisessa päivätoiminnassa Navikka toimintakeskuksen päivätoiminnassa kävi 15 asiakasta.

Hankkeet ja kehittäminen

Nuorisotyöttömyyteen puretuvaa toimintaa kehitettiin pääosin hankkeiden avulla kuitenkin tiiviissä yhteistyössä perustoimintojen kanssa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustus Pohjanmaan Ely-keskuksen myöntämänä saatiin v. 2019–2020 nuorten työpajatoimintaan. Avustus käytettiin Linkki-hankkeeseen. Hankkeessa kaksi työntekijää keskittyi alle 28-vuotiaiden nuorten työllistymisen tukemiseen. Linkki-hanke päättyi vasta syyskuussa 2020, koska Koronapandemian vuoksi pajatoiminnot olivat keskeytyneinä ja nuoria kontaktoitiin vain etäpalveluja käyttäen. Jatkohakemus nuorten työpaja –hankkeelle jätettiin marraskuussa 2019. Jatkohakemukselle saatiin myönteinen päätös v. 2020–2021 ja uusi hanke, Paja 2.0, jatkoi lokakuusta 2020 lukien Kivilouhoksella nuorten toimintojen kehittämistä. Vuoden lopussa alle 25-vuotiaita oli työttömänä työnhakijana 59 (v. 2019, 48).

Työttömän asiakkaan moniammatillisen palvelupolku on kehittynyt TE-toimiston, Kelan ja Keski-Suomen seututerveyskeskuksen eri yksiköiden kanssa. TYP-toiminnan myötä ja asiakkaiden työ- ja toimintakyvyn tutkimisen palveluohjauksesta on mallinnettu Eteläisen Keski-Suomen monialaisessa TYP – verkostossa. TE-palvelujen aktivointitiimi teki yhteistyötä työllisyyspalvelujen kanssa asiakkaiden aktivointi- ja työllistymissuunnitelmien päivittämisessä. Yhteistyötä tehtiin myös TE-palvelujen yritysneuvojan kanssa.

TE-toimiston monikanavapalvelut toimivat erittäin hyvin. Palvelua tuotetaan keuruulaisille asiakkaille etälaitteella, netissä tai puhelimitse. Keuruun kaupungintalon yhteispalvelupisteessä asiakas voi asioida TE-toimiston kanssa aikavarauksella etäpalvelulaitteella. Kasvokkain palvelua on toteutettu asiakkaille TE-palvelujen projektipäivissä, jolloin asiakasajoja on varattu työllisyyspalveluihin joko yhteistapaamisiin tai ainoastaan TE-palvelujen asiantuntijalle.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Työllisyyspalvelut	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
143900 Tulot	672 990	-80 000	592 990	531 144	-61 846	89,6
Menot	-2 184 820	275 110	-1 909 710	-1 894 786	14 924	99,2
Toimintakate	-1 511 830	195 110	-1 316 720	-1 363 642	-46 922	103,6
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-159</i>	<i>21</i>	<i>-139</i>	<i>-144</i>	<i>-5</i>	<i>103,6</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				<i>-969</i>		

Nettomenojen ylitys aiheutui arvioitua pienemmistä avustustuloista sekä arvioitua suuremmista työmarkkinatuen kuntaosuuskustannuksista.

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma.2020	Syy poikkeamaan
Työllä lisää elinvoimaa	Yritysyhteistyön lisääminen	Asiakkaat saavat työssä-olehtonsa täyteen Työmarkkinatuen kuntaosuus laskee	Asiakkaiden etenemät Työmarkkinatuen kuntaosuus	Työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi. Palkkatukityössä työsäoloehdon sai täyteen 59 asiakasta.	Korona pandemia
Työllä lisää elinvoimaa	Työttömyys ei kasva	Työttömyysaste ei nouse Aktivointiaste säilyy	Työttömyysaste Nuorten työttömyysaste Aktivointiaste	Työttömyys kasvoi	Korona pandemia
Työllä lisää elinvoimaa	Keuruu-lisä palkkatuen lisänä	250 € x 60 kk =15.000 €	käyttö	3750 €	Korona pandemia
Työllä lisää elinvoimaa	Osaamistodistukset ja oppimisympäristöjen tunnistus	Eri hallintokuntien oppimisympäristöt on tunnustettu. Työkokeilussa tai kuntouttavassa työssä olleelle henkilölle voidaan kirjoittaa osaamistodistus, johon kerätty tieto hyödyntää opintojen henkilökohtaistamisessa	Toteumat	Osaamistodistuksia kirjoitettiin 11 kappaletta.	
Työllä lisää elinvoimaa	Oppimispolkujen rakentaminen Oppisopimuskoulutukset	Työkokeilu tai kuntouttava työtoiminta rakennetaan oppisopimusta harjoittavan asiakkaan kanssa tavoitteelliseksi koulutuspoluksi	Toteumat	Oppisopimuskoulutuksia alkoi 3 kpl työllisyyspalvelujen rahalla ja hallintokuntien omilla rahoilla 9 kpl.	
Työllä lisää elinvoimaa	Asiakkaan palvelutarpeen mukaiset palvelut	Palvelutarpeen mukaiset palvelut työ- ja päivätoiminnan asiakkaille	Työ- ja päivätoiminnan tavoitteet vakiintuvat	Toteutunut suunnitellusti vaikka toiminta oli tauolla alkuvuodesta.	

2.4.4. VANHUSPALVELUT (144001)

Toiminnan kuvaus:

Keuruun suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi vuoteen 2020 on hyväksytty kaupungin valtuustossa vuonna 2015. Suunnitelman visiona on Vauvasta vanhuuteen – aktiivista ja turvallista elämää Keuruulla. Hyvä vanhuus on Keuruun yhteinen asia. 1.10.2020 astui voimaan päivitetty Vanhuspalvelulaki sekä Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020 – 2023 - Tavoitteena ikäystävällinen Suomi. Keuruulla käynnistettiin loppuvuodesta myös oman vanhuspoliittisen suunnitelman päivitystyö.

Kotihoito ja tukipalvelut

Kotihoidon piirissä oli 367 (2019: 383) kotitaloutta vuonna 2020, näistä palveluseteliä käytti 48 (43). Kotihoidossa on ollut käytössä kuusi vuotta toiminnanohjausjärjestelmä ja mobiili. Toiminnanohjausjärjestelmällä on haettu välittömän työajan nostamista, hoidon jatkuvuuden paranemista, työntekijöiden osaamisen kohdentamista, sairaanhoitajien osaamisen jakamista tasaisemmin tiimien käyttöön ja äkillisen Resurssipooli myötä on voitu nostaa varsinaisen tiimin välitöntä työaika ja esim. turvahälytysten ohjaus poolin työntekijöille antaa tiimissä työskenteleville työrauhan keskittyä paremmin kulloisenkin asiakkaan hoitamiseen. Kukoistava kotihoito –hankkeen aikana otettiin käyttöön kuntouttavat arviointijaksot, kehitettiin hoitoketjuja/prosesseja, Niiden jatkotyöstäminen, kuten myös asiakas- ja palveluohjauksen kehittäminen jatkuu edelleen.

Tukipalveluita vuonna 2020 käytti 348 (2019: 327) yli 65-vuotiasta henkilöä, näitä palveluita olivat ateria-, kylvyetys- tai turvapalvelu, päivätoiminta ja vaatehuolto.

Omaishoidontuki

Vuonna 2020 omaishoidon tukea maksettiin 113 (v. 2019, 115) hoidettavan hoidosta hoitajalle.

Perhehoito

Ikäihmisten perhehoidossa on mahdollisuus omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikana järjestettävään hoitoon. Tutustumassa perhehoitokotiin kävi vuoden aikana viisi asiakasta, joista yksi omaishoitaja käytti palvelua. (Vähäiseen käyttöön vaikuttavana syynä on omaishoidon tuella hoidettavien ympärivuorokautisen runsaan hoivan tarve). Hoitovuorokaudet perhehoidossa ajalla 1.1.-31.12.2020 on 21 vuorokautta Vanhuspalvelut on ollut mukana yhdessä vammaispalveluiden kanssa maakunnallisessa perhehoidon koordinaatiopilotti hankkeessa.

Palveluasuminen

Palvelutalo Seiponrannassa palveluasumisen vuorokausia tuotettiin 17.955 (18.545) sisältäen myös lyhytaikaishoidon, joita palvelutalo Seiponrannassa on kymmenen paikkaa. Tavallista palveluasumista tuotti myös Palvelukoti Metsätähti (9 asuntoa) Haapamäellä. Metsätähdessä asumispäiviä oli 2.404 (2.709), mihin sisältyy 6 (13) lyhytaikaishoidon vuorokautta.

Tehostettu palveluasuminen

Tehostetun palveluasumisen yksikköinä toimivat muistisairaille tarkoitettut Saarelmakoti ja Suvantokoti, joissa on yhteensä 41 asukaspaikkaa sekä Lahdelmakoti ja Valkamakoti, joissa myös on 41 asukaspaikkaa. Palvelukeskus Lehtiniemen asukaspaikoista kahdeksan oli varattu lyhytaikaishoitoon. Omana toimintana asumisvuorokausia kertyi yhteensä 28.696 (28.863). Tehostettua palveluasumista tuettiin myös palvelusetelillä. Tuurilakodissa on keskimäärin 30 asukasta ja muissa yksityisissä palvelukodeissa keskimäärin 2 henkilöä. Yksityisten tuottamia palveluvuorokausia kertyi yhteensä 11.247 (11.501).

Hoivaosasto

Pitkäaikaista laitoshoidoa toteutettiin hoivaosasto Tarhialassa, jonka paikkamäärä on 22. Tarhiala on vastannut myös tilapäisiin kriisihoidon tarpeisiin. Hoitovuorokausia oli kaikkiaan 7.871 (7.850)

Muuta huomioitavaa

Palveluiden laadun kehittämiseksi vuonna 2014 Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kautta toimitettu HaiPro – järjestelmä on ollut nyt käytössä neljännen kokonaisen toimintavuoden. Järjestelmässä on mahdollisuus myös asiakkaan tai hänen omaisensa ilmoittaa vaaratilanteesta. Vuonna 2020 järjestelmään tehtiin vanhuspalveluista 806 (670) asiakasturvallisuuteen ja 12 (75) työturvallisuuteen liittyntä ilmoitusta. Järjestelmän käyttö on laajaa ja tunnollista. Lääketurvallisuuteen liittyvät asiakasturvallisuusilmoitukset ovat nousseet, joten vanhuspalveluissa aloitettiin vuonna 2020 systemaattinen lääketurvallisuuden kehittäminen lääkehoitovastaan johdolla.

Vuotta 2020 kuormitti maailmanlaajuinen koronapandemia. Vanhuspalveluissa se näkyi erityisesti siinä, että kevään poikkeusolojen aikana vuorohoitoja käytettiin vähemmän. Vapaaehtoistyö asumisyksiköissä oli aiempaa vähäisempää ja läheisten vierailut yksiköihin rajallisempia. Myös sijaisia jouduttiin palkkaamaan aiempaa enemmän lyhkäisiin poissaoloihin, kun hoitohenkilöstö odotti kotona koronatestivastauksia. Poikkeusolojen aikana keväällä vanhuspalvelut palkkasi sivistystoimen ja tukipalvelujen henkilöstöä, jotta siellä välttyttiin lomautuksilta. Vanhuspalveluihin hankittiin aiempaa enemmän digilaitteita, jotta yhteydenpito läheisiin mahdollistui poikkeusoloista huolimatta.

Vanhuspalveluihin perustettiin Aluehallintoviraston valvonnan määräyksestä uusia vakansseja yhteensä 6, näistä kolme hoitajaa Seiponrantaan, kaksi osastoapulaista Tehostettuihin yksiköihin sekä asukasvastaava vanhuspalveluiden yhteiseen käyttöön. Lisäksi Seiponrannan ja Valkamakodin yötyötä vahvistettiin ja Seiponrantaan palkattiin 2 uutta toimitilahuoltajaa välillisiin tukityötehtäviin. Yhteensä vanhuspalveluissa oli 164,5 vakinaista vakanssia. Marraskuussa 2021 käynnistyi yhteistyössä Gradian kanssa hoiva-avustajien oppisopimuskoulutus, jonka myötä vanhuspalveluihin tuli opiskelumaan hoiva-avustajaksi 10 uutta työntekijää. Tämän lisäyksen tavoitteena on omalta osaltaan vastata vanhuspalvelulain uuteen henkilöstömitoitus vaatimukseen.

Määräaikaisena kokeiluna vanhuspalveluissa on toiminut asiantuntijasairaanhoitaja, jonka työtehtäviin kuuluu hygieniavastaavan, lääkehoitovastaavan ja asiakas- ja potilasturvallisuusvastaavan tehtävät, keskittyi vuoden 2020 aikana hyvin pitkälti koronan myötä hygieniahoitajan tehtäviin. Hän uudisti hygienianohjeet, koulutti henkilöstöä ja toimi maakunnallisena yhdyshenkilönä Keuruulla niin henkilöstösuojain kuin koronanäytteenotto ja koronarokotusasioissakin.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Vanhuspalvelut	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
144001 Tulot	3 099 230	-60 000	3 039 230	2 994 344	-44 886	98,5
Menot	-11 334 950	-725 160	-12 060 110	-12 531 180	-471 070	103,9
Toimintakate	-8 235 720	-785 160	-9 020 880	-9 536 836	-515 956	105,7
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-868</i>	<i>-83</i>	<i>-951</i>	<i>-1 005</i>	<i>-54</i>	<i>105,7</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				-3 359		

Nettomenojen ylitys aiheutui arvioitua pienemmistä kotikuntakorvaustuloista, arvioutua suuremmista kotikuntakorvausmenoista ja palvelusetelimenoista sekä korona-tunnisteella kirjatuista menoista (n. 300.000 €).

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Keuruun suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi vuoteen 2020 tavoitteiden suunnitelmallinen toteutus	Kuko-hankkeen toimintamallien kehittämisen painopisteet asiakasohjauksen kehittämisessä; VIP asiakkaiden palveluprosesseissa; kotikuntoutuksessa ja kotihoidon tehokkuudessa	SOTKANET KUVA mittarit		
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Perhehoito	n. 340 vrk	Hoitovuorokaudet	21 vrk	vain vähän kysyntää ja tarjontaa Keuruulla
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Lyhtyaikaishoito	noin 5.000 vrk	Hoitovuorokaudet	n. 4500 vrk	poikkeusolojen vuoksi keväällä osa oli tauolla
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Kotihoidon vahvistaminen	60 % työtunneista välittömässä asiakastyössä	Työtunti	n. 58,2%	Tilastossa koko kotihoidon henkilöstö ml. resurssi-pooli, sairaanhoitajat ja tiimi.
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Palveluasuminen	95 % x (55+9 p) x 366=22 253 vrk	Käyttöaste/hoitovrk	n. 85%	Metsätähdesä vajausta 3-4 paikkaa koko vuoden. Koronan vuoksi asiakkaat venyttivät muuttoa Seinäjoelle.
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Tehostettu palveluasuminen	oma toiminta 95% x 74p x 366 =25 730 vrk	Käyttöaste/hoitovrk	n. 100%	aina uusi pysyvä asukas tilalle, kun paikka vapautuu
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Hoivahoito	98 % x 22p x 366 = 7.891 vrk	Käyttöaste/hoitovrk	n.100%	lähes poikkeuksetta aina asiakkaita myös ylipaikalla (tilapäishoidot)
Työllä lisää elinvoimaa	Harjoittelu- ja työssäoppimispaikkojen järjestäminen	Toimintayksiköissä toteuttavat työssäoppimisjaksot	Toteumat	sairaanhoitaja 1 kpl työharjoittelu, lähihoitajien työssäoppimisjaksot, oppisopimusopiskelijat	koronan vuoksi osa oli keväällä tauolla, muutoin ympäri vuoden.

2.4.5. PERUSTERVEYDENHOITO (145000)**Toiminnan kuvaus:**

Keuruun perusterveydenhuollon ja siihen kiinteästi liittyvien sovittujen sosiaalipalvelujen järjestämisvastuu siirtyi 1.1.2011 Keski-Suomen sairaanhoitopiirille. Perusterveydenhuollon tuottajana sairaanhoitopiirissä toimii Keski-Suomen Seututerveyskeskus – Perusterveydenhuollon liikelaitos. Seututerveyskeskus tuottaa perusterveydenhuollon palvelut Joutsalle, Keuruulle, Konnevedelle, Laukaalle, Luhangalle, Multialle, Petäjävedelle ja Toivakalle. Seututerveyskeskusalueella on noin 43.500 asukasta.

Seututerveyskeskuksen suunniteltu liikevaihto oli 39 milj. euroa ja toteutunut liikevaihto oli 39,5 milj.euroa (-1,2%). Seututerveyskeskuksen toiminta on organisoitu avohoidon, laitoshoidon ja suun terveydenhuollon vastuualueisiin. Seututerveyskeskus on strategiansa mukaisesti panostanut monipuolisiin lähipalveluihin, sähköiseen asiointiin, asiakaslähtöiseen yhteistyöhön, kustannustehokkuuteen ja ajantasaiseen viestintään.

Keuruu maksoi Seututerveyskeskuksen palveluista 9,04 milj.euroa. Seututerveyskeskus tuotti keuruulaisille omana toimintana yhteensä 57.686 (66.445) suoritetta eli käyntiä tai hoitovuorokautta. Avohuollossa suoritteita kertyi 4,6 (5,0)/asukas, laitoshoidossa 0,5 (0,6)/asukas ja suun terveydenhuollossa 0,9 (1,4)/asukas.

Haapamäen terveysaseman toiminta Haapamäen yhtenäiskoulun tiloissa on ollut keskeytyksissä koronapandemian vuoksi, suun terveydenhuoltoa lukuunottamatta. Seututerveyskeskus on ollut aktiivinen toimija perhekeskus Valon toiminnassa. Keuruun sairaala toimi 26 paikkaisena.

Keuruun toteutuneet suoritteet vastuualueittain:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Avohoitokäynnit	52 790	51 966	50 199	47 555	53 241	54 933	49 944	44 068
Hammashoidon käynnit	12 611	11 801	12 255	12 178	12 806	14 367	11 488	9123
Vuodeosaston hoitopäivät	7 638	7 705	6 890	6 427	6 126	5518	5 013	4495

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Perusterveydenhoito	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
145000 Tulot	0	0	0	0	0	
Menot	-9 392 110	-230 000	-9 622 110	-9 562 141	59 969	99,4
Toimintakate	-9 392 110	-230 000	-9 622 110	-9 562 141	59 969	99,4
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-990</i>	<i>-24</i>	<i>-1 014</i>	<i>-1 008</i>	<i>6</i>	<i>99,4</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				<i>0</i>		

Perusterveydenhuollon menojen jakauma:

	Ta 2020+ muutos	Toteutuma 2020	Poikkeama 2020	Toteut-% 2020	Toteutuma 2019	Muutos €	Muutos %
Avohoido	5 912 300	5 912 296	-4	100,0 %	5 976 777	-64 481	-1,1 %
Suun terveydenhoito	1 137 800	1 137 821	21	100,0 %	1 137 892	-71	0,0 %
Vuodeosastohoito	1 735 700	1 735 735	35	100,0 %	1 927 073	-191 338	-9,9 %
Seututk:n hoitopalvelut yhteensä	8 785 800	8 785 852	52	100,0 %	9 041 742	-255 890	-2,8 %
Hoitotarvikkeet	349 860	289 749	-60 111	82,8 %	304 236	-14 487	-4,8 %
Eläkevakuutusmaksut	486 450	486 540	90	100,0 %	438 443	48 097	11,0 %
Tulosalue yhteensä	9 622 110	9 562 141	-59 969	99,4 %	9 784 421	-222 281	-2,3 %

Toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	2020	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Avohoidon palvelut	käynnit	53.000	44.068	koronapandemia
Hammashoidon palvelut	käynnit	12.400	9.123	koronapandemia
Vuodeosastopalvelut	hoitopäivät	5.500	4.495	koronapandemia

2.4.6. ERIKOISSAIRAANHOITO (146000)**Toiminnan kuvaus:**

Keuruun kaupungin erikoissairaanhoidon palvelut järjestää Keski-Suomen sairaanhoitopiiri ja tuottaa pääosin Keski-Suomen keskussairaala. Keski-Suomen sairaanhoitopiiri kuuluu Kuopion yliopistollisen sairaalan erityisvastuualueeseen. Erikoissairaanhoidon palveluja hankitaan ostopalveluina mm. KYS:stä ja TAYS:sta. Tulosalueen menoiksi on kirjattu lisäksi mahdolliset yksityisiltä hankitut mielenterveyskuntoutujien asumis- palvelumenot.

Keski-Suomen sairaanhoitopiiri muutti perussopimustaan 1.1.2009 alkaen siten, että sairaanhoitopiiri voi hoitaa jäsenkuntiansa osoittamassa laajuudessa kehitysvammaisten erityishuollon sekä perusterveydenhuollon ja siihen kiinteästi liittyviä sosiaalitoimen tehtäviä. Erityishuollossa sairaanhoitopiiri tukeutuu sopimusteitse tukeutua Vaalijalan ky:ään.

Keski-Suomen sairaanhoitopiiri siirtyi vuoden 2019 alusta ns. kiinteään laskutukseen. Kiinteä laskutus vuonna 2020 Keuruun osalta on ollut 11 769 390€/kk. Kiinteään hintaan on sisällytetty ensihoito ja kalliiden hoitojen tasaus.

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin toiminnan volyyymi toteutui seuraavasti:

- Toiminnan volyyymiin vaikutti kauttaaltaan Korona-pandemia vaikutuksineen.
- Lähetteiden määrä oli 9,9 % vähemmän kuin vuonna 2019.
- Hoitopäivien määrä vähentyi edellisvuoden tapaan, muutos -8,4%.
- Avohoitokäyntien määrä oli edellisvuotta pienempi. Muutokseen vaikuttivat pandemian lisäksi toiminnan muutokset, joista käyntimäärää vähentävä oli psykiatrian perustason mielenterveys- ja päihdetyön siirtyminen 1.5.2020 Jyväskylän kaupungin järjestämäksi. Hoitopäiviä korvaavien käyntien määrä lisääntyi hoitokeskuksessa, jossa toimintaa lisättiin ja vastaavasti voitiin vähentää vuodeosastoilla hoitoa.
- Hoidettujen potilaiden määrä oli 1,6% vähemmän kuin vuonna 2019.
- Hoitotakuussa pysymistä vaikeutti pandemiatilanne rajoituksineen. Vuoden lopussa oli yli puoli vuotta odottavien potilaiden osuus 7,5 % (vastaava tilanne vuoden 2019 lopussa oli 1,6 %). Hoitotakuun toteutumisesta on yksityiskohtaisempia raportteja sairaanhoitopiirin www-sivuilla, ja päivittäin ajan- kohtainen tieto keskimääräisestä odotusajasta.

Sairaala Nova valmistui ja vihittiin käyttöön 1.12.2020 virtuaalisessa juhlassa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Erikoissairaanhoido	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
146000 Tulot	102 750	0	102 750	117 046	14 296	113,9
Menot	-12 730 370	-100 000	-12 830 370	-12 931 808	-101 438	100,8
Toimintakate	-12 627 620	-100 000	-12 727 620	-12 814 762	-87 142	100,7
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-1 331</i>	<i>-11</i>	<i>-1 341</i>	<i>-1 350</i>	<i>-9</i>	<i>100,7</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				0		

Talousarvion ylitys johtui arvioitua suuremmista mielenterveysostopalveluista.

Erikoissairaanhoidon menojen jakauma

	Ta 2020+ muutokset	Toteutuma 2020	Poikkeama 2020	Toteut-% 2020	Toteuma 2019	Muutos €	Muutos %
K-S shp hoitopalvelut	11 769 000	11 774 816	5 816	100,0 %	11 589 479	185 337	1,6 %
MT-ostopalvelut	968 260	1 056 920	88 660	109,2 %	1 082 749	-25 829	-2,4 %
Eläkevakuutusmaksut	93 110	100 072	6 962	107,5 %	68 636	31 435	45,8 %
Tulosalueen menot yht.	12 830 370	12 931 808	101 438	100,8 %	12 740 865	190 943	1,5 %

2.5. SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistyslautakunta yhteensä	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
151000- Tulot	892 130	8 000	900 130	947 770	47 640	105,3
155000 Menot	-18 567 930	768 740	-17 799 190	-17 974 226	-175 036	101,0
Toimintakate	-17 675 800	776 740	-16 899 060	-17 026 456	-127 396	100,8
Toimintakate €/asukas	-1 863	82	-1 781	-1 794	-13	100,8
Poistot ja arvonalentumiset				-246 059		

2.5.1 SIVISTYSTOIMEN HALLINTO (151000)**Toiminnan kuvaus:**

Sivistyslautakunnan hallinnon vastuualueelle kuuluvat varhaiskasvatus, aamu- ja iltapäivätoiminta, esi- ja perusopetus (6 peruskoulua), toisen asteen koulutus, kirjastot sekä joukkoliikenne.

Peruskoulujen alakouluilla on omat koulukohtaiset johtokunnat. Keuruun yläkoululla ja lukiolla on yhteinen johtokunta. Sivistystoimisto avustaa sivistyslautakuntaa sen toimialaan kuuluvissa valmistelu-, valvonta- ja toimeenpanotehtävissä.

Toisen asteen johtoryhmä kokoontui vuoden 2020 aikana yhteensä 2 kertaa. Johtoryhmän tehtävänä on ohjata ja koordinoida toisen asteen yleissivistävää lukiokoulutusta, toisen asteen ammatillista koulutusta sekä aikuiskoulutusta.

Paikallisliikennetoimikunta ei kokoontunut vuonna 2020. Covid-19 epidemian vaikutuksesta johtuen. Hyvin vähäiset joukko- ja paikallisliikennettä koskevat muutokset ja muutostarpeet eivät antaneet aihetta paikallisliikennetoimikunnan kokoontumisille.

Sivistysjohtaja teki vuoden aikana viranhaltijapäätöksiä 251 kpl ja kuljetussuunnittelija 3 kpl. Sivistyslautakunnalla oli vuonna 2020 yhteensä 15 kokousta, joista 8 oli julkista ja 7 salaista. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 124 asiaa.

Sivistystoimen hallinnossa ja lautakunnassa seuraavat toiminnat, asiat, hankkeet, ja niiden käsittely eri työryhmissä ja lautakunnan kokouksissa nousivat merkittävimmiksi.

1. Sivistyslautakunta hyväksyi sivistystoimen henkilöstön työhyvinvointisuunnitelman kokouksessaan 23.01.2020 § 4.
2. Koulukuljetusten kilpailutus päättyi 24.1.2020 ja lautakunta valitsi oppilaskuljetusten liikennöitsijät eri kuljetusreiteille ajalle 1.8.2020-31.7.2024 kokouksessaan 20.02.2020 § 13-24.
3. Sivistyslautakunta hyväksyi kokouksessaan 20.02.2020 § 25-35 asiointi- ja palveluliikenteen liikennöitsijät ajalle 1.8.2020-31.7.2024
4. Sivistyslautakunta päätti hyväksyä oman äidinkielen opetuksen venäjän kielessä aloitettavaksi lukuvuoden 2020-2021 alusta lukien (23.04.2020 § 43).
5. Keuruun yhteiskoulun yläkoulun ja lukion urheiluakatemia toiminta vakinaistettiin lautakunnan 23.04.2020 § 44 tekemän päätöksen mukaisesti lukuvuoden 2020-2021 alusta lukien.
6. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin sekä yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin kattohintoihin tehtiin indeksitarkastus 1.8.2020 alkaen (sivistyslautakunta 23.04.2020 § 46 ja § 47).
7. Sivistyslautakunta hyväksyi (14.05.2020 § 56) perusopetuksen opetussuunnitelman muutokset koskien lukua 6 arviointi.
8. Sivistyslautakunnalle saatettiin tiedoksi avointen korkeakouluopintojen välikatsaus 14.05.2020 § 60.
9. Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirjan päivitys hyväksyttiin lautakunnassa 17.06.2020 § 64.
10. Sivistyslautakunta hyväksyi päivitettyt toimintaohjeet kotiopetuksessa oleville oppilaille 10.09.2020 § 72
11. Sivistyslautakunta jatkoi Pihlajaveden ala-asteen jatkon selvittämistä syksyllä 2020 ja teki esityksensä koulun jatkosta kaupunginhallitukselle kokouksessaan 10.09.2020 § 75.
12. Sivistyslautakunta päätti 6.10.2020 § 81 liittymisestä kirjastoaineiston kilpailutukseen ja hankintarenkaaseen.
13. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden kohtaa 5.4 vuosiluokkiin sitomaton opiskelu täydennettiin sivistyslautakunnan päätöksellä 10.12.2020 § 89.
14. Sivistyslautakunta hyväksyi lukion opetussuunnitelman 2021 kokouksessaan 10.12.2020 § 90.
15. Toisen asteen oppikirjat ja niihin liittyvät oheismateriaalit 2021-2023 (2025) puitesopimukseen liittyminen hyväksyttiin kokouksessa 10.12.2020 § 91.

16. Sivistyslautakunta päätti 10.12.2020 § 96 tulorekisterin käyttöön otosta varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja määrättäessä 1.8.2021 alkaen.
17. Sivistyslautakunnan delegointisäännön päivittäminen hyväksyttiin 10.12.2020 § 97.

Sivistyslautakunnan tekemien tuntikehyslinjausten ja –ratkaisujen lisäksi sivistystoimen taloutta tasapainotettiin hakemalla erilaisia avustuksia vuodelle 2020:

- Valtion erityisavustus koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen sekä siihen liittyviin kokeiluihin ajalla 1.1.2019-31.12.2020, yhteensä 30.000 euroa
- Valtion erityisavustus tutoropettajien toimintaan ja osaamisen kehittämiseen / Tutorit mukana muutoksessa ajalla 24.1.2019-31.12.2020, yhteensä 11 874 euroa
- Avin liikunnallisen elämäntavan paikalliset kehittämisavustukset / Varhaiskasvatuksen liikuntaluot-saajat 2017-2019 ajalla 1.3.2019-31.12.2020, yhteensä 15.000 euroa
- Valtion erityisavustus koskien perusopetuksen vuosiluokkien 1-2 A1-kielen opetusta koskevaa täy-dennyskoulutusta / Kohti varhennettua kieltenopetusta Keuruulla ajalla 2.4.2019-30.6.2021, yhteen-sä 8.500 euroa.
- Koulun kerhotoiminnan tukeminen 2019 / Kerhoja kaikille ajalla 8.8.2019-30.6.2021, yhteensä 7.000 euroa.
- Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen positiivisen diskriminaation edistämiseksi vuosille 2019–2020 ajalla 12.4.2019-30.6.2021, yhteensä 26.000 euroa.
- Valtion erityisavustus lukiouudistuksen toimeenpanon tukemiseen 2019 / Uusi lukio ajalla 12.4.2019-30.6.2021, yhteensä 22.950 euroa.
- Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin 2019 ajalla 12.4.2019-30.6.2021, yhteensä 74.000 euroa.
- Liikkuva opiskelu -avustus lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestäjille / Koko lukio liikkuu ajalla 1.8.2019-31.12.2020, yhteensä 11.000 euroa.
- Erityisavustus lasten ja nuorten houkuttelun ja hyväksikäytön ehkäisyyn monimediaalisessa maailmassa / Perusopetuksen Mediaportaat ajalla 1.8.2020-31.12.2021, yhteensä 42.700 euroa.
- Liikunnallisen elämäntavan paikalliset kehittämisavustukset / Lapsiperheet liikkumaan ajalla 1.1.2020-31.12.2021, yhteensä 26.000 euroa.
- Valtion erityisavustus tutoropettajien toimintaan ja osaamisen kehittämiseen / Arjen tutorit ajalla 1.2.2020-31.7.2021, yhteensä 11.186 euroa.
- Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet ja laadun kehittäminen 2020-2021 Keuruul-la ajalla 1.8.2020-31.12.2021, yhteensä 97.400 euroa.
- Koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoitus / Oppilaiden tasoerojen kaventa-minen ja syrjäytymiskehityksen pysäyttäminen / Varhaiskasvatus ajalla 1.8.2020-31.7.2021, yhteen-sä 25.550 euroa.
- Koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoitus / Oppilaiden tasoerojen kaventa-minen ja syrjäytymiskehityksen pysäyttäminen / Esi- ja perusopetus ajalla 1.8.2020-31.7.2021, yh-teensä 168 360 euroa.
- Valtion erityisavustus lukiokoulutukseen koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten ta-soittamiseksi / Lukiokoulutuksen opetuksen ja ohjauksen tukitoimet ajalla 15.9.2020-31.7.2021, yh-teensä 31.482 euroa.
- Liikkuva opiskelu -avustus lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestäjille / Koko lukio liikkuu 2.0 ajalla 1.8.2020-30.6.2021, yhteensä 5.000 euroa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Sivistystoimen hallinto	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
151000 Tulot	500	0	500	15 197	14 697	3 039,3
Menot	-351 060	-830	-351 890	-319 812	32 078	90,9
Toimintakate	-350 560	-830	-351 390	-304 615	46 775	86,7
<i>Toimintakate €/asukas</i>	-37	0	-37	-32	5	86,7
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				0		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. pää- määrä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeama- maan
Hyvinvoinnilla veto- ja pitovoimaa	1. Sivistyspalveluiden palvelurakenne ja -tarveselvityksen 2018-2022 mukaiset toimenpide-ehdotukset. 2. Sivistyspalvelut osallistuu osaltaan Lasten ja nuorten Keuruu sekä hyvinvointikertomusohjelman toteuttamiseen.	1. Toimenpide-ehdotukset on viety eteenpäin jatkuvan ja ajantasaisen arvioinnin mukaisella aikataulutuksella. 2. Sivistyspalveluille kuuluvat toimenpiteet on tehty.	1. Toimenpiteiden valmiusaste: tehty/ kesken/ aloittamatta 2. Ohjelmien mukaiset mittarit	Toimenpiteet osittain kesken 2. Toimialalle kuuluvat toimenpiteet tehty tai käynnissä	Kaikkia toimenpiteitä ei ole voitu aloittaa/ toteuttaa muiden selvitysten ym. takia
Työllä lisää elinvoimaa	1. Mahdollistetaan lapsiystävällisen työpaikkakulttuurin kehittyminen. 2. Etsitään monimuotoisia ratkaisuja 2. asteen koulutuksen kehittämiseen ja järjestämiseen oppilaitosten kanssa. 3. Sivistyspalvelut tarjoaa yksiköissään työharjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja.	1. Tarjotaan perheen tarpeen ja lainmukaiset kasvatus- ja opetuspalvelut 2. Vuosittain tarjotaan 2. asteen koulutusta yhteistyössä 2. asteen oppilaitosten kanssa 3. Yksiköissä on tarjolla mahdollisuus työharjoittelu- ja työssäoppimispaikkaan	1. Asiakastytytyväisyyskyselyt 2. Alkavien tutkinon osien, koulutusten ja opiskelijoiden määrät 3. Em. paikkamäärät	1. Asiakastytytyväisyyskyselyt tehty 2. Gradian sos. ja terveysalan perustutkinto opiskelijoita keskim. 38. Gradian puh- taus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto, opiskelijoiden lkm 18. Gradia Jyväskylän perusopinto- ja suoritti 202, ammattitutkintoa 54 ja erikois- ammattitutkintoa 20 opiskelijaa. 3. Toteut. työs- äoppimis- jaksoja ollut yhteensä 11 ja oppisopimusjak- soja 7.	
Selkeä ja kustannus- tehokas kaupunki- ja konsernira- kenne	1. Sivistyspalveluiden palvelurakenne ja -tarveselvityksen 2018-2022 mukaiset toimenpide-ehdotukset.	1. Toimenpiteet toteutettu laaditun aikataulun mukaan	1. Toimenpiteiden valmiusaste: tehty/ kesken/ aloittamatta	Toimenpiteet osittain kesken	Kaikkia toimenpiteitä ei ole voitu aloittaa/ toteuttaa muiden selvitysten ym. takia
Johtamisella hyvinvointia	1. Sivistyspalveluiden koulutus suunnitelma ja koulutuskortit 2. Työhyvinvointisuunnitelman toteuttaminen	1. Koulutustarpeet ja -tarjonta vastaavat toisiaan 2. Henkilöstön sairauspoissaolojen laskeminen	1. Jokainen työntekijä on koulutautunut vuoden aikana (koulutuskortit käytössä) 2. Sairauspoissaolojen seuraaminen	1. Koulutuskortit on otettu osittain käyttöön. Koulutuksia on tarjottu henkilöstölle koulutus suunnitelman mukaisesti. 2. Sairauspoissaolot ovat pysyneet edellisvuosien tasolla	2. Koronaepidemia osaltaan vaikuttanut sairauslomien määrään

2.5.2. VARHAISKASVATUS (151100)**Toiminnan kuvaus:**

Kaikille alle kouluikäisille pystyttiin järjestämään varhaiskasvatuspaikka vanhempien työn tai opiskelun mahdollistamiseksi. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa oli kesäkuukausia lukuun ottamatta keskimäärin 280 lasta/kk (291 lasta/kk v.2019, 325 lasta/kk v.2018, 340 lasta/kk v. 2017). Vuoden aikana kunnallisissa päiväkodeissa kokopäivähoidon läsnäolopäiviä kertyi yhteensä 27060 (31 003 v. 2019, 31 878 v. 2018, 33.717 v.2017) ja osapäivähoidon läsnäolopäiviä 6808 (7464 v. 2019, 9.998 v. 2018, 9.675 v.2017). Yhdessä yksityisessä päiväkodissa palvelusetelitä saaneita asiakkaita oli vuoden lopussa 52 (60 v. 2019, syyskuudella 2018 60). Ostettuja päiväkotipäiviä muista kunnista oli 624 (1019 v. 2019, 678 v. 2018, 480 v.2017). Perhepäivähoidossa kokopäivähoidon läsnäolopäiviä oli 2743 (3917 v. 2019, 6 387 v. 2018, 7.627 v.2017) ja osapäivähoidon läsnäolopäiviä 146 (272 v. 2019, 528 v.2018). Perhepäivähoitoa ei ostettu muista kunnista vuonna 2020. (0 v. 2019, 0 v.2018).

Lasten kotihoidon tuen piirissä oli kuukausittain keskimäärin 89 perhettä ja 117 lasta (75/117 v.2019, 78/126 v. 2018, 83/130 v.2017). Vuonna 2020 kotihoidon tuki oli 338,34 €/kk alle 3-vuotiaasta, perheen nuorimmas- ta lapsesta, vanhempainrahakauden jälkeen. Muista perheen alle 3-vuotiaista hoitorahaa maksettiin 101,29 €/kk ja muista alle oppivelvollisuusikäisistä sisaruksista 65,09 €/kk. Lisäksi perheillä oli mahdollisuus tulosi- donnaiseen hoitolisään, joka vuonna 2020 oli enimmillään 181,07 €/kk.

Yksityisen hoidon tukea ei Keuruulla käytetty vuonna 2020, kuten ei ole käytetty edellisinä vuosinakaan.

Esiopetusta järjestettiin kahdessa (Lappi, Aurinkolinna) kunnallisessa ja yhdessä yksityisessä päiväkodissa keväällä ja syksyllä kolmessa (Lappi, Seippo ja Aurinkolinna) kunnallisessa ja yhdessä yksityisessä päiväko- dissa. Haapamäen alueen esiopetus järjestettiin Haapamäen yhteiskoululla. Lisäksi esiopetusta oli sekä keväällä että syksyllä Pihlajaveden ja Pohjoislahden ala-asteilla ja Einari Vuorelan koululla. Kevätkaudella esioppilaita oli kaikkiaan 97 (päiväkodeissa 73 ja kouluilla 24) ja syyskuudella 99 (päiväkodeissa 63 ja kou- luissa 36).

Varhaiskasvatuksessa (0-5v) lapselle voidaan antaa tukea varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti työtapo- ja oppimisympäristöjä muuntelemalla vastaamaan lapsen yksilöllistä tarvetta. Esiopetuksessa tuen anta- misen prosessissa noudatetaan tuen kolmiportaisuutta: yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki.

Uusi varhaiskasvatustalaki astui voimaan 1.9.2018. Lain 2 § mukaan varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Myös henkilöstön kelpoisuusvaatimukseen tuli muutoksia ja kaikissa päivä- kotiryhmissä tulee jatkossa olla kaksi korkeakoulutettua työntekijää. Valtakunnallinen koulutetun henkilöstön vaje näkyi myös Keuruulla ja vuonna 2020 ei kaikkiin vakituisesti täytettäviin toimiin enää saatu kelpoisuus- vaatimukset täyttäviä hakijoita. Tästä syystä määräaikaisten työntekijöiden määrä henkilöstön kokonaisu- mää- rästä on kohtuullisen suuri. Valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen perusteasiakirjan mu- kainen Keuruun kuntavasu on päivitetty ja otettu käyttöön 01.08.2019.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Varhaiskasvatus	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
151100 Tulot	474 480	-67 000	407 480	415 116	7 636	101,9
Menot	-5 504 360	372 270	-5 132 090	-5 116 219	15 871	99,7
Toimintakate	-5 029 880	305 270	-4 724 610	-4 701 103	23 507	99,5
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-530</i>	<i>32</i>	<i>-498</i>	<i>-495</i>	<i>2</i>	<i>99,5</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				<i>-59 746</i>		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str.päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Hyvinvoinnilla veto- ja pito-voimaa	1.Varhaiskasvatus osallistuu omalta osaltaan hyvinvointikertomuksen ja Lasten ja nuorten Keuruu – ohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamiseen 2. Lasten tuen asioiden kehittäminen	1.Toimenpiteet käynnistetty 2. Palvelurakenne- ja tarveselvityksen mukaiset toimenpiteet aikataulutuksen mukaisesti	1. Ohjelmien mukaiset mittarit 2. Toimenpiteiden valmiusaste: tehty/kesken / aloittamatta	1.Varhaiskasvatukseen kuuluvat toimenpiteet tehty tai käynnissä 2.Toimenpiteet osittain tehty ja kesken	
Työllä lisää elinvoimaa	1.Yksiköissä on tarjolla työharjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja 2. Mahdollistetaan lapsiystävällisen työpaikkakulttuurin kehittyminen	1.Yksiköissä toteutuu työharjoitteluja ja työssäoppimista 2. Tarjotaan perheen tarpeen ja lainmukaiset kasvatus- ja opetuspalvelut	1.Toteutuneiden työharjoittelu- ja työssäoppimispaikkojen määrät 2.Asiakastytyväisyyskyselyt	1.Toteutuneet työssäoppimispaikat 9 ja oppisopimuspaikat 3 2.Asiakastytyväisyyskyselyt toteutettu suunnitellusti	
Selkeä ja kustannustehokas kaupunki- ja konsernirakenne	1.Varhaiskasvatuksessa toteutetaan palvelurakenne ja – tarveselvityksen mukaiset toimenpiteet	1. Toimenpiteet toteutettu laaditun aikataulun mukaisesti	1. Toimenpiteiden valmiusaste: tehty/kesken / aloittamatta	1.Toimenpiteet tehty aikataulun mukaisesti	

2.5.3. PERUSOPETUS (152002)

Perusopetuksen tavoitteena on antaa oppilaille nykyaikaisin menetelmin heidän omien edellytystensä mukaista ja opetussuunnitelmaa noudattavaa opetusta, jotta he perustiedot ja -taidot saavuttaneina pystyvät hakeutumaan jatko-opintoihinsa, pystyvät sopeutumaan muuttuviin tilanteisiin sekä saavat perusvalmiudet työelämää varten. Tavoitteena on vahvistaa oppilaan aktiivisuutta, lisätä opiskelun merkityksellisyyttä ja mahdollistaa onnistumisen kokemukset. Koulujen pedagogista ohjausta ja toimintaa säädellään opetussuunnitelmilla, jotka koulut ovat ottaneet käyttöön 1.8.2016. Yläkoulut ovat siirtyneet porrastetusti uuteen opetussuunnitelmaan vuosien 2017-2019 aikana. Opetussuunnitelmien pohjalta jokainen koulu laatii vuosittain koulun lukuvuosisuunnitelman, jolla täsmennetään ja painotetaan koulun toimintaa. Nykyisten opetussuunnitelmien keskiössä on pedagogisen toimintakulttuurin muutos perinteisten toimintatapojen muuttamisen ja digitalisaation kautta. Opetussuunnitelmissa korostetaan oppimaan oppimista, luovuutta ja osaavuutta, joiden avulla voidaan toimia tuntemattomassa tulevaisuudessa.

Peruskoulut

Koulujen toimintaa ohjataan ja kehitetään opetussuunnitelmien lisäksi sivistyslautakunnan hyväksymän perusopetuksen kehittämissuunnitelman 2018-2022 pohjalta. Keskeisin ja tärkein kehittämisen painopistealue on ollut viime vuosina opetussuunnitelmissa sekä arvioinnissa. Näiden ohella tärkeänä kehittämisen kärkenä on arjen hyvinvointi sekä oppilaiden tuen tarpeisiin vastaaminen.

Kuntakohtainen oppilashuollon ohjausryhmä kokoontui vuoden 2020 aikana kuusi kertaa ja seurasi ja arvioi mm. yksikkökohtaisten toimintakertomusten kautta oppilashuoltoon vuosille 2019-2021 asetettujen kehittämiskohteiden toteutumista. Kehittämiskohteina ovat 1.) Osallisuuden kehittäminen, 2) Vaativan erityisen tuen oppilaat, 3) Liikunnan lisääminen päiväkotii/ koulupäivään ja 4) Kiusaamisen ehkäiseminen. Kouluilla on pyritty kiinnittämään huomiota riittävän varhaiseen tukeen ja avoimeen yhteistyöhön perheiden ja muun palveluverkon kanssa. Opetukseen ja kasvatukseen liittyvät erilaiset kehittämishankkeet jatkuivat kouluilla toimintasuunnitelmien mukaisesti. Koulujen itsearviointisuunnitelmat käsitellään johtokunnissa.

Valmistava opetus

Turvapaikanhakijalapsille ja nuorille vuonna 2015 aloitettiin perusopetukseen valmistava opetus Varuskunnan vastaanottokeskuksen perustamisen johdosta. Vuonna 2016 oppilaita oli keskimäärin 60. Keväällä 2017 oppilaita oli valmistavassa opetuksessa yhteensä 65. Syksyllä 2017 opetusta järjestettiin lokakuusta alkaen 4 lapselle/nuorelle. Vastaanottokeskus lakkautettiin keväällä 2017 ja vuonna 2018 valmistavaa opetusta järjestettiin enää 2-5 oppilaalle. Opetuksen järjestäminen lopetettiin toistaiseksi vuoden 2018 lopussa. Valmistavaa opetusta ei ole järjestetty vuosien 2019 ja 2020 aikana.

Erityisopetus

Keuruun ala-asteella on ollut syksystä 2019 alkaen yhteensä 5 erityisopetuksen luokkaa sekä laaja-alainen erityisopettaja ja harjaantumisopetus. Keuruun yhteiskoulun yläkoulussa on annettu joustavaa perusopetusta (JOPO), ja siihen on haettu lisävaltionosuutta. Laaja-alaista erityisopetusta on järjestetty Keuruun yläkoulussa tehostetummin ja isommalla resurssilla oppilaiden tuen tarpeiden kasvaessa. Yläkoululla on myös kaksi erityisopetuksen pienluokkaa. Haapamäellä erityisopetuksessa on käytössä yhden laaja-alaisen erityisopettajan resurssi. Pienten koulujen erityisopetuksesta vastaa kiertävä erityisopettaja. Erityisluokkien oppilaita on integroitu yleisopetuksen ryhmiin pedagogisin järjestelyin. Erityisopetusta kehitetään koko ajan vastaamaan entistä paremmin ja tehokkaammin oppilaiden tuen tarpeita.

Henkilöstöpolitiikka

Tavoitteena on kiinnittää huomiota ja kehittää työyhteisön ilmapiiriä, työmotivaatiota ja työkyvyn tukemista. Henkilöstöä on tuettu työnohjauksella tarpeen mukaisesti. Tavoitteena on koulutusresurssien kohdentaminen koulutuspoliittisten linjausten painopistealueisiin, tuen tarpeiden oppilaiden tukemiseksi, hyvinvoinnin lisäämiseen sekä opetussuunnitelman mukaisiin teemoihin. Sijaisten saaminen ja määräaikaisten tehtävien täyttäminen on ollut paikoitellen haastavaa vähäisen kelpoisen hakijamäärän sekä koronaepidemian takia.

Koulurakentaminen ja koulukorjaukset

Keuruun kaupungissa on peruskorjattu ja uudisrakennettu koulurakennuksia seuraavasti:

- Haapamäen yhteiskoulu ja kirjasto, otettu käyttöön 1.8.2014
- Einari Vuorelan koulu (ent. Jukojärven ala-aste), otettu käyttöön 1.2.2016
- Kivikoulun laajennusosa otettiin osittain käyttöön 10/2016 sekä kokonaan 1.1.2017
- Kivikoulun peruskorjaus, tilat otettiin käyttöön 1.8.2017
- Pohjoislahden ala-asteen lisärakennus otettiin käyttöön 01.01.2020

Pihlajaveden ala-asteelle ympäristöterveystarkastajan tekemän tarkastusraportin mukaan koulun teknisen työn tilat otettiin pois käytöstä vuoden 2018 lopussa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Perusopetus	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
152002 Tulot	249 560	75 000	324 560	324 743	183	100,1
Menot	-10 124 740	336 960	-9 787 780	-10 044 047	-256 267	102,6
Toimintakate	-9 875 180	411 960	-9 463 220	-9 719 304	-256 084	102,7
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-1 041</i>	<i>43</i>	<i>-997</i>	<i>-1 024</i>	<i>-27</i>	<i>102,7</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				<i>-186 313</i>		

Talousarvion ylityksen syynä oli se, että joulukuussa hyväksytty talousarvion 2. muutos vähensi tulosalueen nettomenoja silloisen ennusteen mukaisesti. Ennuste osoittautui kuitenkin optimistiseksi. Toteutuneet nettomenot alittivat alkuperäisen talousarvion.

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str.päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Hyvinvoinnilla veto- ja pito-voimaa	1.Perusopetus osallistuu omalta osaltaan hyvinvointikertomuksen sekä Lasten ja nuorten Keuruu –ohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamiseen 2. Oppilaiden tuen asioiden kehittämisen	1.Ohjelman mukaiset perusopetukselle kuuluvat toimenpiteet on tehty. 2. Palvelurakenteen ja tarveselvityksen mukaiset toimenpiteet aikataulutuksen mukaisesti	1 Ohjelmien mukaiset mittarit 2.Toimenpiteiden valmiusaste: tehty/ kesken / aloittamatta	1.Kouluille kuuluvat toimenpiteet tehty tai käynnissä 2. Toimenpiteet osittain tehty ja osittain kesken	2.Oppilaiden tuen tarpeiden kasvu haastaa koko ajan resursoinnin. Vaaditaan jatkuvia muutoksia voimassa oleviin toimintatapoihin, rakenteisiin ja käytänteisiin.
Työllä lisää elinvoimaa	1.Yksiköissä on tarjolla työharjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja	1.Yksiköissä toteutuu työharjoitteluja ja työssäoppimista	1.Toteutuneiden työharjoittelu- ja työssäoppimispaikkojen määrät	1.Toteutuneet työssäoppimispaikat 2 ja oppisopimuspaikat 1	
Selkeä ja kustannustehokas kaupunki- ja konsernirakenne	1.Perusopetuksessa toteutetaan palvelurakenne ja –tarveselvityksen mukaiset toimenpiteet liittyen tilasioihin	1. Toimenpiteet toteutettu laaditun aikataulun mukaisesti	1. Toimenpiteiden valmiusaste: tehty/ kesken / aloittamatta	Osittain kesken	Palvelurakenteen uusi tarkastelu siirtää osaa toimenpiteistä

2.5.4. KOULUTUS (153001)

Toiminnan kuvaus:

Keuruun seutu on kiinnostava ja monipuolinen opiskelupaikka peruskoulunsa päättävälle nuorille ja aikuisväestölle. Tavoitteena on, että Keuruun seutukunnalla toimii joustava toisen asteen koulutus ja että sitä kehitetään ja monipuolistetaan yhdessä elinkeinoelämän ja muiden toimijoiden kanssa seudun tarpeita entistä paremmin palvelevaksi. Toisen asteen johtoryhmä seuraa toisen asteen koulutuksen toteutumista käytännössä. Johtoryhmässä ovat edustajat Keuruun kaupungilta, kansalaisopistolta, Gradia Jyväskylästä, SASKY koulutuskuntayhtymästä Mänttä-Vilppulasta, lukion oppilaskunnasta, nuorisovaltuustosta sekä Kehittämisyhtiö Keulink Oy:stä. Ohjausryhmä kokoontui vuonna 2020 kaksi kertaa.

Koulutuksessa ja osaamisen tuottamisessa on rakennettu yleissivistävän lukiokoulutuksen, myös koko maakunnan lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen, aikuiskoulutuksen, vapaan sivistystyön, korkeakouluopetuksen, te-palveluiden, kehittämissihtien ja seudullisen elinkeinoelämän sekä muiden sidosryhmien välistä yhteistyötä entistä toimivammaksi. Toiminnassa huomioidaan yksilöiden henkilökohtaiset opinpolut väylänä ammattiin tai jatko-opintoihin yksilöllisen opetussuunnitelman ja ohjauksen avulla. Tämä rakenne käsittää sekä putoamisriskissä olevat, että useamman tutkinnon suorittamisesta kiinnostuneet opiskelijat. Kehittämistyötä jatketaan edelleen vuonna 2021.

Toisen asteen opiskelu

Lukio-opiskelu tapahtuu Keuruun yhteiskoulun lukiossa. Lukio tarjoaa myös yhteistoimintakursseja Gradia Jyväskylän, kansalaisopiston ja musiikkiopiston kanssa. Ranskan B3-oppimäärää toteutettiin yhteistyössä Petäjaveden lukion kanssa. Yhteistyö kansalaisopiston ja musiikkiopiston kanssa on tiivistä ja opiskelijat voivat valita mieleisiään harrastekursseja taito- ja taideainelinjan laajasta tarjonnasta. Lukiossa toimii myös kilpaurheilulinja, joka mahdollistaa lajivalmennuksen ja lukio-opiskelun yhdistämisen. Valmennustapahtumat toteutetaan kiinteässä yhteistyössä paikallisten seuravalmentajien kanssa. Lukiossa toteutetaan myös seuraohjaajakoulutusta ja opiskelijat voivat hyväksi lukea urheiluseurojen ohjaustoimintaa lukiosuorituksiksi liikunnassa.

Ammatillista koulutusta järjestetään Keuruulla Jyväskylän koulutuskuntayhtymän sopimusyhteistyön myötä. Vuonna 2020 Gradia Jyväskylä järjesti sosiaali- ja terveystieteiden perustutkintoon johtavaa lähihoitajakoulutusta nuorille ja aikuisille. Marraskuussa 2020 käynnistyi lisäksi hoivaan painottuva puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkintokoulutus. Oppisopimuskoulutusta Gradia toteutti noin 50 yrityksen ja yhteisön kanssa mukaan lukien Keuruun kaupunki. Useille Keuruun yrityksille on järjestetty myös täsmäkoulutusta erityistarpeisiin. Ammatillinen koulutus toimii yhteistyössä lukiokoulutuksen sekä kansalais- ja musiikkiopistojen kanssa Keuruun koulukampuksessa. Koulukampus tarjoaa yhteisen hallinnon ja opettajat koulutukseen kuuluviin yleissivistäviin aineisiin. Ammatilliseen koulutukseen osallistuvien opiskelijoiden lisäksi yhteinen kampus helpottaa myös lukiolaisille tarjottavien yhdistelmätoimintojen ammatillisten kontaktiosoiden suorittamista paikkakunnalla.

Toisen asteen koulutuksen kehittäminen

Toisen asteen koulutusta ohjataan ja kehitetään sivistyslautakunnan hyväksymän sivistyspalvelujen kehittämissuunnitelman 2018-2022 pohjalta. Keskeisin ja tärkein kehittämisen painopistealue on uudessa opetussuunnitelmassa. Tämän ohella tärkeäksi kehittämisen kärjeksi nousee arjen hyvinvointi.

Vuoden 2020 aikana valmistui lukion uusi opetussuunnitelma LOPS2021 Keuruun yhteiskoulun lukiolle. Vuoden aikana opettajat koulutustuivat uuden opetussuunnitelman käytänteisiin mm. arvioinnissa. Opetussuunnitelmassa korostuvat laaja-alaiset osaamisalueet sekä yhteistyö mm. korkeakoulujen, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Keväällä 2021 jatketaan opetussuunnitelman täydentämistä opintojaksojen osalta.

Vuonna 2020 jatkettiin yhteistyötä erityisesti Jyväskylän koulutuskuntayhtymän Gradian oppilaitosten kanssa. Yhteistyö on tarjonnut keuruulaisille nuorille mahdollisuuden suorittaa lukio-ammattillinen – yhdistelmätoimintaa lähes kaikilla ammattialoilla. Yleissivistävissä oppiaineissa seudullista yhteistyötä on jatkettu siten, että Keuruun yläasteen ja lukion aineenopettajat ovat vastanneet Gradia Keuruulla toteutettavan koulutuksen yhteisten tutkinnon osien opetuksesta vuonna 2020. Koulutus on toteutettu Keuruun yhteiskoulun ja Kivikoulun tiloissa. Gradia ja Keuruun kaupunki järjestävät lisäksi yhteistyönä ammatillisen koulutuksen opinto-ohjausta ja nivelvaiheen ohjausta voimassa olevin sopimuksin. Yhteistyötä on tarkoitettu edelleen varsinkin harjoittelupaikkojen ja työelämässä tapahtuvan oppimisen osalta vahvistamaan opiskelijoiden sijoittumista Keuruulle valmistumisen jälkeen.

Vuonna 2020 toteutettiin yhteistyössä Petäjaveden lukion ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun kanssa toteutettu korkeakouluviikko. Keväällä 2021 korkeakouluviikko toteutetaan verkkoviikkona ja mukaan osallistuu Petäjaveden, Keuruun, Saarijärven ja Jämsän opiskelijoita.

Koulutus-tulosalueella toimii toisen asteen opiskeluhoitotyöryhmä. Ryhmä muutti nimensä hyvinvointiryhmäksi syksyllä 2020. Työryhmän kokoonpano on moniammatillinen ja se kokoontuu säännöllisesti. Ryhmään kuuluvat mm. terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi, opinto-ohjaaja, opettaja ja opiskelijoiden edustajia. Nimensä mukaan ryhmä keskittyy arjen hyvinvoinnin parantamiseen. Ryhmän puheenjohtajana toimii lukion rehtori.

Vuonna 2019 käynnistettiin Liikkuva opiskelu -toiminta Keuruun lukiossa. Toimintaa jatkettiin koko vuosi 2020. Tavoitteena on liikunnallistaa koulun toimintakulttuuria kehittämällä oppimis- ja liikkumisympäristöjä sekä kouluttamalla opiskelijoista vertaisliikuttajia koko kouluyhteisöön. He pitivät opettajille esim. taukojumppaa kerran viikossa. Hankkeessa motivoitetaan ja koulutetaan lisäksi opettajia käyttämään erilaisia toiminnallisia, istumista vähentäviä opetusmenetelmiä. Moniammatillista yhteistyötä tehdään esimerkiksi opiskeluterveydenhuollon kanssa vähän liikkuvien opiskelijoiden tunnistamisessa ja tuen tarjoamisessa mm. yksilöllisen liikuntaneuvonnan ja aktiivisuuskampanioiden avulla. Lisäksi opiskelijoille tarjotaan mahdollisuuksia tutustua ja harrastaa erilaisia lajeja ilmaiseksi mm. kuntosali (Uimahalli) ja keilailu kerran viikossa. Oppimisympäristöjen tärkeimpänä kehityskohteena oli seisomapöydät opettajille ja opiskelijoille. Luokkiin tuli 4 – 5 seisomapöytää.

Keuruun toisen asteen koulutus on aktiivisesti mukana koko Keski-Suomen maakunnan koulutuksen kehittämistyössä. Tärkeäksi yhteistyökumppaniksi lukiokoulutuksen kehittämisessä on vakiintunut mm. Jyväskylän yliopisto. Lukuvuonna 2020 yhteistyö jäi toteuttamatta Covid-19 viruksen aiheuttaman koronataudin vuoksi. Kolmannen sektorin kanssa (kansalaisopisto, musiikkiopisto) tehdään yhteistyötä kurssitarjonnassa.

Opinnot hyödyttävät opiskelijaa osaamisen tunnustamisen ja hyväksi lukemisen kautta toisen asteen tutkintoihin. Yhteistyössä korostetaan erityisesti taito-taideaineiden valinnan mahdollisuutta ja harrastuneisuuden hyödyntämistä myös tutkinto-opiskeluun. Kansalaisopiston kanssa ylläpidetään lukuvuositaita yhteistoimintatarjontaa, jossa myös Gradia Jyväskylän Keuruun kurssitarjonta on mukana.

Vuonna 2019 Keuruun lukioon perustettiin oma kurssikirjalainaamo. Lainaamon perustamisen tavoitteena on ollut tukea kestävästä kehityksestä, vähentää opiskelusta aiheutuvia kustannuksia sekä lisätä oppilaitoksen houkuttelevuutta. Lainaamo on toteutettu yhteistyössä Keuruun lukion oppilaskunnan hallituksen kanssa, joka on osallistunut toteutukseen, seurantaan ja toiminnan kehittämiseen konkreettisesti kirjallainaamon pyörittämisen kautta. Lainaamo on toiminut aktiivisesti koko vuoden 2020.

Muu koulutuksen kehittämistoiminta

Tavoitteena on parantaa tarvelähtöisten koulutus- ja osaamispalveluiden saatavuutta ja tarjontaa Keuruun seutukunnalla. Tavoitteeseen pyritään siten, että aikuisille on tarjolla yleissivistävää, ammatillinen perus- ja lisäkoulutusta sekä mahdollisuus osaamistason nostamiseen aina korkeakoulutasolle saakka.

Avointen korkeakouluopintojen tarjoamista jatkettiin vuonna 2020 yhteistyössä Jyväskylän avoimen yliopiston kanssa. Keuruulla toteutui sosiaalityön sekä erityispedagogiikan perusopintokokonaisuudet. Ryhmät kokoontuivat Kivikoulun tiloissa. Avoimen yliopiston kanssa suunniteltiin lisäksi kasvatustieteiden perusopintojen toteuttamista ja markkinoitiin opintoja teemaillassa. Opinnot käynnistyivät etäpainotteisesti vuoden 2021 alussa. Tulevaa opintotarjontaa suunnitellaan jatkossa kysynnän ja palautteen perusteella. Yhteistyössä on mukana myös Keski-Suomen liitto.

Valtakunnallinen Ohjaamo-toiminta jatkui 2020 sivistyspalveluiden, työllisyyspalveluiden ja te-palvelujen yhteistyönä. Ohjaamo tarjoaa tietoa, neuvontaa ja ohjausta koulutukseen, työllistymiseen ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa. Palvelu on maksutonta ja tarkoitettu kaikille alle 30-vuotiaille nuorille. Sivistyspalvelujen opinto-ohjaaja ja etsivä nuorisotyöntekijä ovat tavattavissa Ohjaamossa kerran viikossa ilman ajanvarausta.

Tietoteknologian hyödyntämistä, siihen kannustamista ja sen kehittämistä tehdään jatkuvasti. Esimerkiksi lukion ensimmäisen vuoden opiskelijat saavat käyttöönsä tietokoneet koulun aloittaessaan. Laitteiden käytönnotolla lukio on ennakoanut ylioppilaskirjoitusten sähköistymisen vuoteen 2019 mennessä. Samalla laitekannan uudistamisella ja niiden käyttöön liittyvällä opettajien täydennyskoulutuksella on pyritty hyödyntämään sähköisen oppimisympäristön tuomia pedagogisia mahdollisuuksia tulevaisuudessa. Koulujen tietotekniikan ja verkkopedagogiikan tukihenkilö on kouluttanut opettajakuntaa järjestelmien käytössä ja tukihenkilöllä on ollut käytössään myös harjoittelijoita sopimuksen mukaan. Hallinnollisesti tukihenkilön tehtävä kuuluu toisen asteen koulutuksen alaisuuteen.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Koulutus	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
153001 Tulot	157 400	0	157 400	179 134	21 734	113,8
Menot	-1 861 840	61 820	-1 800 020	-1 764 223	35 797	98,0
Toimintakate	-1 704 440	61 820	-1 642 620	-1 585 088	57 532	96,5
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-180</i>	<i>7</i>	<i>-173</i>	<i>-167</i>	<i>6</i>	<i>96,5</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				<i>0</i>		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str.päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Hyvinvoinnilla veto- ja pitovoimaa	1.Koulutus osallistuu omalta osaltaan hyvinvointikertomuksen sekä Lasten ja nuorten Keuruu –ohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamiseen 2.Oppilaiden tuen asioiden kehittäminen	1. Koulutukselle kuuluvat toimenpiteet on tehty. 2. Palvelurakente- ja tarveselvityksen mukaiset toimenpiteet aikataulutuksen mukaisesti	1.Ohjelmien mukaiset mittarit 2.Toimenpiteiden valmiusaste: tehty/ kesken / aloittamatta	1.Koulutukseen kuuluvat toimenpiteet tehty tai käynnissä 2.Toimenpiteet osittain tehty ja kesken	
Työllä lisää elinvoimaa	1. Etsitään monimuotoisia ratkaisuja 2.asteen koulutuksen kehittämiseen ja järjestämiseen oppilaitosten kanssa.	1. Vuosittain tarjotaan 2.asteen koulutusta yhteistyössä 2.asteen oppilaitosten kanssa	1. Alkavien tutkinnonosien, koulutusten ja opiskelijoiden määrät	1. Gradian sos.- ja terveysalan perustutkinto opiskelijoita keskim. 38. Gradian puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto, opiskelijoiden lkm 18. Gradia Jyväskylän perusopintoja suoritti 202, ammattitutkintoa 54 ja erikoisammattitutkintoa 20 opiskelijaa.	
Selkeä ja kustannustehokas kaupunki- ja konsernirakenne	1.Koulutuksen alueella toteutetaan palvelurakenne ja –tarveselvityksen mukaiset toimenpiteet	1. Toimenpiteet toteutettu laaditun aikataulun mukaisesti	1. Toimenpiteiden valmiusaste: tehty/ kesken / aloittamatta	1.Toimenpiteet tehty aikataulun mukaisesti	

2.5.5. KIRJASTOPALVELUT (155000)

Toiminnan kuvaus

Keuruun kaupungin kirjastopalveluiden tehtävänä on järjestää Lain yleisistä kirjastoista mukaiset kunnan yleisen kirjaston palvelut. Lain mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on mm. tarjota pääsy aineistoihin ja kulttuurisältöihin, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua ja ohjausta tiedon hankintaan, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjastopalvelut tavoittavat vuositasolla noin 40% keuruulaisista, lisäksi naapurikunnista tulevia asiakkaita on runsaasti. Toiminnallisesti Keuruun kaupunginkirjasto kuuluu koko maakunnan laajuiseen Keski-kirjastot-verkoston, jolla on yhteinen tietojärjestelmä ja asiakkuudet ja joka tekee markkinointi-, hankinta- ja asiantuntijayhteistyötä.

Vuonna 2020 kirjastojen toimintaa leimasi koronaepidemia. Kirjastot olivat valtioneuvoston määräyksestä kokonaan suljettuina 18.3.-6.5., ja sen jälkeen 29.5. saakka rajoitetuin palveluin. Normaaleihin aukioloihin päästiin palaamaan 1.6. lähtien. Fyysisiä käyntejä kirjastoissa kertyi vuonna 2020 noin 58.000 (muutos vuoteen 2019 peräti -22,5%) ja lainoja noin 143.000 kappaletta (-11%). Epidemiatilanne vaikutti siis ennen kaikkea ihmisten liikkumiseen. Syksyn kuukausina kävijämäärät jäivät säännönmukaisesti edellisestä vuodesta, kun kuukausittaiset lainaluvut taas olivat kasvussa. Kokoontumisrajoitukset taas vaikuttivat mahdollisuuksiin järjestää yleisötilaisuuksia sekä toteutuneiden tilaisuuksien osallistujamääriin. Toisaalta rajoitukset ja muutokset kaupungin muiden tilojen käytössä näkyvät siten, että kirjaston tilojen kysyntä yhdistystoimintaan ja yksityisten toimintaryhmien kokoontumisiin lisääntyi syksyllä voimakkaasti. Henkilöstön kehittämisen kannalta positiivisena muutoksena voi mainita erilaisten etäkouluttautumismahdollisuuksien räjähdysmäisen kasvun. Esimerkiksi henkilökunnan digiosaamista kehittäviä Digiajokortteja suoritettiin vuoden 2020 aikana peräti 7 kpl.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Kirjastopalvelut	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
155000 Tulot	10 190	0	10 190	13 580	3 390	133,3
Menot	-725 930	-1 480	-727 410	-729 925	-2 515	100,3
Toimintakate	-715 740	-1 480	-717 220	-716 345	875	99,9
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-75</i>	<i>0</i>	<i>-76</i>	<i>-75</i>	<i>0</i>	<i>99,9</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				0		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Eri-ikäisten kuntalaisten aktivointi	Lukemisen ja yhteisöllisyyden edistäminen tapahtumien, näyttelyiden ja neuvonnan avulla	Tilaisuuksien määrä, tavoitettut henkilöt.	Kirjastoissa 85 tapahtumaa, joissa kävi yhteensä n. 2000 henkilöä.	koronan aiheuttamat rajoitukset aukiolo
Työllä lisää elinvoimaa	Keuruulaisten opiskelun ja omaehtoisen tekemisen tukeminen	Tilojen ja kokoelman kehittäminen ja markkinointi	Tiloja käyttävien toimijoiden määrä, käyttäjäpalautte.	15 eri yhteisötoimijaa käytti kirjaston tiloja, palautetta ei kerätty	koronan aiheuttamat poikkeukset toiminnassa
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Kirjastopalveluiden saatavuuden parantaminen	Aukioloaikojen kohdentaminen ja laajentaminen Keuruulla ja Haapamäellä	Aukioloaikojen muutokset, käyttäjäpalautte.	ei toteutunut	koronan aiheuttamat poikkeukset toiminnassa
Johtamisella hyvinvointia	Henkilöstön kehittäminen	Henkilöstön digiopastustaitojen kehittäminen	Suoritettujen Digijokorttien määrä (tavoite: puolet suoritaa)	seitsemän työntekijää yhdeksästä suorittanut	

2.6. OPISTOLAUTAKUNTA

2.6.1. OPISTOT (162000)

Toiminnan kuvaus:

Kansalaisopisto

Kansalaisopisto on pääasiassa yleissivistävää koulutusta järjestävä kunnallinen oppilaitos, jonka tehtävänä on edistää elinikäistä inhimillistä kasvua ja kulttuuria järjestämällä mahdollisuuksia monipuoliseen oppimiseen. Kansalaisopisto on järjestänyt oppimismahdollisuuksia lapsille, nuorille, aikuisille ja varttuneille.

Ohjelmassa on ollut yleisöluentoja, ikääntyvien verkkoluentoja, kymmentä eri kieltä, tietotekniikkakursseja, taideaineiden opintoja kirjoittamisesta kuvataiteisiin, posliininmaalaukseen ja taidelasitöihin sekä näytelmiin, orkestereita, yhtyeitä, kuoroja, liikunta- ja terveysryhmiä, kotitaloutta, puu- metalli- ja tekstiilitöitä, taiteen perusopetusta jne. Kursseja on toteutettu yhteistyössä useiden eri järjestöjen kanssa. Lukion opiskelijoiden on ollut mahdollista sisällyttää kansalaisopiston kursseja opintosuorituksiinsa.

Opisto toimii Keuruun, Multian ja Petäjaveden alueella. Toimintapisteitä oli toimintavuonna 2020 yhteensä 50. Opetustunteja pidettiin 7.884 ja taiteen perusopetusta oli 226 tuntia, eli yhteensä opetusta annettiin 8.110 tuntia. Kyläkuntien (ml. Haapamäki) osuus opetuksesta oli Keuruulla 26,6 % (koko kolmen kunnan toiminta-alueella 25,3 %).

Opiskelijamäärä (erillisiä henkilöitä) oli 2.453. Eri oppiaineisiin osallistuvia opiskelijoita oli kalenterivuonna 2020 yhteensä 5.487. Eniten opiskelijoita oli liikunta- ja terveysaiheisilla kursseilla 2.158 (39,3 % kokonaisuudesta). Tunteja liikunnassa ja terveydessä pidettiin 1.615 (19,9 %). Musiikissa oli opiskelijoita 1.217 (22,2 %) ja tunteja pidettiin 2.564 (31,6 %). Käden taitoja opetettiin 1.577 tuntia (19,4 %) ja opiskelijoita oli 669 (12,2 %). Taideaineita opiskeli 550 (10,0 %) ja tunteja taideaineisiin käytettiin 1.105 (13,6 %). Kieliä opiskeli 424 henkilöä (7,7 %) ja tunteja käytettiin 991 eli 12,2 %. Kotitalouden ja maa- ja metsätalouden kursseille osallistui 97 opiskelijaa ja tietotekniikkaan 45. Yleisöluennoilla ja yhteislaulutilaisuuksissa oli yhteensä 389 osallistujaa.

Kevätlukukausi 2020 jäi kansalaisopiston osalta 2-3 viikkoa suunniteltua lyhyemmäksi, koska oppilaitokset määrättiin suljettaviksi COVID-19 –pandemian vuoksi 16.3.2020 alkaen. Tästä syystä vuoden 2020 tuntikeräys jäi kokonaisuudessaan aiempia vuosia pienemmäksi.

Keuruulla täyttyi 57., Multialla 55. ja Petäjavedellä 50. toimintavuosi.

Musiikkiopisto

Läntisen Keski-Suomen musiikkiopisto on säveltaiteen ja tanssin perusopetusta antava oppilaitos, joka toimii Keuruun, Multian ja Petäjaveden alueella.

Vuonna 2020 oppilaita oli kouluikäisille suunnatussa perusopetuksessa keskimäärin 112. Ainoastaan Keuruulla toimivan 0-6-vuotiaiden musiikkileikkikoulun toimintaan osallistui vuonna 2020 yhteensä 20 lasta. Puhaltimien alkeisopetukseen osallistui vuoden aikana yksi ja tanssinopetukseen 57 oppilasta. Opetusta annettiin yhteensä 4.994 tuntia, josta musiikkileikkikoulun osuus oli 70 tuntia ja tanssinopetuksen 128 tuntia.

Lähiopetuksen keskeydyttyä COVID-19 –pandemian vuoksi maaliskuussa 2020, musiikkiopiston opetus jatkui etäyhteyksillä kevätlukukauden loppuun saakka. Syyslukukaudella opetus toteutui pääsääntöisesti lähiopetuksena.

Musiikkiopiston julkisten musiikkitilaisuuksien määrä jäi tavallista vähäisemmäksi COVID-19 –pandemian vuoksi. Julkisia oppilassoittoja ja -konsertteja järjestettiin alkuvuoden aikana neljä, joissa kuulijoita oli noin 200. Syyskauden esiintymiset toteutettiin oppilaitoksen sisäisinä tilaisuuksina, joissa yleisönä sai olla vain esiintyjien omia perheenjäseniä.

Vuonna 2020 koko perusopetus oli valtionosuuden piirissä. Valtionosuustuntimäärä oli aiempien vuosien tasolla eli 4.979.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Opistot	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
162000 Tulot	245 650	0	245 650	220 840	-24 810	89,9
Menot	-1 303 460	35 830	-1 267 630	-1 221 941	45 689	96,4
Toimintakate	-1 057 810	35 830	-1 021 980	-1 001 101	20 879	98,0
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-111</i>	<i>4</i>	<i>-108</i>	<i>-106</i>	<i>2</i>	<i>98,0</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				0		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Johtamisella hyvinvointia	Kansalaisopiston henkilöstön osaamisen kehittäminen. Osallistuminen K-S vapaan sivistystyön piiriin yhteiseen koulutushankkeeseen: osa-alueina pedagogisen ja digitaalisen toimintakulttuurin ja johtamiskulttuuri kehittäminen.	Päätoimisesta henkilöstöstä jokainen osallistuu vähintään yhteen hankkeen koulutukseen.	Koulutuksiin osallistuneiden määrä.	Kaikki 6 päätoimista työntekijää ovat osallistuneet koulutuksiin, osallistumisia yht. 54. Suurin osa koulutuksista on toteutettu etäyhteyksin.	
Johtamisella hyvinvointia	Kansalaisopiston uuden kurssihallinto-ohjelman käyttöönotto.	Uusi ohjelma käytössä viimeistään syyskauden 2020 alkaessa.	Kyllä / ei	Ohjelma otettu käyttöön jo kevätkaudella 2020	
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Sosiaalisen median käytön tehostaminen opistojen tiedotuksessa ja markkinoinnissa.	Säännölliset päivitykset, vähintään 2 päivitystä /kuukausi.	Päivitysten määrä ja kattavuus (seuraajien määrä).	Instagram: päivityksiä 30, seuraajia 330. Facebook: päivityksiä 75, seuraajia 496.	
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Tilojen yhteiskäytön ja opetusaikataulujen suunnittelussa yhteistyön tiivistäminen koulujen kanssa.	Tarjotaan lapsille ja nuorille harrastusmahdollisuuksia saumattomasti koulupäivän jälkeen, mikä vähentää perheiden kuljetustarvetta iltaisin ja samalla pienentää hiilijalanjälkeä.	Iltapäivällä heti koulupäivän jälkeen alkavien ryhmien/oppituntien määrä.	Koulupäivän jälkeen (viimeistään klo 15.00) alkavia ryhmä/oppitunteja yht. 30	

2.7. VAPAA-AJAN LAUTAKUNTA

2.7.1. VAPAA-AJAN PALVELUT (176000)

Toiminnan kuvaus:

Covid-19 pandemia vaikutti merkittävästi toimintoihin. Ne pystyttiin kuitenkin hyvin toteuttamaan rajoitusten puitteissa. Pandemiasta johtuvia säästöjä ja toisaalta tulonmenetyksiä tuli jonkun verran. Toimintaa muok-kaamalla ja priorisoimalla rajoitusten mukaiseen toimintaan saatiin kuitenkin myös toiminnallisesti hyvä vuo-si.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut-yksikkö tuottaa, suunnittelee, kehittää ja arvioi Keuruun kaupungin liikuntapalveluita. Kau-pungin liikuntapalveluissa luodaan perusedellytykset seuratoiminnalle sekä omatoimiselle liikuntaharrastuk-selle tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä ohjattuja liikuntapalveluita erityisliikkuville ja uimahallin asiakkaille. Toiminnassa huomioidaan talvi- ja kesäliikunta sekä ulko- että sisäliikunta. Liikuntaolosuhteita ylläpidetään koko Keuruun alueella mukaan lukien kyläkunnat. Avustushakemuksia jätettiin toimintavuoden aikana 52 kappaletta. Suurtaapahtuma-avustuksia myönnettiin yhdelle hakijalle. Avustuksia myönnettiin yhteensä 39690€. Liikuntapalvelut yksikkö järjesti lasten kesätoimintaa Keuruulla, Haapamäellä, Pohjoisjärvellä, Juko-järvellä ja Pihlajavedellä. Vuoden aikana uimahallin palveluja käytti yhteensä 64193 asiakasta. Liikuntapaik-kojen tulosityksikkö huolehtii kuntalaisten liikunnan harrastamisen edesauttamiseksi liikuntapaikkojen kunnos-ta. Ulkoliikuntapaikkoja on 62. Latuja ja reittejä on n. 120 km. Seurojen järjestämien tapahtumien suoritus-paikkojen kunnostaminen lajin vaatimuksiin sekä koulujen ulkoliikuntaolosuhteiden ylläpito kuuluvat myös tälle tulosityksikölle.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut tuottavat monipuolista osallisuuteen ja vaikuttamiseen kannustavaa toimintaa, yhteistyössä nuorten ja eri aikuistukijoiden kanssa. Nuorisotyössä on vahva sosiaalista vahvistamista ja nuorten aktiivista kansalaisuutta tukeva ote. Nuorisotyössä on kyse kasvatuksesta ja nuoren kasvusta yhteiskunnan jäseneksi. Nuorisotyö on ennaltaehkäisevää toimintaa, ns. matalan kynnyksen tila- ja palvelutoimintaa. Perustehtävä nuorisotyössä on rakentaa mahdollisuuksia mielekkääseen vapaa-aikaan, johon kuuluvat mm. nuorten kas-vatuksellinen ohjaus, toimitilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistysten ja –ryhmien tuki sekä koulunuorisotyö. Nuorisopalveluiden alla toimii myös etsivä nuorisotyö.

Vuoden 2020 aikana Nuorisopalvelujen toiminnassa keskeisinä toimintamuotoina olivat 1) Nuorisotilatoiminta Kipinä ja Haapamäen nuorisotilat 2) Nuorten itsenäistymisen, kasvun ja yhteisöllisyyden tukeminen 3) Nuor-ten osallisuus ja vaikuttaminen.

Nuorisotoimen toimintoihin sisältyi aktiivista, yhteisöllistä ja osallistavaa tilatoimintaa, koulunuorisotyötä, päi-väleirejä, projekti- ja tiimitoimintaa, kerhotoimintaa eri ikäisille sekä teema- ja bänditoimintaa. Nuorisotilojen käyttöpäiväkirjan mukaan nuorisokeskus Kipinällä oli vuoden 2020 aikana n. 6000 ja Haapamäen nuorisoti-lassa n. 1572 kävijää. Nuorisopalveluiden tilatyön aukioloajat tarjosivat maanantaista perjantaihin avoin-tenovien vuoroja, (24h/vk) alakoulun 4.-6. luokkalaisille sekä yläkoulun ja 2. asteen opiskelijoille. Tilatoimin-nan osallisuudesta vastaa Kipinän nuorten talotoimikunta, joka edustaa kaikkia nuorisotilan kävijöitä. Tilatoi-minnan lisäksi nuorisopalveluiden toiminnassa oli vuoden aikana 15 eri toimintaryhmää, joista osa on toteu-tettu yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Nuorten yhtenä vaikuttajaryhmänä Keuruulla toimii Nuorisovaltuusto, jonka toimikaudella 2019-2020 toimi kaksitoista nuorta. Syksyllä uuden toimikauden alkaessa 2020 10. Alakoululaisten omana vaikuttajaryhmänä toimi vuonna 2020 yhdessä sivistystoimen kanssa järjestetty Lasten Parlamentti-toiminta.

Yhteensä avustuksia jaettiin n. 11 023 euroa.
Kohdeavustuksia jaettiin 9 hakijalle yhteensä 6023€.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut tulosityksikkö edistää, tukee ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa ja tarjoaa taidepalveluita yhteistyössä sidosryhmiensä kanssa kulloinkin käytettävissä olevien henkilö- ja talousresurssiensa mukaan. Kulttuuri on Keuruulla merkittävä hyvinvoinnin edistäjä, imago- ja vetovoimatekijä sekä matkailuvaltti. Lisäksi kulttuuritoimi tukee kotiseututyötä ja paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä Museosäätiön palveluihin varatulla avustuksella 80 600€. Museosäätiön toiminnan avustus on lähes 1/3 koko yleisen kult-

tuuritoimen kokonaismäärärahoista. Kulttuuritalo Kimaran toimintoja pyöritettiin yhteistyössä tukiyhdistyksen kanssa, joka vastasi isäntä- ja kahviopalveluista. Kävijöitä talossa oli n. 2.000 ja kahvion asiakaskäyntejä 600. Talkootyö tunteja kirjattiin 300. Kulttuuriopetus suunnitelmia toteutettiin koronarajoitukset huomioiden yhteistyössä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Kokonaiskävijämäärä/käyntikerrat kulttuuriportailla olivat 1200. Lastenkulttuurin sisällöt ja volyymi ovat Keuruulla erinomaisella tasolla. Kulttuuripalkinto myönnettiin Keuruun Musiikkileiryhdistys ry:lle. Kulttuurityötä tuettiin 15 300€ euron avustusmäärärahalta.

Matkailupalvelut

Keuruun matkailupalvelut toimivat vapaa-aikatoimen alaisuudessa, ja koordinoi yhteistyössä Keuruun matkailun toimijoitten kanssa markkinointia sekä tiedottaa vapaa-aikatoimen palveluista. Toimisto on Keuruselän liikuntapuiston tilojen varauskeskus.

Matkailuneuvonta/I-piste kuuluu valtakunnalliseen SUOMA –palvelevat matkailutoimistot ketjuun ja sitä hoiti Tiltalti Shop, joka sijaitsee Kamanassa. Lisäksi annettiin puhelinneuvontaa. Vuosittainen matkailu- ja palveluesite Keuruselän Seutu –esite painettiin 4/20. Matkailupalveluja esittelevän esitteen kuntakumppaneita olivat Mänttä-Vilppula, Multia, Petäjävesi, Ruovesi sekä Virrat. Ilmoitusmyynnin toteutti matkailutoimiston henkilöstö. Matkailusihteerin työajasta osa on käytetty kaupunkimarkkinoinnin suunnitteluun ja toteutuksiin. Keuruu on mukana Ylä-Pirkanmaan ja Jämsän Matkalla Suomen Sydämessä ja kansainvälisessä Lakeland – Jyväskylä Region –hankkeissa. Matkailusihteerin on toteuttanut vapaa-aikatoimen materiaalia (ilmoituksia, julisteita) internetiin, käsiohjelmiin ja lehtiin. Lisäksi on keskitytty lisäämään digitaalisen matkailumarkkinoinnin näkyvyyttä eri kanavissa. Siipiraslaiva Elias Lönnrothin liikennöinnin koordinointi siirtyi jälleen matkailutoimen tehtäväksi. Matkailun Teräsrusupalkinto myönnettiin matkailusihteerin Leena Jaatiselle.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Vapaa-ajan palvelut	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
176000 Tulot	414 180	-80 000	334 180	338 248	4 068	101,2
Menot	-2 170 240	176 940	-1 993 300	-1 917 978	75 322	96,2
Toimintakate	-1 756 060	96 940	-1 659 120	-1 579 730	79 390	95,2
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-185</i>	<i>10</i>	<i>-175</i>	<i>-166</i>	<i>8</i>	<i>95,2</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				<i>-121 863</i>		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Hyvinvoinnista pito- ja veto-voimaa	Nettisivut ja tiedotus ovat ajantasaiset	Nettisivut houkuttelevat aktiiviseen vapaa-ajan toimintaan. harrastekalenterin käytön tehostaminen.	Nettisivujen käytöstä kerätään kuukausittain tietoa, siitä mikä kiinnostaa ja milloin.	Nettisivujen käyntikerrat ovat nousseet 15%. Harrastekalenterin käyttö harrastutoiminnan järjestäjien keskuudessa ei lisääntynyt.	Harrastekalenteria ei nähdä välttämättä seuratoiminnassa tärkeänä. Jokaisella omat tiedotuskanavat.
Hyvinvoinnista pito- ja veto-voimaa	Liikuntatoimen kehittämissuunnitelman toteutus	Kehittämiskohteiden tavoitteet toteutuvat 80 % v. 2020 osalta.	Montako toimenpidettä on toteutunut /suunniteltu	Toteutettu 80%, osa tavoitteita on pitkällä ajalla.	
Hyvinvoinnista pito- ja veto-voimaa	Nuorisotoimen kehittämissuunnitelman toteutus	Nuorisotoimen kehittämissuunnitelmaa on toteutettu ja huomioitu v.2020 osalta.	Montako toimenpidettä on toteutunut/ suunniteltu	Toteutettu 95%, osa tavoitteista on pitkällä ajalla	Osa tavoitteista jäi toteutumatta keväällä Covid-19 Syksyllä kuitenkin paikattiin.
Hyvinvoinnista pito- ja veto-voimaa	Kulttuuriopetus suunnitelman toteuttaminen/ lastenkulttuurin aseman vahvistaminen	Toteutetaan lastenkulttuurin opetussuunnitelmaa 100 %	Toimintaan osallistuneet lapset/toimintapiteiden määrä	Toimintaa ei järjestetty suunnitelman mukaisesti. Toteutus 50%	Covid-19
Hyvinvoinnista pito- ja veto-voimaa	Kulttuuri- ja luontoretkeilyn kehittäminen ja markkinointi	Kulttuuri- ja luontoretkeilyn ajankohtaiset mahdollisuudet kuntalaisille ja matkailijoille tutuiksi. Myös lähellä oleva ympäristö koetaan retkeilykohteeksi.	Retkeilykohteiden ja -tapahtumien ajankohtaista markkinointia on tehty kolmessa eri markkinointikanavassa some, netti, printti vuodenaikojen mukaan.	Toteutettiin suurella volyymillä. Somemarkkinointi kampanja lähimatkailun edistämiseksi.	

2.8. TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tekninen lautakunta yhteensä	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
181000- Tulot	11 176 910	-510 000	10 666 910	10 767 698	100 788	100,9
186000 Menot	-10 138 310	370 860	-9 767 450	-9 613 847	153 603	98,4
Toimintakate	1 038 600	-139 140	899 460	1 153 852	254 392	128,3
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>109</i>	<i>-15</i>	<i>95</i>	<i>122</i>	<i>27</i>	<i>128,3</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				-3 372 346		

2.8.1. TEKNISEN TOIMEN JOHTO (181000)

Toiminnan kuvaus:

Tulosalue tuottaa hallinnollisia – ja toimistopalveluja tekniselle lautakunnalle ja sen alaisille tulosalueille. Teknisen toimen johto ja -hallinto vastaa kaupungin rakennuttamistehtävistä ja rakentamisen ohjauksesta. Tulosalueen henkilöstön määrä vuonna 2020 oli kaksi henkilöä. Tekninen lautakunta piti vuoden 2020 aikana 8 kokousta. Kokouksissa lautakunnan puheenjohtajana toimi Ari Kakkuri ja varapuheenjohtajana Mika Huuskola. Pykälää vuoden aikana kertyi 50.

Tulosalue jakaantuu kahteen tulosityksikköön:

- Tekninen lautakunta ja hallinto
- Yhteiset toimistopalvelut

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Teknisen toimen johto	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
181000 Tulot	0	0	0	0	0	
Menot	-185 380	-410	-185 790	-175 891	9 899	94,7
Toimintakate	-185 380	-410	-185 790	-175 891	9 899	94,7
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-20</i>	<i>0</i>	<i>-20</i>	<i>-19</i>	<i>1</i>	<i>94,7</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				-343		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Työllä lisää elinvoimaa	1. Tekniset palvelut tarjoaa yksiköissään työharjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja 2. Tekniset palvelut mahdollistavat yksiköissään oppisopimuskoulutuksen toteutumisen	Teknisissä palveluissa on vähintään kaksi työharjoittelu-/ työssä oppimis-/ oppisopimuskoulutuspaikkaa vuoden aikana	Työharjoittelu- paikkojen määrä Työssäoppimis- paikkojen määrä Oppisopimuskou- lutuspaikkojen määrä	Teknisissä palveluissa oli vuonna 2020 yhteensä 13 työharjoittelu-/ työssä oppi- mis-/ oppiso- pimuskoulu- tuspaikkaa	
Terve kuntata- lous	Kiinteistöohjelman toteuttaminen	Kiinteistöohjelman tavoit- teiden toteutuminen	Toteutumispro- sentti	0 %	Kiinteistöohjelman laadinta on kes- ken.
Selkeä ja kustannuste- hokas konser- nirakenne	Teknisten palvelui- den organisaatiora- kennetta järjestel- lään ja toimenkuvia selkeytetään	Teknisten palveluiden organisaatiorakenne on selkeä kaikkien tulositys- köiden osalta	Toteutunut / ei toteutunut	Toteutunut	
Johtamisella hyvinvointia	Esimieskoulutukset ja henkilöstön työs- sä jaksamisen tu- keminen	Sairauspoissaolojen väheneminen kymmenel- lä prosentilla vuoden 2019 tasosta.	Toteutunut / ei toteutunut	Ei toteutunut. Sairauspois- saolot kasva- neet 12 %	Pitkien sairauslo- mien määrällinen lisääntyminen

2.8.2. KUNNALLISTEKNIikka (182000)**Toiminnan kuvaus:**

Kunnallistekniikan tulosalue tuottaa yhdyskunnan rakentamisen ja kunnossapidon edellyttämät yhdyskuntatekniset palvelut sekä vastaa jätehuollosta. Lisäksi kunnallistekniikan tulosalue vastaa oman ja kaupungin muun sisäisen käytön tarvitsemista konepalveluista ja omista varastopalveluista.

Tulosalueen ydinpalveluihin kuuluu tarvittavien ja turvallisten liikenneväylien sekä viihtyisien ja riittävien viheralueiden ja muiden yleisten alueiden rakentaminen / rakennuttaminen ja kunnossapito sekä tasokkaan jätehuollon järjestäminen. Painopistealueeksi on otettu erityisesti asuin- ja muun toimintaympäristön viihtyisyys sekä turvallisen kevytliikenneväylästäön rakentaminen ja ylläpito. Kunnallistekniikka vastaa myös kaupungin uimarantojen, vene- ja uimalaitureiden ja leikkikenttien rakentamisesta sekä niiden turvallisuudesta ja ylläpidosta.

Henkilökuntaa kunnallistekniikassa on vuonna 2020 ollut vakituisesti 11,2 henkilöä, joista 2 kpl on ollut vain kesäkaudella töissä. Heistä talvella on lomaautettuna 1 ja 1 siirtyy liikuntatoimelle. Työnjohtoon kuului kuntatekniikan päällikkö, kunnossapitomestari ja viheraluemestari. Konekeskuksen palveluksessa oli 1 työnjohto + 2,5 työntekijää (yhteensä 3,5) ja puisto-osastolla 1 työnjohto + 1,5 kunnossapitotyöntekijää ja 4 ulkoalueiden työntekijää (yhteensä 6,5) sekä maanrakennustyöryhmässä 1 työnjohto + 1 työntekijä (yhteensä 2). Kesäkautena on liikennevihreän ja puistojen kunnossapitoon sekä maarakennusryhmään palkattu lisähenkilöstöä, joista työllistettävät ovat muodostaneet merkittävän ja tärkeän osan kaupungin hyvän ympäristönhoidon tason ylläpitämiseen.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Kunnallistekniikka	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
182000 Tulot	313 750	0	313 750	258 422	-55 328	82,4
Menot	-1 312 160	148 040	-1 164 120	-1 099 788	64 332	94,5
Toimintakate	-998 410	148 040	-850 370	-841 365	9 005	98,9
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-105</i>	<i>16</i>	<i>-90</i>	<i>-89</i>	<i>1</i>	<i>98,9</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				<i>-942 990</i>		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Yleisten alueiden suunnittelussa ja toteuttamisessa huomioidaan kaupunkistrategian tavoite: "Keuruu tunnetaan luonnonläheisenä kulttuurikaupunkina"	Hankkeet toteutetaan ympäristöä kunnioittaen	Toteutunut / Ei toteutunut	Toteutunut	
Työllä lisää elinvoimaa	1. Infrastruktuurin ylläpito käytettävien määrärahojen puitteissa	1. Kaupungin vastuulla oleva infrastruktuuri on vähintään vuoden 2019 tasolla	1. Toteutunut / Ei toteutunut	Toteutunut	
Työllä lisää elinvoimaa	1. Tekniset palvelut tarjoaa yksiköissään työharjoitteluja työssäoppimispaikkoja 2. Tekniset palvelut mahdollistavat yksiköissään oppisopimuskoulutuksen toteutumisen	Teknisissä palveluissa on vähintään kaksi työharjoittelu-/työssä oppimis-/oppisopimuskoulutuspaikkaa vuoden aikana	Toteutunut / Ei toteutunut	Ei toteutunut	ei hakijoita.
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Kunnallistekniikan organisaatorakennetta järjestellään ja toimenkuvia selkeytetään. Perustetaan kuntatekniikan päällikön virka ja työnjohdon nimikkeet muutetaan paremmin työnkuvia vastaaviksi.	Teknisten palveluiden organisaatiokenttä on selkeä kaikkien tulosyksiköiden osalta.	Toteutunut / ei toteutunut	Toteutunut	

2.8.3. TILAPALVELU (183000)**Toiminnan kuvaus:**

Tilapalvelun toimintaan kuuluu tuottaa ja ylläpitää käyttäjille tarpeelliset tilat (koulut, kirjasto, vanhainkoti jne.) sekä ylläpitää kaupungin omistuksessa olevien koulujen asunnot. Tilapalvelu tuottaa Vuokra-asunnot liikelaitoksen kiinteistönhoidon.

Kaupunkiorganisaatiossa toimii sisäilmatyöryhmä, johon kuuluu teknisen puolen henkilöiden lisäksi terveystarkastaja, työterveyslääkäri, työterveyshoitaja ja työsuojeluvaltuutettu.

Ylläpidettävien kiinteistöjen pinta-ala on 85 508 m² ja tilavuus 342 617 m³. Luvut eivät sisällä Keuruun Toimitilat Oy:n hallinnassa olevia teollisuusrakennuksia, osakehuoneistoja eikä yhteistoimintakunnissa olevia terveystarkastajien, eläinlääkärien ja maataloustoimen toimitiloja.

Tilapalvelu henkilöstö jakautuu hallintoon (4 henkilöä), keskitettyyn kiinteistönhoitoon (12 henkilöä), toimi- ja vuokratilojen ylläpitoon (4 henkilöä). Määräaikaisessa työsuhteessa yksi henkilö. (oppisopimusopintoja suorittaa kaksi henkilöä)

Teknisessä päivystyksessä vuorottelee 5 henkilöä.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Tilapalvelu	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
183000 Tulot	7 317 670	-150 000	7 167 670	7 178 002	10 332	100,1
Menot	-4 298 170	161 300	-4 136 870	-4 060 688	76 182	98,2
Toimintakate	3 019 500	11 300	3 030 800	3 117 314	86 514	102,9
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>318</i>	<i>1</i>	<i>319</i>	<i>329</i>	<i>9</i>	<i>102,9</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				<i>-2 331 384</i>		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Hyvinvoinnista veto- ja pito-voimaa	Palvelurakennusten suunnitelmien mukaiset kunnossapitokorjaukset määrärahojen puitteissa	Palvelurakennusten investointisuunnitelman mukaiset toimenpiteet toteutuneet	Toteutunut / Ei toteutunut	Toteutunut	
Työllä lisää elinvoimaa	1. Tekniset palvelut tarjoaa yksiköissään työharjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja 2. Tekniset palvelut mahdollistavat yksiköissään oppisopimuskoulutuksen toteutumisen	Teknisissä palveluissa on vähintään kaksi työharjoittelu- / työssäoppimis- / oppisopimuskoulutuspaikkaa vuoden aikana	Työharjoittelupaikkojen määrä Työssäoppimispaikkojen määrä Oppisopimuskoulutuspaikkojen määrä	1. Toteutunut, työharjoittelussa oli yksi henkilö. 2. Toteutunut, oppisopimuksessa kaksi henkilöä.	
Terve kuntatalous	Toiminnan mitoittaminen talousraamia vastaavaksi	Suunnitellut toiminnot pystytään suorittamaan talousarvion mukaisesti	Toteutunut / ei toteutunut	Toteutunut	
Energian käyttö ja tehokkuus kiinteistöissä	Tilapalvelu siirtyy kiinteistöjen energiaseurannassa etäluentaan.	Energiatohetta pystytään seuraamaan ja muutoksiin pystytään reagoimaan nopeammin	Toteutunut / ei toteutunut	Toteutunut 98 %, vedenkulutuksen osalta ei kaikkia kohteita vielä etäluentaan.	Toteutuu vuoden 2021 aikana.

2.8.4. PELASTUSTOIMI (185000)**Toiminnan kuvaus:**

Pelastustoimesta vastaa Keski-Suomen Pelastuslaitos, joka on Jyväskylän kaupungin liikelaitos. Keski-Suomen kuntien pelastuslaitokset siirtyivät 1.1.2004 osaksi Keski-Suomen pelastuslaitosta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Pelastustoimi	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
185000 Tulot	0	0	0	0	0	
Menot	-870 450	0	-870 450	-864 004	6 446	99,3
Toimintakate	-870 450	0	-870 450	-864 004	6 446	99,3
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-92</i>	<i>0</i>	<i>-92</i>	<i>-91</i>	<i>1</i>	<i>99,3</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				-5 538		

2.8.5. TUKIPALVELUT (186000)**Toiminnan kuvaus:**

Tukipalvelut tuotti ateria- ja siivouspalveluja Keuruun kaupungin eri organisaatioille. Tukipalveluilla on kaksi keskuskeittiötä; yksi Haapamäellä ja yksi Keuruun kaupungin alueella. Keittiöt tuottavat ateriapalvelut kouluille, päiväkodeille, vanhuspalveluille, Seututerveyskeskuksen Keuruun vuodeosastolle, Tuurila kodille ja kaupungin henkilöstölle.

Siivouskeskus tuotti siivouspalvelut kouluille, kaupungin virastolle, nuorisotalolle, kirjastolle ja ympäristön- ja terveydensuojelutoimistolle, päiväkodeihin ja opettaja-asuntola taloon, sekä matkailupalveluille. Lisäksi tukipalvelut tuottivat siivouspalveluja Keuruun vuokra-asunnot – liikelaitoksen vuokratilojen tarpeisiin ja seutu-
tk:n Haapamäen toimipisteeseen. Keuruun kaupungin omistamissa kiinteistöissä toimii organisaation ulkopuolisia yhteisöjä, joille siivousta järjestettiin, kuten E-center.

Toiminnallisia muutoksia tukipalveluiden osalta on keittiöiden työnkierto, jolla kesän 2020 toiminta ylläpidettiin vakituisen työntekijöiden toimesta. Kesällä toimii koko ajan keskuskeittiö ja Haapamäen keittiö. Keittiön peruskorjaus ja toiminnan muutos aiheuttavat edelleen väistötiloissa toiminnallisia ratkaisuja, jotta tuotanto on saatu toimimaan

Henkilöstöä tukipalveluissa on mitoitettu seuraavasti; palvelupäällikkö, esimiehet (3 henkilöä), keittiöhenkilökuntaa 36 henkilöä (joista 6 henkilöä osa-aikaisia), viisi (5) yhdistelmä-työntekijää (yksi määräaikaisena) ja laitoshuoltajia 20 henkilöä ja joista osa-aikaisia 5 henkilöä. Edellä mainittujen lisäksi työskenteli 4 henkilöä määräaikaisella työsopimuksella, jotka tekevät pääsääntöisesti sairaus- ja vuosilomituksia sekä äitiys- ja hoitovapaan sijaisuuksia keittiö- ja siivouspuolella.

Tavoitteet

Tulosalueen tavoitteena on tuottaa palveluja laadukkaasti ja asiakaslähtöisesti. Yksikkö on luonut edelleen yhteisiä pelisääntöjä työskentelyyn ja toiminnan ohjaamiseen kuluneen vuoden aikana. Siivouksen laatu-
kierrokset toteutettiin kaikissa toimipisteissä ja lisäksi siivouksen hygieenisen tason mittauksia tehty loppuvuoden aikana laadun varmistamiseksi. Tk-keittiön rakentaminen on ohjannut myös keittiön tuotannon suunnittelua. Covid-19 epidemian suojautumistoimet aiheuttivat keväällä siivouksen ja ruokatuotannon osalta järjestelyjä. Siivouksissa perussiivoukset tehtiin maaliskuusta huhtikuussa, muista osastoilta siirtyvien työntekijöiden avustuksella. Kesällä ei tarvittu sijaisia siivoukseen. Suojavarusteiden käytön lisääntyminen näkyi toiminnassa koko syksyn ajan.

Keskeisiä toiminnan tavoitteita on henkilöstön osaaminen, johon on tarjottu koulutusta vuoden varrella. Opi-
sopimuskoulutuksessa oli kolme vakituista henkilöä ja kaksi määräaikaista työntekijää.

Henkilöstön liikuteltavuus lisääntyy eri työpisteiden välillä. Palvelukehityksen tavoitteena ovat joustavuus asiakaspalvelussa ja sisäinen ajantasainen laskutus asiakkaille. Laskutuksella haetaan kustannustietoisuutta tilaaja organisaatiossa. Keittiöiden kaikki koulutus on tähdännyt työnkierron edistämiseen, tiimityöskentelyyn ja jakelukeittiöiden toimintatavan muutokseen sekä ruokatuotannon tulevaisuuden muutoksiin.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Tukipalvelut	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
186000 Tulot	3 545 490	-360 000	3 185 490	3 331 274	145 784	104,6
Menot	-3 472 150	61 930	-3 410 220	-3 413 476	-3 256	100,1
Toimintakate	73 340	-298 070	-224 730	-82 202	142 528	36,6
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>8</i>	<i>-31</i>	<i>-24</i>	<i>-9</i>	<i>15</i>	<i>36,6</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				<i>-92 090</i>		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Työllä lisää elinvoimaa	1. Tekniset palvelut tarjoaa yksiköissään työharjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja 2. Tekniset palvelut mahdollistavat yksiköissään oppisopimuskoulutuksen toteutumisen	Teknisissä palveluissa on vähintään kaksi työharjoittelu-/ työssäoppimis-/ oppisopimuskoulutuspaikkaa vuoden aikana	Työharjoittelupaikkojen määrä Työssäoppimispaikkojen määrä Oppisopimuskoulutuspaikkojen määrä	5 5	Ei ole ollut kysyntää
Terve kuntatalous	Toiminnan mitoittaminen talousraamia vastaavaksi	Suunnitellut toiminnot pystytään suorittamaan talousarvion mukaisesti	Toteutunut / ei toteutunut	Ei toteutunut	Covid-19 järjestelyt vakutti lopputulokseen
Johtamisella hyvinvointia	Esimieskoulutukset ja henkilöstön työssä jaksamisen tukeminen	Sairauspoissaolojen väheneminen kymmenellä prosentilla vuoden 2019 tasosta.	Toteutunut / ei toteutunut	lisääntyi 19,7 %	Covid-19 testien odottaminen
Selkeä ja kustannustehokas konsermirakenne	Ateriapalveluiden tuotantotapamuutos toteuttamalla terveyskeskuksen keittiön saneeraus- ja laajennushanke	Uusien keittiötilojen käyttöönotto vuonna 2020	Toteutunut / ei toteutunut	Ei toteutunut	hankkeen aikataulu siirtyi noin kaksi kuukautta myöhemmäksi. Valmistuu keväällä 2021

2.9. RAKENNUSLAUTAKUNTA**2.9.1. RAKENNUSVALVONTA (192000)****Toiminnan kuvaus:**

Rakennusvalvonta edistää hyvän ympäristön ja kaupunkikuvan muodostumista sekä yhteiskunnan taloudellisen tuen tehokasta hyödyntämistä tuottamalla lain- ja oikeudenmukaiset sekä tasapuoliset julkiset rakennusvalvontapalvelut.

Rakennusvalvonta toimii kunnan asuntoviranomaisena ja mm. ylläpitää rakennus- ja huoneistorekisteriä, myöntää rakennuslupia ja valvoo rakennuttamista kunnan alueella sekä tuottaa rakennuslautakunnan toimis-
topalvelut. Lisäksi hoidettiin myös Petäjaveden kunnan rakennustarkastajien työnosuus sovitun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Rakennuslautakunta piti vuoden aikana 4 kokousta. Lautakunnan puheenjohtajana toimi Marko Riihimäki ja varapuheenjohtajana Martti Keskinen. Pykälää vuoden aikana kertyi 31 kappaletta. Lautakunnan tehtävänä on ollut hoitaa kaikki maankäyttö- ja rakennuslaissa rakennusvalvontaviranomaiselle asetut tehtävät, lukuun ottamatta rakennustarkastajille delegoituja tehtäviä.

Rakennusvalvonnan henkilöstö:

rakennustarkastaja	2,00
toimistonhoitaja	2,00
yhteensä	4,00

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Rakennusvalvonta	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
192000 Tulot	166 210	0	166 210	168 280	2 070	101,2
Menot	-321 620	-850	-322 470	-293 930	28 540	91,1
Toimintakate	-155 410	-850	-156 260	-125 651	30 609	80,4
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-16</i>	<i>0</i>	<i>-16</i>	<i>-13</i>	<i>3</i>	<i>80,4</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				<i>0</i>		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Hyvinvoinnista veto- ja pito-voimaa	Keuruulaisille luvanhakijoille tarjotaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaista hyvää palvelua	Rakennuslupa-, poikkeamislupa- ja suunnittelutarveluvat tehdään kuukauden kuluessa lupahakemuksen saapumisesta, ellei lisäselvitysten hankinta edellytä pitempää valmistelu-aikaa Rakennuskatselmukset pyritään suorittamaan kahden viikon kuluessa niiden pyytämistä	1. Lupien käsitteilyajat 2. Katselmusten suoritusajat	Toteutunut	
Hyvinvoinnista veto- ja pito-voimaa	Rakennusten valmistuminen lupien voimassaoloaikana	Rakennusvalvonta muistuttaa luvan hakijoita viimeistään 2 kk ennen luvan vanhenemista.	Muistutuskirjeiden lähetysten onnistuminen aikataulussa	Toteutunut	
Hyvinvoinnista veto- ja pito-voimaa	Rakentajien ja yritysten nykyaikainen ja nopea palvelu	Poikkeamis-, suunnittelutarve- ja maisematyöluvat skannataan sekä luodaan niille oma tietokanta vuoden 2020 aikana.	Tavoitteen toteutumistaso	Toteutunut	
Hyvinvoinnista veto- ja pito-voimaa	Rakennus- ja huoneistorekisterin ajantasaistaminen	Kiinteistöinventointihanke valmiiksi mittausten osalta vuoden 2020 loppuun mennessä	Hankkeen valmiusaste vuoden 2020 jälkeen	Hanke on saatu loppuun	

2.10. KEURUSSELÄN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA**2.10.1. YMPÄRISTÖN- JA TERVEYDENSUOJELU (194000)****Toiminnan kuvaus:**

Keuruun, Jämsän, Mänttä-Vilppulan ja Virtain kaupunkien sekä Kuhmoisten ja Ruoveden kuntien yhteisen Keurusselän ympäristölautakunnan sekä Keuruun ja Mänttä-Vilppulan kaupunkien yhteisen Keurusselän ympäristönsuojelujaoston toiminta perustuu kuntien väliseen yhteistoimintasopimukseen, jonka mukaan Keuruun kaupunki toimii lautakunnan, jaoston sekä niiden alaisen Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelu-toimiston isäntäkuntana. Lautakunnan ja jaoston toiminta ja kustannusten jako on ollut yhteistoimintasopimuksessa sovittujen periaatteiden mukaista.

Lautakunnan alainen Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimisto tuottaa lakisääteiset terveydensuojeluun kuuluvan valvonnan, elintarvike- ja tupakkavalvonnan sekä eläinlääkintähuollon mukaan lukien eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnan tehtävät koko lautakunnan toiminta-alueella sekä ympäristönsuojelu- ja maa-aineslainsäädännön mukaiset lupa- ja valvontatehtävät jaoston toiminta-alueella. Toimiston toiminnan lähtökohdiana on ollut lakisääteisten palvelujen tuottaminen kaikille yhteistoimintasopimuskunnille, muille toimijoille ja asukkaille tasapuolisesti.

Ympäristöterveydenhuollon toimintaa säätelee toimialan erityislainsäädäntö, valtakunnalliset toimialan valvontaohjelmat ja niihin pohjautuva Keurusselän ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma, joka kattaa vuodet 2020-2024. Toiminta raportoidaan ympäristöterveydenhuollon osalta yksityiskohtaisesti valtion viranomaisille. Edellisen vuoden ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman yksityiskohtaisempi toteutuminen arvioidaan lautakunnassa seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Myös ympäristönsuojelun toimintaa säätelee erityislainsäädäntö sekä ympäristölupa- ja ilmoituksenvaraisia ja rekisteröitäviä toimintoja sekä ammattimaista jätteen keräystä koskeva Keurusselän ympäristönsuojelujaoston vahvistama valvontasuunnitelma (2018 – 2021) ja valvontasuunnitelmaan perustuva vuosittain hyväksyttävä valvontaohjelma. Valvontaohjelman toteutuminen käsitellään ympäristönsuojelujaostossa aina seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Keurusselän ympäristölautakunta piti vuoden aikana neljä kokousta. Lautakunnan puheenjohtaja oli Mirja Pirttijärvi Mänttä-Vilppulasta ja varapuheenjohtaja Juha Rinkinen Virroilta. Pykälää vuoden aikana kertyi 29. Keurusselän ympäristönsuojelujaosto kokoontui kuusi kertaa. Ympäristönsuojelujaoston puheenjohtajana toimi Mirja Pirttijärvi Mänttä-Vilppulasta ja varapuheenjohtajana Esko Murtomäki Keuruulta. Pykälää vuoden aikana kertyi 39. Keskeisiä asioita olivat ympäristö- ja maa-ainesluvista päättäminen sekä lausuntojen antaminen lupahakemuksista Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle, ympäristönsuojeluviranomaisen takсан päivittäminen vastaamaan uutta lainsäädäntöä sekä valvontaohjelman hyväksyminen.

Henkilöstö

Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimistossa on vakituista henkilöstöä seuraavasti:

Ympäristöterveyspäällikkö	1
Ympäristönsuojelusihteeri	2
Ympäristöterveystarkastaja	10
Kaupungineläinlääkäri	7
Valvontaeläinlääkäri	1
Toimistos sihteeri	1
Toimistonhoitaja	1

Henkilöstöstä irtisanoutui vuoden aikana valvontaeläinlääkäri ja kaksi ympäristöterveystarkastajaa. Uusi valvontaeläinlääkäri saatiin rekrytoitua. Yksi ympäristöterveystarkastajan virka täytettiin ja toiseen saatiin täyttölupa. Kaksi eläinlääkäriä on ollut 4 kk ajan jatko- ja uudelleen koulutuksessa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Ympäristön- ja terveydensuojelu	Ta 2020 €	Ta:n muutokset €	Ta 2020+ muutokset	Tp 2020 €	Poikkeama €	Tot.-%
194000 Tulot	1 368 600	-60 000	1 308 600	1 333 835	25 235	101,9
Menot	-1 687 180	186 820	-1 500 360	-1 514 630	-14 270	101,0
Toimintakate	-318 580	126 820	-191 760	-180 795	10 965	94,3
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>-34</i>	<i>13</i>	<i>-20</i>	<i>-19</i>	<i>1</i>	<i>94,3</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				-1 626		

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Str. päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteutuma 2020	Syy poikkeamaan
Johtamisesta hyvinvointia	Maakunnan valvontayksiköiden yhteistoiminnan lisääminen	Valvontatyön yhdenmukaistaminen Keski-Suomen alueella	Tehty/ei tehty	Tehty	
Hyvinvoinnista veto- ja pito-voimaa, työllä lisää elinvoimaa	Maa-aines- ja ympäristölupahakemukset käsitellään kolmen kuukauden kuluessa asianmukaisen hakemuksen jättämisestä.	Kaikki lupahakemukset käsitellään kolmen kuukauden määräajassa, ellei ole erityistä perustetta käsittelyajan pidentymiselle kuten pyydettyjen lausuntojen ja toiminnanharjoittajan vastineen viivästyminen.	Toteutunut/ei ole toteutunut	Toteutui	
Hyvinvoinnista veto- ja pito-voimaa	Kaivoslahden linnustokunnostus yhteistyössä Keski-Suomen elykeskuksen kanssa	Toteutunut	Toteutunut/ei ole toteutunut	Ei toteutunut	Vesilain mukaisen luvan hakeminen edellyttää muutoksia suunnitelmaan.

C. ULKOISET TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Ulkoiset tilinpäätöslaskelmat sisältävät myös liikelaitosten luvut. Luvuista on eliminoitu sisäiset erät.

1. TULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2020		1.1. - 31.12.2019	
Toimintatuotot:				
Myyntituotot	11 141 068,01		11 674 139,23	
Maksutuotot	4 712 689,19		4 783 073,34	
Tuet ja avustukset	998 050,18		1 096 196,31	
Muut toimintatuotot	<u>3 938 107,51</u>	20 789 915,32	<u>4 222 215,56</u>	21 775 624,44
Valmistus omaan käyttöön		0,00		673,61
Toimintakulut:				
Henkilöstökulut:				
Palkat ja palkkiot	-28 545 484,08		-28 766 642,97	
Henkilösivukulut:				
Eläkekulut	-6 607 790,36		-6 780 741,11	
Muut henkilösivukulut	-1 017 890,64		-1 128 907,71	
Palvelujen ostot	-33 764 066,79		-33 708 742,39	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 371 524,31		-5 542 481,28	
Avustukset	-3 947 616,14		-4 126 702,64	
Muut toimintakulut	<u>-943 909,67</u>	-80 198 281,99	<u>-1 350 205,98</u>	-81 404 424,08
Toimintakate		-59 408 366,67		-59 628 126,03
Verotulot		35 431 385,79		33 712 701,60
Valtionosuudet		31 046 926,00		27 516 212,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	4 466,68		4 074,90	
Muut rahoitustuotot	171 188,18		321 154,88	
Korkokulut	3 221,56		-31 887,68	
Muut rahoituskulut	<u>-16 968,01</u>	161 908,41	<u>-13 207,30</u>	280 134,80
Vuosikate		7 231 853,53		1 880 922,37
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelmanmukaiset poistot	-4 924 990,82		-5 030 687,52	
Arvonalentumiset	<u>-45 095,56</u>	-4 970 086,38	<u>0,00</u>	-5 030 687,52
Tilikauden yli- tai alijäämä		<u>2 261 767,15</u>		<u>-3 149 765,15</u>

2. TASE

VASTAAVAA	31.12.2020		31.12.2019	
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	17 424,07		13 765,54	
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>256 081,43</u>	273 505,50	<u>370 891,98</u>	384 657,52
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	7 421 398,33		7 486 988,11	
Rakennukset	68 748 260,47		65 952 650,82	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	16 070 915,62		17 046 576,44	
Koneet ja kalusto	2 777 374,10		2 007 364,66	
Muut aineelliset hyödykkeet	106 585,07		106 585,07	
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	<u>3 788 183,51</u>	98 912 717,10	<u>5 615 006,57</u>	98 215 171,67
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	11 697 019,03		11 515 087,50	
Muut saamiset	<u>577 621,63</u>	12 274 640,66	<u>430 651,63</u>	11 945 739,13
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
Lahjoitusrahastojen varat	77 363,95		72 340,16	
Muut toimeksiannot	<u>273,98</u>	77 637,93	<u>203,90</u>	72 544,06
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	830,69		1 265,59	
Valmiit tuotteet	12 875,91		13 718,22	
Ennakkomaksut	<u>5 332,00</u>	19 038,60	<u>5 332,00</u>	20 315,81
Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset:				
Lainasaamiset	<u>237 500,00</u>	237 500,00	<u>0,00</u>	0,00
Lyhytaikaiset saamiset:				
Myyntisaamiset	2 029 654,97		2 218 162,02	
Lainasaamiset	715 488,26		584 976,94	
Muut saamiset	474 068,27		422 933,90	
Siirtosaamiset	<u>229 237,12</u>	3 448 448,62	<u>511 991,70</u>	3 738 064,56
Rahoitusarvopaperit				
Sijoitukset raham.instrumentt.	<u>93 178,18</u>	93 178,18	<u>93 178,18</u>	93 178,18
Rahat ja pankkisaamiset		<u>1 795 507,12</u>		<u>892 956,79</u>
		<u>117 132 173,71</u>		<u>115 362 627,72</u>

VASTATTAVAA	31.12.2020		31.12.2019	
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	37 446 231,18		37 446 231,18	
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 931 509,92		9 081 275,07	
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>2 261 767,15</u>	45 639 508,25	<u>-3 149 765,15</u>	43 377 741,10
PAKOLLISET VARAUKSET				
Muut pakolliset varaukset	<u>5 000,00</u>	5 000,00	<u>5 000,00</u>	5 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
Lahjoitusrahastojen pääomat	260 194,71		298 312,11	
Muut toimeksiantojen pääomat	<u>629,94</u>	260 824,65	<u>21 848,54</u>	320 160,65
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoitus -ja vakuutus-				
laitoksilta	17 239 677,00		15 132 968,90	
Muut pitkäaikaiset velat	<u>2 462 888,19</u>	19 702 565,19	<u>2 448 907,32</u>	17 581 876,22
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Joukkovelkakirjalainat	38 000 000,00		41 500 000,00	
Lainat rahoitus -ja vakuutus-				
laitoksilta	2 518 291,90		2 050 066,85	
Saadut ennakot	83 654,56		79 814,06	
Ostovelat	4 046 342,89		4 655 437,24	
Muut lyhytaikaiset velat	694 401,84		584 815,32	
Siirtovelat	<u>6 181 584,43</u>	<u>51 524 275,62</u>	<u>5 207 716,28</u>	<u>54 077 849,75</u>
		<u>117 132 173,71</u>		<u>115 362 627,72</u>

3. RAHOITUSLASKELMA

		1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Toiminnan rahavirta:			
Tulorahoitus			
Vuosikate	+/-	7 231 853,53	1 880 922,37
Tulorahoituksen korjauserät	+/-	-107 313,05	185 903,48
Investointien rahavirta:			
Investointimenot	-	-6 020 662,12	-6 471 003,32
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	+	242 593,85	167 649,03
Toiminnan ja investointien rahavirta	=	1 346 472,21	-4 236 528,44
Rahoituksen rahavirta:			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+	5 000 000,00	1 800 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-2 425 066,85	-2 414 978,44
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-	-3 500 000,00	4 500 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	+/-	-64 429,87	-9 310,52
Vaihto-omaisuuden muutos	+/-	1 277,21	-1 835,61
Saamisten muutos	+/-	52 115,94	-326 490,93
Korottomien velkojen muutos	+/-	492 181,69	-1 977 117,08
Rahoituksen rahavirta	=	-443 921,88	1 570 267,42
Rahavarojen muutos	=	902 550,33	-2 666 261,02
Rahavarojen muutos:			
Rahavarat 31.12.		1 888 685,30	986 134,97
Rahavarat 1.1.		986 134,97	3 652 395,99
Rahavarojen muutos		902 550,33	-2 666 261,02

D. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN**1. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN TULOSALUEITTAIN**

Ilman liikelaitoksia		Ta 2020	Ta:n muutokset	Ta 2020 + muutokset	Tp 2020	Poikkeama	Tot- %
100002	Tulot	27 473 260	-684 000	26 789 260	26 254 653	-534 607	98,0
KÄYTTÖTALOUS	Menot	-87 822 750	516 000	-87 306 750	-86 898 163	408 587	99,5
	Netto	-60 349 490	-168 000	-60 517 490	-60 643 510	-126 020	100,2
110000	Tulot	0	0	0	0	0	
Keskusvaalilautakunta	Menot	-1 040	0	-1 040	-2 063	-1 023	198,3
	Netto	-1 040	0	-1 040	-2 063	-1 023	198,3
111000	Tulot	0	0	0	0	0	
Vaalit	Menot	-1 040	0	-1 040	-2 063	-1 023	198,3
	Netto	-1 040	0	-1 040	-2 063	-1 023	198,3
115000	Tulot	0	0	0	0	0	
Tarkastuslautakunta	Menot	-28 130	0	-28 130	-30 444	-2 314	108,2
	Netto	-28 130	0	-28 130	-30 444	-2 314	108,2
115100	Tulot	0	0	0	0	0	
Tilintarkastus	Menot	-28 130	0	-28 130	-30 444	-2 314	108,2
	Netto	-28 130	0	-28 130	-30 444	-2 314	108,2
120002	Tulot	9 037 050	98 000	9 135 050	8 517 653	-617 397	93,2
Kaupunginhallitus	Menot	-12 362 550	40 200	-12 322 350	-11 356 484	965 866	92,2
	Netto	-3 325 500	138 200	-3 187 300	-2 838 830	348 470	89,1
121000	Tulot	150	0	150	184	34	122,7
Valtuusto ja hallitus	Menot	-345 580	-940	-346 520	-345 102	1 418	99,6
	Netto	-345 430	-940	-346 370	-344 918	1 452	99,6
122000	Tulot	250 000	-120 000	130 000	152 151	22 151	117,0
Kehittäminen	Menot	-828 200	-550	-828 750	-720 394	108 356	86,9
	Netto	-578 200	-120 550	-698 750	-568 243	130 507	81,3
123000	Tulot	464 620	0	464 620	442 129	-22 491	95,2
Talous- ja tietohallintopalvelut	Menot	-1 915 890	-83 100	-1 998 990	-2 068 791	-69 801	103,5
	Netto	-1 451 270	-83 100	-1 534 370	-1 626 662	-92 292	106,0
124000	Tulot	352 010	0	352 010	459 898	107 888	130,6
Henkilöstöpalvelut	Menot	-900 630	-1 420	-902 050	-965 728	-63 678	107,1
	Netto	-548 620	-1 420	-550 040	-505 829	44 211	92,0
126000	Tulot	128 170	0	128 170	132 310	4 140	103,2
Muu keskushallinto ja varaukset	Menot	-361 670	149 360	-212 310	-166 424	45 886	78,4
	Netto	-233 500	149 360	-84 140	-34 114	50 026	40,5
131000	Tulot	439 090	0	439 090	388 829	-50 261	88,6
Maaseututoimen hallinto ja kehittäminen	Menot	-523 710	-1 470	-525 180	-454 978	70 202	86,6
	Netto	-84 620	-1 470	-86 090	-66 149	19 941	76,8
133000	Tulot	7 136 040	218 000	7 354 040	6 715 974	-638 066	91,3
Lomituspalvelut	Menot	-7 022 580	-20 680	-7 043 260	-6 308 879	734 381	89,6
	Netto	113 460	197 320	310 780	407 095	96 315	131,0
135000	Tulot	266 970	0	266 970	226 178	-40 792	84,7
Kaavoituspalvelut	Menot	-464 290	-1 000	-465 290	-326 188	139 102	70,1
	Netto	-197 320	-1 000	-198 320	-100 010	98 310	50,4
140003	Tulot	4 172 530	-140 000	4 032 530	3 960 329	-72 201	98,2
Perusturvalautakunta	Menot	-41 242 290	-1 062 540	-42 304 830	-42 972 621	-667 791	101,6
	Netto	-37 069 760	-1 202 540	-38 272 300	-39 012 292	-739 992	101,9
141001	Tulot	760	0	760	671	-89	88,4
Sosiaalitoimen hallinto	Menot	-181 440	-510	-181 950	-172 855	9 095	95,0
	Netto	-180 680	-510	-181 190	-172 183	9 007	95,0
143001	Tulot	296 800	0	296 800	317 123	20 323	106,8
Sosiaalityö	Menot	-5 418 600	-281 980	-5 700 580	-5 879 852	-179 272	103,1
	Netto	-5 121 800	-281 980	-5 403 780	-5 562 729	-158 949	102,9
143900	Tulot	672 990	-80 000	592 990	531 144	-61 846	89,6
Työllisyyspalvelut	Menot	-2 184 820	275 110	-1 909 710	-1 894 786	14 924	99,2
	Netto	-1 511 830	195 110	-1 316 720	-1 363 642	-46 922	103,6
144001	Tulot	3 099 230	-60 000	3 039 230	2 994 344	-44 886	98,5
Vanhuspalvelut	Menot	-11 334 950	-725 160	-12 060 110	-12 531 180	-471 070	103,9
	Netto	-8 235 720	-785 160	-9 020 880	-9 536 836	-515 956	105,7
145000	Tulot	0	0	0	0	0	
Perusterveydenhoito	Menot	-9 392 110	-230 000	-9 622 110	-9 562 141	59 969	99,4
	Netto	-9 392 110	-230 000	-9 622 110	-9 562 141	59 969	99,4
146000	Tulot	102 750	0	102 750	117 046	14 296	113,9
Erikoissairaanhoito	Menot	-12 730 370	-100 000	-12 830 370	-12 931 808	-101 438	100,8
	Netto	-12 627 620	-100 000	-12 727 620	-12 814 762	-87 142	100,7

Ilman liikelaitoksia		Ta 2020	Ta:n muutokset	Ta 2020 + muutokset	Tp 2020	Poikkeama	Tot- %
150002	Tulot	892 130	8 000	900 130	947 770	47 640	105,3
Sivistyslautakunta	Menot	-18 567 930	768 740	-17 799 190	-17 974 226	-175 036	101,0
	Netto	-17 675 800	776 740	-16 899 060	-17 026 456	-127 396	100,8
151000	Tulot	500	0	500	15 197	14 697	3 039,3
Sivistystoimen hallinto	Menot	-351 060	-830	-351 890	-319 812	32 078	90,9
	Netto	-350 560	-830	-351 390	-304 615	46 775	86,7
151100	Tulot	474 480	-67 000	407 480	415 116	7 636	101,9
Varhaiskasvatus	Menot	-5 504 360	372 270	-5 132 090	-5 116 219	15 871	99,7
	Netto	-5 029 880	305 270	-4 724 610	-4 701 103	23 507	99,5
152002	Tulot	249 560	75 000	324 560	324 743	183	100,1
Perusopetus	Menot	-10 124 740	336 960	-9 787 780	-10 044 047	-256 267	102,6
	Netto	-9 875 180	411 960	-9 463 220	-9 719 304	-256 084	102,7
153001	Tulot	157 400	0	157 400	179 134	21 734	113,8
Koulutus	Menot	-1 861 840	61 820	-1 800 020	-1 764 223	35 797	98,0
	Netto	-1 704 440	61 820	-1 642 620	-1 585 088	57 532	96,5
155000	Tulot	10 190	0	10 190	13 580	3 390	133,3
Kirjastopalvelut	Menot	-725 930	-1 480	-727 410	-729 925	-2 515	100,3
	Netto	-715 740	-1 480	-717 220	-716 345	875	99,9
160000	Tulot	245 650	0	245 650	220 840	-24 810	89,9
Opistolautakunta	Menot	-1 303 460	35 830	-1 267 630	-1 221 941	45 689	96,4
	Netto	-1 057 810	35 830	-1 021 980	-1 001 101	20 879	98,0
162000	Tulot	245 650	0	245 650	220 840	-24 810	89,9
Opistot	Menot	-1 303 460	35 830	-1 267 630	-1 221 941	45 689	96,4
	Netto	-1 057 810	35 830	-1 021 980	-1 001 101	20 879	98,0
170000	Tulot	414 180	-80 000	334 180	338 248	4 068	101,2
Vapaa-ajan lautakunta	Menot	-2 170 240	176 940	-1 993 300	-1 917 978	75 322	96,2
	Netto	-1 756 060	96 940	-1 659 120	-1 579 730	79 390	95,2
176000	Tulot	414 180	-80 000	334 180	338 248	4 068	101,2
Vapaa-ajan palvelut	Menot	-2 170 240	176 940	-1 993 300	-1 917 978	75 322	96,2
	Netto	-1 756 060	96 940	-1 659 120	-1 579 730	79 390	95,2
180001	Tulot	11 176 910	-510 000	10 666 910	10 767 698	100 788	100,9
Tekninen lautakunta	Menot	-10 138 310	370 860	-9 767 450	-9 613 847	153 603	98,4
	Netto	1 038 600	-139 140	899 460	1 153 852	254 392	128,3
181000	Tulot	0	0	0	0	0	
Teknisen toimen johto	Menot	-185 380	-410	-185 790	-175 891	9 899	94,7
	Netto	-185 380	-410	-185 790	-175 891	9 899	94,7
182000	Tulot	313 750	0	313 750	258 422	-55 328	82,4
Kunnallistekniikka	Menot	-1 312 160	148 040	-1 164 120	-1 099 788	64 332	94,5
	Netto	-998 410	148 040	-850 370	-841 365	9 005	98,9
183000	Tulot	7 317 670	-150 000	7 167 670	7 178 002	10 332	100,1
Tilapalvelu	Menot	-4 298 170	161 300	-4 136 870	-4 060 688	76 182	98,2
	Netto	3 019 500	11 300	3 030 800	3 117 314	86 514	102,9
185000	Tulot	0	0	0	0	0	
Pelastustoimi	Menot	-870 450	0	-870 450	-864 004	6 446	99,3
	Netto	-870 450	0	-870 450	-864 004	6 446	99,3
186000	Tulot	3 545 490	-360 000	3 185 490	3 331 274	145 784	104,6
Tukipalvelut	Menot	-3 472 150	61 930	-3 410 220	-3 413 476	-3 256	100,1
	Netto	73 340	-298 070	-224 730	-82 202	142 528	36,6
195000	Tulot	166 210	0	166 210	168 280	2 070	101,2
Rakennuslautakunta	Menot	-321 620	-850	-322 470	-293 930	28 540	91,1
	Netto	-155 410	-850	-156 260	-125 651	30 609	80,4
192000	Tulot	166 210	0	166 210	168 280	2 070	101,2
Rakennusvalvonta	Menot	-321 620	-850	-322 470	-293 930	28 540	91,1
	Netto	-155 410	-850	-156 260	-125 651	30 609	80,4
190000	Tulot	1 368 600	-60 000	1 308 600	1 333 835	25 235	101,9
Keuruselän ympäristölautakunta	Menot	-1 687 180	186 820	-1 500 360	-1 514 630	-14 270	101,0
	Netto	-318 580	126 820	-191 760	-180 795	10 965	94,3
194000	Tulot	1 368 600	-60 000	1 308 600	1 333 835	25 235	101,9
Ympäristön- ja terveydensuojelu	Menot	-1 687 180	186 820	-1 500 360	-1 514 630	-14 270	101,0
	Netto	-318 580	126 820	-191 760	-180 795	10 965	94,3

2. TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Ilman liikelaitoksia	Ta 2020	Ta:n muutokset	Ta 2020 + muutokset	Tp 2020	Poikkeama	Tot-%
TULOSLASKELMA						
Toimintatuotot:						
Myyntituotot	14 120 190	-471 000	13 649 190	12 927 029	-722 161	94,7
Maksutuotot	4 948 850	-280 000	4 668 850	4 755 060	86 210	101,8
Tuet ja avustukset	967 960	67 000	1 034 960	1 167 444	132 484	112,8
Muut toimintatuotot	7 436 260	0	7 436 260	7 434 761	-1 499	100,0
Toimintatuotot yhteensä	27 473 260	-684 000	26 789 260	26 284 295	-504 965	98,1
Toimintakulut:						
Henkilöstökulut	-36 586 340	-96 000	-36 682 340	-35 650 742	1 031 598	97,2
Palvelujen ostot	-36 782 680	475 000	-36 307 680	-36 687 757	-380 077	101,0
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-4 534 550	-194 000	-4 728 550	-4 639 557	88 993	98,1
Avustukset	-4 143 140	340 000	-3 803 140	-4 126 050	-322 910	108,5
Muut toimintakulut	-5 776 040	-9 000	-5 785 040	-5 823 700	-38 660	100,7
Toimintakulut yhteensä	-87 822 750	516 000	-87 306 750	-86 927 804	378 946	99,6
Toimintakate	-60 349 490	-168 000	-60 517 490	-60 643 510	-126 020	100,2
Verotulot	35 500 000	-684 000	34 816 000	35 431 386	615 386	101,8
Valtionosuudet	28 938 000	2 116 000	31 054 000	31 046 926	-7 074	100,0
Korkotuotot	65 570	0	65 570	32 128	-33 442	49,0
Muut rahoitustuotot	567 040	-257 000	310 040	292 800	-17 240	94,4
Korkokulut	-193 000	0	-193 000	3 222	196 222	-1,7
Muut rahoituskulut	-25 000	0	-25 000	-11 190	13 810	44,8
Vuosikate	4 503 120	1 007 000	5 510 120	6 151 762	641 642	111,6
Poistot ja arvonalentumiset	-4 200 000	0	-4 200 000	-3 919 586	280 414	93,3
Tilikauden yli- tai alijäämä	303 120	1 007 000	1 310 120	2 232 177	922 057	170,4
MI. liikelaitokset	Ta 2020	Ta:n muutokset	Ta 2020 + muutokset	Tp 2020	Poikkeama	Tot-%
TULOSLASKELMA						
Toimintatuotot:						
Myyntituotot	16 335 850	-471 000	15 864 850	14 949 388	-915 462	94,2
Maksutuotot	4 954 850	-280 000	4 674 850	4 755 060	80 210	101,7
Tuet ja avustukset	967 960	67 000	1 034 960	1 172 590	137 630	113,3
Muut toimintatuotot	9 270 830	0	9 270 830	9 100 551	-170 279	98,2
Toimintatuotot yhteensä	31 529 490	-684 000	30 845 490	29 977 589	-867 901	97,2
Toimintakulut:						
Henkilöstökulut	-37 148 160	-96 000	-37 244 160	-36 171 165	1 072 995	97,1
Palvelujen ostot	-37 661 560	475 000	-37 186 560	-37 504 061	-317 501	100,9
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-5 560 970	-194 000	-5 754 970	-5 477 428	277 542	95,2
Avustukset	-4 143 140	340 000	-3 803 140	-4 126 050	-322 910	108,5
Muut toimintakulut	-6 098 670	-9 000	-6 107 670	-6 107 252	418	100,0
Toimintakulut yhteensä	-90 612 500	516 000	-90 096 500	-89 385 956	710 544	99,2
Toimintakate	-59 083 010	-168 000	-59 251 010	-59 408 367	-157 357	100,3
Verotulot	35 500 000	-684 000	34 816 000	35 431 386	615 386	101,8
Valtionosuudet	28 938 000	2 116 000	31 054 000	31 046 926	-7 074	100,0
Korkotuotot	65 570	0	65 570	32 128	-33 442	49,0
Muut rahoitustuotot	579 040	-257 000	322 040	303 235	-18 805	94,2
Korkokulut	-246 000	0	-246 000	-24 440	221 560	9,9
Muut rahoituskulut	-163 040	0	-163 040	-149 015	14 025	91,4
<i>Rahoitustuotot ja -kulut netto</i>	<i>398 610</i>	<i>-257 000</i>	<i>141 610</i>	<i>310 923</i>	<i>169 313</i>	<i>219,6</i>
Vuosikate	5 590 560	1 007 000	6 597 560	7 231 854	634 294	109,6
Poistot ja arvonalentumiset	-5 250 200	0	-5 250 200	-4 970 086	280 114	94,7
Tilikauden yli- tai alijäämä	340 360	1 007 000	1 347 360	2 261 767	914 407	167,9

3. TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

Ilman liikelaitoksia	Talousarvio 2020+muutokset			Toteutuma 2020			Poikkeama		
	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	6 062 000	1 792 000	4 270 000	5 731 337	1 596 325	4 141 430	-330 664	-180 107	-128 570
KAUPUNGINHALLITUS	1 772 000	1 792 000	-20 000	1 698 103	1 589 907	108 196	-73 897	-186 525	128 196
Irtain käyttöomaisuus	60 000	20 000	40 000	10 505	0	10 505	-49 495	-20 000	-29 495
Atk-laitteet ja ohjelmistot	10 000	0	10 000	10 505	0	10 505	505	0	505
Kaavat	50 000	20 000	30 000	0	0	0	-50 000	-20 000	-30 000
Kiinteä omaisuus:	40 000	300 000	-260 000	0	99 809	-99 809	-40 000	-200 191	160 191
Kiinteän omais.hankinta ja myynti	40 000	300 000	-260 000	0	99 809	-99 809	-40 000	-200 191	160 191
Aineeton käyttöomaisuus	1 672 000	1 472 000	200 000	1 687 597	1 490 098	197 500	15 597	33 666	-2 500
Osakkeiden osto ja merkintä	0	0	0	0	18 068	-18 068	0	18 068	-18 068
Asunto-osakkeiden osto ja myynti	0	0	0	15 568	0	15 568	15 568	0	15 568
Asuntojen myynti Val:lle	0	1 472 000	-1 472 000	0	1 472 029	-1 472 029	0	29	-29
Keulink Kiinteistöt Oy:n oman pääoman korotus	200 000	0	200 000	200 000	0	200 000	0	0	0
Val:n peruspääoman korotus	1 472 000	0	1 472 000	1 472 029	0	1 472 029	29	0	29
PERUSTURVALAUTAKUNTA	40 000	0	40 000	32 975	0	32 975	-7 025	0	-7 025
Irtain käyttöomaisuus	40 000	0	40 000	32 975	0	32 975	-7 025	0	-7 025
Tarhialan hoitajakutsujärjestelmä	40 000	0	40 000	32 975	0	32 975	-7 025	0	-7 025
SIVISTYSLAUTAKUNTA	110 000	0	110 000	49 645	0	49 645	-60 355	0	-60 355
Irtain käyttöomaisuus	110 000	0	110 000	49 645	0	49 645	-60 355	0	-60 355
Koulujen kalustot ja atk	100 000	0	100 000	43 021	0	43 021	-56 979	0	-56 979
Varhaiskasvatuksen kalustot ja atk	10 000	0	10 000	6 624	0	6 624	-3 376	0	-3 376
TEKNINEN LAUTAKUNTA	4 140 000	0	4 140 000	3 950 614	6 418	3 950 614	-189 386	6 418	-189 386
Irtain omaisuus:	110 000	0	110 000	43 522	6 418	43 522	-66 478	6 418	-66 478
Tilapalvelu	0	0	0	0	6 418	-6 418	0	6 418	-6 418
Huoltoauto	0	0	0	0	6 418	-6 418	0	6 418	-6 418
Tukipalvelu:	110 000	0	110 000	43 522	0	43 522	-66 478	0	-66 478
Keittiön ja siivouksen kalustoa	110 000	0	110 000	43 522	0	43 522	-66 478	0	-66 478
Talonrakennus	3 450 000	0	3 450 000	3 332 045	0	3 332 045	-117 955	0	-117 955
Tilapalvelu:	3 410 000	0	3 410 000	3 292 256	0	3 292 256	-117 744	0	-117 744
Kaupungintalo	10 000	0	10 000	11 759	0	11 759	1 759	0	1 759
Terveyskeskus, keittiön saneeraus	3 100 000	0	3 100 000	3 051 034	0	3 051 034	-48 966	0	-48 966
Kunnossapitokorjaukset	300 000	0	300 000	229 463	0	229 463	-70 537	0	-70 537
Vapaa-aikatoimi:	40 000	0	40 000	39 789	0	39 789	-211	0	-211
Tervan pukutilat	40 000	0	40 000	39 789	0	39 789	-211	0	-211
Muu käyttöomaisuus	580 000	0	580 000	575 047	0	575 047	-4 953	0	-4 953
Kaavatiet ja liikennealueet:	480 000	0	480 000	460 974	0	460 974	-19 026	0	-19 026
Kaavakatujen perusrantamien	380 000	0	380 000	369 192	0	369 192	-10 808	0	-10 808
Kaavakatujen liikenneturvallisuuksikohteet	10 000	0	10 000	8 685	0	8 685	-1 315	0	-1 315
Keuyen liikenteen väylät	10 000	0	10 000	11 754	0	11 754	1 754	0	1 754
Liikennemerkk uudistus	20 000	0	20 000	18 301	0	18 301	-1 699	0	-1 699
Katuvalot, liikuntapaikkavalot	60 000	0	60 000	53 041	0	53 041	-6 959	0	-6 959
Yhteishankkeet ELY-keskus:	10 000	0	10 000	8 147	0	8 147	-1 853	0	-1 853
Kolhontie liikenneturvallisuus	10 000	0	10 000	8 147	0	8 147	-1 853	0	-1 853
Ympäristötyöt:	90 000	0	90 000	105 925	0	105 925	15 925	0	15 925
Nyysänniemen alueen investoinnit	60 000	0	60 000	75 787	0	75 787	15 787	0	15 787
Ympäristökohteet erillislist.mukaan	30 000	0	30 000	30 138	0	30 138	138	0	138

Selvitykset investointiosan talousarviopoikkeamista:

Kaavat: Investointiosaan kirjattavia kaavoituskustannuksia ei syntynyt

Kiinteä omaisuus: Ostoja ei ollut, myynnit jäivät alle arvioidun

Asunto-osakkeiden osto ja myynti: Yksittäisen huoneiston ikkunaremontin rahoitusvastike

Koulujen kalustot ja atk: Osana mahdollisten säästöjen kartoitusta sivistystoimi jätti osan määrärahasta käyttämättä

Keittiön ja siivouksen kalusto: Osa hankinnoista siirtyi hankintaoikaisun vuoksi vuodelle 2021

Tk-keittiön saneeraus: Vuoden 2020 toteutuma alle talousarvion. Hanke jatkuu 2021

Kunnossapitokorjaukset: Pienkohteet kirjattiin toimintakuluihin

Nyssänniemen alueen investoinnit: Investoinnit perustuvat ylläpitäjän kanssa tehtyyn sopimukseen.

4. TALOUSARVION RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

Ilman liikelaitoksia	Ta 2020	Ta:n muutokset	Ta 2020 + muutokset	Tp 2020	Poikkeama	Tot- %
RAHOITUSLASKELMA						
Toiminnan rahavirta:						
<i>Tulorahoitus:</i>						
Vuosikate	+/- 4 503 120	1 007 000	5 510 120	6 151 762	641 642	111,6
Satunnaiset erät	+/- 0	0	0	0	0	
Tulorahoituksen korjauserät	+/- 0	0	0	-107 197	-107 197	
Investointien rahavirta:						
Investointimenot	- 6 062 000	0	-6 062 000	-5 731 337	330 664	94,5
Rahoitusosuudet investointimenoihin	+ 20 000	0	20 000	0	-20 000	0,0
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	+ 1 772 000	0	1 772 000	1 703 523	-68 477	96,1
Muut investointitulot	0	0	0	0		
Toiminnan ja investointien rahavirta	= 233 120	1 007 000	1 240 120	2 016 751	776 631	162,6
Rahoituksen rahavirta:						
Antolainauksen muutokset						
Antolainojen lisäykset	- 925 000	0	-925 000	-925 000	0	100,0
Antolainojen vähennykset	+ 355 600	0	355 600	355 601	1	100,0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+ 10 000 000	0	10 000 000	5 000 000	-5 000 000	50,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 3 500 000	0	-3 500 000	-2 425 067	1 074 933	69,3
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/- 6 700 000	-507 000	-7 207 000	-3 500 000	3 707 000	48,6
Oman pääoman muutokset	+/- 0	0	0	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset	+/- 200 000	-500 000	-300 000	-132 848	167 152	44,3
Rahoituksen rahavirta	-569 400	-1 007 000	-1 576 400	-1 627 314	-50 914	103,2
Rahavarojen muutos	-336 280	0	-336 280	389 437	725 717	-115,8
Rahavarojen muutos:						
Rahavarat 31.12				1 273 415		
Rahavarat 1.1.				883 978		
Rahavarojen muutos				389 437		

E. KONSERNITILINPÄÄTÖS**1. KONSERNILASKELMAT****1.1 KONSERNIN TULOSLASKELMA**

	1.1.-31.12.2020		1.1.-31.12.2019	
Toimintatuotot		52 208 471,76		53 344 491,21
Toimintakulut		-110 748 744,21		-111 365 449,13
Osuus osakkuusyhteisöjen voitoista/tappioista		273 590,07		251 506,73
Toimintakate		-58 266 682,38		-57 769 451,19
Verotulot		35 356 876,16		33 606 695,40
Valtionosuudet		34 913 737,28		31 090 121,92
Rahoitustuotot ja -kulut:				
Korkotuotot	46 092,82		48 389,98	
Muut rahoitustuotot	127 460,39		147 399,90	
Korkokulut	-568 649,10		-626 998,66	
Muut rahoituskulut	-32 189,05	-427 284,94	-40 266,58	-471 475,36
Vuosikate		11 576 646,12		6 455 890,77
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 769 012,21		-10 038 725,11	
Omistuksen eliminointierot	0,00		-284,07	
Arvonalentumiset	-58 364,89	-9 827 377,10	-5 908,67	-10 044 917,85
Tilikauden tulos		1 749 269,02		-3 589 027,08
Tilinpäätössiirrot		67 789,00		562,19
Tilikauden verot		-20 889,95		-5 669,23
Laskennalliset verot		65 166,18		-8 834,28
Vähemmistöosuudet		71 255,98		-93 147,04
Tilikauden yli- tai alijäämä		1 932 590,23		-3 696 115,44

1.2. KONSERNITASE

VASTAAVAA	31.12.2020		31.12.2019	
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	3 122 854,48		1 765 815,23	
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>279 396,61</u>	3 402 251,09	<u>407 072,54</u>	2 172 887,77
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	9 864 093,90		9 844 019,57	
Rakennukset	90 021 351,75		88 744 171,51	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	35 111 099,93		35 752 038,73	
Koneet ja kalusto	17 345 243,78		17 028 130,27	
Muut aineelliset hyödykkeet	992 255,85		1 048 114,58	
Ennakkomaksut ja keskener. hank.	<u>24 369 894,87</u>	177 703 940,08	<u>24 086 894,63</u>	176 503 369,29
Sijoitukset				
Muut osakkeet ja osuudet	3 241 714,57		3 142 844,27	
Muut saamiset	<u>404 987,02</u>	3 646 701,59	<u>403 253,30</u>	3 546 097,57
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
Valtion toimeksiannot	102 140,04		2 243,60	
Lahjoitusrahastojen varat	94 577,47		89 650,77	
Muut toimeksiannot	<u>273,98</u>	196 991,49	<u>203,90</u>	92 098,27
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	537 573,27		376 036,40	
Keskeneräiset tuotteet	8 298,62		13 065,88	
Valmiit tuotteet	12 875,91		13 718,22	
Muu vaihto-omaisuus	322 014,17		184 333,98	
Ennakkomaksut	<u>5 332,00</u>	886 093,97	<u>5 332,00</u>	592 486,48
Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset:				
Lainasaamiset	<u>192 548,60</u>	192 548,60	<u>106 106,00</u>	106 106,00
Lyhytaikaiset saamiset:				
Myyntisaamiset	4 773 164,35		5 357 179,16	
Lainasaamiset	200 377,16		162 005,22	
Muut saamiset	1 481 772,66		1 267 181,46	
Siirtosaamiset	<u>1 020 536,56</u>	7 475 850,73	<u>902 357,88</u>	7 688 723,72
Rahoitusarvopaperit				
Sijoitukset raham.instrumentt.	1 071 778,18		93 178,18	
Muut arvopaperit	<u>75 600,00</u>	1 147 378,18	<u>51 200,00</u>	144 378,18
Rahat ja pankkisaamiset		<u>5 130 694,21</u>		<u>5 615 641,33</u>
		<u>199 782 449,94</u>		<u>196 461 788,61</u>

VASTATTAVAA	31.12.2020		31.12.2019	
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	37 446 231,18		37 446 231,18	
Arvonkorotusrahasto	0,00		0,00	
Muut omat rahastot	2 146 461,92		1 464 759,14	
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	10 217 859,72		14 208 484,11	
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>1 932 590,23</u>	51 743 143,05	<u>-3 696 115,44</u>	49 423 358,99
VÄHEMMISTÖSUUDET		3 661 725,88		3 799 704,12
PAKOLLISET VARAUKSET				
Muut pakolliset varaukset	<u>846 950,65</u>	846 950,65	<u>866 257,57</u>	866 257,57
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
Valtion toimeksiannot	102 140,04		2 243,60	
Lahjoitusrahastojen pääomat	279 343,93		319 942,35	
Muut toimeksiantojen pääomat	<u>4 735,14</u>	386 219,11	<u>26 023,39</u>	348 209,34
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoitus -ja vakuutuslaitoks.	64 491 093,99		62 994 540,17	
Muut pitkäaikaiset velat	<u>11 912 700,50</u>	76 403 794,49	<u>11 838 093,11</u>	74 832 633,28
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Joukkovelkakirjalainat	38 000 000,00		41 500 000,00	
Lainat rahoitus -ja vakuutuslaitoks.	8 160 367,71		5 660 933,56	
Saadut ennakot	761 161,81		553 804,51	
Ostovelat	7 215 553,60		7 542 185,96	
Muut lyhytaikaiset velat	1 414 846,92		1 556 133,71	
Siirtovelat	9 148 400,57		8 252 029,54	
Laskennalliset verovelat	<u>2 040 286,15</u>	66 740 616,76	<u>2 126 538,03</u>	67 191 625,31
		<u>199 782 449,94</u>		<u>196 461 788,61</u>

1.3 KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

		1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Toiminnan rahavirta:			
Tulorahoitus			
Vuosikate	+/-	11 576 646,12	6 455 890,77
Satunnaiset erät	+/-	0,00	0,00
Tilikauden verot	+/-	-20 889,95	-5 669,23
Tulorahoituksen korjauserät	+/-	-158 355,40	251 614,67
Investointien rahavirta:			
Investointimenot	-	-13 932 432,04	-16 751 943,06
Rahoitusosuudet investointimenoihin	+	1 820,31	7 990,01
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	+	1 786 451,80	179 512,10
Toiminnan ja investointien rahavirta		-746 759,16	-9 862 604,74
Rahoituksen rahavirta:			
Antolainauksen muutokset			
Antolainojen lisäykset	-	0,00	-633,09
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+	7 444 600,00	11 132 320,05
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-5 806 493,16	-6 993 527,73
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-	-1 141 245,53	3 267 030,00
Oman pääoman muutokset	+/-	154 417,62	-102 650,00
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	+/-	-66 818,23	-8 757,72
Vaihto-omaisuuden muutos	+/-	-293 812,24	-15 286,69
Saamisten muutos	+/-	460 943,75	2 961 259,69
Korottomien velkojen muutos	+/-	522 050,04	-1 233 565,47
Rahoituksen rahavirta		1 282 032,73	9 006 189,04
Rahavarojen muutos		526 883,09	-856 415,70
Rahavarojen muutos:			
Rahavarat 31.12.		6 278 072,39	5 760 019,51
Rahavarat 1.1.		5 751 189,30	6 616 435,21
Rahavarojen muutos		526 883,09	-856 415,70

F. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT**1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**Pysyvien vastaavien arvostaminen

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintameno mukaisena vähennettynä rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno suuruusena

Rahoitusomaisuuden arvostaminen

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon

Vertailukelpoisuus edellisen vuoden tilinpäätökseen

Vuoden 2020 tilinpäätös on pääosin vertailukelpoinen edellisvuoteen.

2. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2.1. Toimintatuotot tehtävälueittain				
	2020	2019	Muutos €	Muutos %
Yleishallinto ja maaseutu	7 903 662	8 370 281	-466 619	-5,6
Sosiaali- ja terveystalvet	3 863 804	3 819 501	44 303	1,2
Opetus-, kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	1 419 611	1 619 994	-200 383	-12,4
Yhdyskuntapalvelut	7 602 839	7 965 849	-363 010	-4,6
<i>Ulkoiset toimintatuotot yhteensä</i>	<i>20 789 915</i>	<i>21 775 625</i>	<i>-985 710</i>	<i>-4,5</i>

2.2. Verotulojen erittely				
	2020	2019	Muutos €	Muutos %
Kunnan tulovero	30 186 689	28 636 263	1 550 426	5,4
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 056 578	2 665 443	391 135	14,7
Kiinteistövero	2 188 118	2 410 996	-222 878	-9,2
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>35 431 386</i>	<i>33 712 702</i>	<i>1 718 684</i>	<i>5,1</i>

2.3. Veroprosentit		
	2020	2019
Tuloveroprosentti	21,50 %	20,50 %
Yleinen kiinteistövero	1,00 %	1,00 %
Vakituiset asuinrakennukset	0,41 %	0,41 %
Muut asuinrakennukset	1,00 %	1,00 %
Yleishyödyllisten yhteisöjen rakennukset	0,00 %	0,00 %

2.4. Valtionosuuksien erittely				
	2020	2019	Muutos €	Muutos %
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	19 907 892	21 631 394	-1 723 502	-8,0
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	6 364 040	5 719 344	644 696	11,3
Verotulomenetysten kompensatio *)	4 816 391			
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-41 397	165 474	-206 871	-125,0
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>31 046 926</i>	<i>27 516 212</i>	<i>3 530 714</i>	<i>12,8</i>

*) sisältyi v. 2019 peruspalvelujen valtionosuuteen, vuonna 2020 eriytettiin omaksi eräkseen

2.5. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä			
Poistoajat vuosina, poistomenetelmänä tasapoisto			
Sovelletaan vuonna 2013 ja sen jälkeen hankittuihin investointeihin			
Aineettomat hyödykkeet:			
Kehittämismenot	2	- 5	vuotta*
Aineettomat oikeudet	5	- 20	vuotta*
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	2	- 5	vuotta*
Muut	2	- 5	vuotta*
Aineelliset hyödykkeet:			
Maa- ja vesialueet			ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat:			
Hallinto- ja laitosrakennukset	20	- 50	vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20	- 30	vuotta
Talousrakennukset	10	- 20	vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20	- 30	vuotta
Asuinrakennukset	30	- 50	vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, torit ja puistot	15	- 20	vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	10	- 30	vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15	- 30	vuotta
Vedenjakeluverkosto	30	- 40	vuotta
Viemäriverkko	30	- 40	vuotta
Kaukolämpöverkko	20	- 30	vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15	- 20	vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10	- 12	vuotta
Maakaasuverkko	20	- 25	vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15	- 20	vuotta
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	10	- 20	vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15	- 20	vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	10	- 15	vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10	- 15	vuotta
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	15	- 20	vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8	- 15	vuotta
Muut kuljetusvälineet	4	- 7	vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5	- 10	vuotta
Muut raskaat koneet	10	- 15	vuotta
Muut kevyet koneet	5	- 10	vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5	- 15	vuotta
Atk-laitteet	3	- 5	vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3	- 5	vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat			käytön mukaan
Arvo- ja taide-esineet			ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat			
			ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet			ei poistoaikaa

*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

Valtuusto hyväksyy hyödykeryhmäkohtaiset poistoaikojen ala- ja ylärajat ja muut mahdolliset perusteet Valtuuston hyväksymien perusteiden pohjalta kaupunginhallitus hyväksyy hyödykekohtaiset poistosuunnitelmat. Kaupunginhallitus on delegoinut tämän päätösvallan kaupunginjohtajalle.

	Tilinpäätös		Taloussuunnitelma		
	2019	2020	2021	2022	2023
Poistonalaisten investoinnit	4 829 696	6 020 662	4 777 000	4 882 000	4 308 000
Rahoitusosuudet	35 867	0	0	0	0
Investointien omahankintameno	4 793 829	6 020 662	4 777 000	4 882 000	4 308 000
Suunnitelmanmukaiset poistot	4 842 115	4 924 991	5 375 000	5 200 000	5 200 000
Viiden vuoden keskiarvo:					
Suunnitelman mukaiset poistot		5 108 421			
Poistonalaisten investointien omahank.meno		4 956 298			
Ero (€)		-152 123			
Ero (%)		-3,07 %			

2.7. Pakollisten varausten muutokset		
	2020	2019
Ympäristöluvan edellyttämä vakuus 1.1.	5 000	5 000
Lisäykset tilikaudella	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	0
31.12.	5 000	5 000

2.8. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely				
	2020	2019	Muutos €	Muutos %
Osinkotuotot:				
Keuruun Sähkö Oy	64 200	215 070	-150 870	-70,1
Koillis-Satakunnan Sähkö Oy	50 200	42 670	7 530	17,6
Neo Industrial Oyj	0	2	-2	-100,0
Osinkotuotot yhteensä	114 400	257 742	-143 342	-55,6
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä:				
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	13 537	13 537	0	0,0
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä yhteensä	13 537	13 537	0	0,0
<i>Yhteensä</i>	<i>127 937</i>	<i>271 279</i>	<i>-143 342</i>	<i>-52,8</i>

2.9. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot		
	2020	2019
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	109 392	2 955
Rakennusten myyntivoitot	2 777	0
Muut myyntivoitot	7 456	85 358
<i>Myyntivoitot yhteensä</i>	<i>119 625</i>	<i>88 312</i>
Muut toimintakulut		
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	12 428	3 240
Rakennusten myyntitappiot	0	170 520
Muut myyntitappiot	0	100 455
<i>Myyntitappiot yhteensä</i>	<i>12 428</i>	<i>274 216</i>

2.10. Perittyjen luottamushenkilömaksujen ("puoluevero") määrä		
	2020	2019
	10 674	11 181

2.11. Palvelujen ostojen erittely		
	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	26 527 284	25 801 130
Muiden palvelujen ostot	7 236 782	7 907 613
<i>Palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>33 764 067</i>	<i>33 708 742</i>

3. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3.1. Pysyvät vastaavat	Menojäännös 31.12.2019	Lisäykset	Rahoitus- osuudet	Vähennykset	Siirrot	Poistot	Arvon- alent.	Menojäännös 31.12.2020
Aineettomat hyödykkeet	384 658	26 560	0	0	0	137 712	0	273 506
Aineettomat oikeudet	13 766	10 992	0	0	0	7 333	0	17 424
Muut pitkävaikutteiset menot	370 892	15 568	0	0	0	130 379	0	256 081
Aineelliset hyödykkeet	98 215 172	5 665 952	0	136 031	0	4 832 375	0	98 912 717
Maa- ja vesialueet	7 486 988	0	0	65 590	0	0	0	7 421 398
Rakennukset	65 952 651	1 859 776	0	44 948	3 848 896	2 868 115	0	68 748 260
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 046 576	144 554	0	2 843	190 932	1 308 303	0	16 070 916
Koneet ja kalusto	2 007 365	142 083	0	6 418	1 290 301	655 957	0	2 777 374
Muut aineelliset hyödykkeet	106 585	0	0	0	0	0	0	106 585
Ennakkomaksut ja keskener. hank.	5 615 007	3 519 538	0	16 232	-5 330 129	0	0	3 788 184
Osakkeet ja osuudet	11 515 088	200 000	0	18 068	0	0	0	11 697 019
Pysyvien vastaavien saamiset	430 652	202 571	0	55 601	0	0	0	577 622
Pysyvät vastaavat yhteensä	110 545 568	6 095 082	0	209 700	0	4 970 086	0	111 460 863

3.2. Maa- ja vesialueiden erittely	2020	2019
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	0	0
Muut maa- ja vesialueet	7 421 398	7 486 988
Maa- ja vesialueet yhteensä	7 421 398	7 486 988

3.3. Saamisten erittely	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	22 116	0	27 285
Lainasaamiset	237 500	520 500	0	423 000
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	215 070
Yhteensä	237 500	542 616	0	665 355
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	60 123	0	66 896
Lainasaamiset	0	0	0	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	6 370	0	0
Yhteensä	0	66 493	0	66 896
Saamiset yhteensä tytäryhteisöiltä ja kuntayhtymiltä	237 500	609 109	0	732 251

3.4. Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Lomituspalvelujen valtionkorvaussaaaminen	0	120 233
Valtionosuussaaaminen	0	37 210
Verotilitys	0	0
Muut siirtosaamiset	229 237	354 548
Yhteensä	229 237	511 992

3.5. Tytäryhteisö- ja kuntayhtymäosuudet	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus		tilikauden voitosta/tappiosta
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	
Tytäryhteisöt					
Kehittämissyhtiö Keulink Oy	98,93 %	98,93 %	864 126	55 219	-19 896
Keuruun Toimitilat Oy	100,00 %	100,00 %	443 784	6 346 045	0
Kiinteistö Oy Hotelli Keurusselkä *)	0,00 %	100,00 %	941 984	4 210	7
Keuruun Sähkö Oy (konserni)	64,20 %	64,20 %	6 347 364	24 404 660	-91 687
Keuruun Jäähalli Oy	46,67 %	46,67 %	64 268	67 253	-16 199
Asunto Oy Puskuri	100,00 %	100,00 %	124 577	24 771	1 890
Kiinteistö Oy Kurkihaka	100,00 %	100,00 %	85 307	24 600	28
<i>Tytäryhteisöt yhteensä</i>			8 880 562	30 936 059	-125 857
Kuntayhtymät					
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri	4,66 %	4,66 %	1 571 490	27 689 278	-324 151
Sastamalan koulutuskuntayhtymä	2,52 %	2,52 %	1 255 770	225 711	115 107
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	3,30 %	3,30 %	3 549 166	1 378 110	112 695
Keski-Suomen liitto	3,48 %	3,48 %	26 555	65 649	-2 367
<i>Kuntayhtymät yhteensä</i>			6 402 981	29 358 748	-98 715
<i>Tytäryhteisöt ja kuntayhtymät yhteensä</i>			15 283 543	60 293 807	-224 572

*) Keuruun Toimitilat Oy:n tytäryhtiö

3.6. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat		
K-S sairaanhoitopiirin kalliiden hoitojen tasaus	0	0
Työnantajamaksuihin liittyvät siirtovelat	602 775	610 722
Siirtyvät korot	18 437	3 594
Valtionosuusennakot	465 896	281 628
Lomapalkkavelka	4 146 269	4 077 032
Palautus Melalle	442 574	0
Muut siirtovelat	505 633	234 740
<i>Yhteensä</i>	6 181 584	5 207 716

3.7. Pitkäaikaiset velat (yli 5 vuoden kuluttua erääntyvät)	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitok- silta	6 577 590	7 893 664
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	6 577 590	7 893 664

3.8. Pakolliset varaukset	2020	2019
Muut pakolliset varaukset		
Ympäristövastuut	5 000	5 000
<i>Yhteensä</i>	5 000	5 000

3.9. Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet konserniyht.	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet	Saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	5 710 525	3 440 923	2 363 639	430 652	11 945 739
Lisäykset	200 000			146 970	346 970
Vähennykset		18 068			18 068
Hankintameno 31.12.	5 910 525	3 422 855	2 363 639	577 622	12 274 641

3.10. Vieras pääoma tytäryhteisöille ja jäsenkuntayhtymille	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0	319 697	0	416 454
Yhteensä	0	319 697	0	416 454
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	1 146 356	0	1 859 468
Yhteensä	0	1 146 356	0	1 859 468
Yhteensä	0	1 466 053	0	2 275 922

3.11. Sekkilimiitti	2020	2019
Luottolisen sekkitilin sekkilimiitti 31.12.	168 188	168 188

3.12. Muiden pitkäaikaisten velkojen erittely	2020	2019
Muut velat		
Liittymismaksut	2 462 888	2 448 907
Muut velat	0	0
Muut velat yhteensä	2 462 888	2 448 907

3.13. Oman pääoman erittely	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	37 446 231	37 446 231
Lisäykset	0	0
Vähennykset	0	0
Peruspääoma 31.12.	37 446 231	37 446 231
Ylijäämä 1.1.	5 931 510	9 077 890
Lisäykset tilikaudella	2 261 767	0
Vähennykset tilikaudella		-3 146 380
Ylijäämä 31.12.	8 193 277	5 931 510
Oma pääoma yhteensä	45 639 508	43 377 741

3.14 Joukkovelkakirjalainat	2020	2019
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	38 000 000	41 500 000
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	38 000 000	41 500 000

4. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.1. Takausvastuut yhteisöittäin							Alkuperäinen
Jäljellä oleva pääoma 31.12.				2020	2019	Muutos	määrä
TYTÄRYHTEISÖJEN PUOLESTA ANNETUT TAKAUKSET:							
Lainan myöntäjä	Takauspäätös (valt.)	Lainan numero					
Keuruun Toimitilat Oy			5 605 844	7 043 407	-1 437 563	14 929 036	
Nordea	17.04.2000	35 § 179920-00012210	0	269 548	-269 548	999 036	
Nordea	20.06.2005	34 § 179920-00012244	138 723	158 055	-19 332	550 000	
Nordea	14.11.2005	54 § 179920-00012285	522 675	629 846	-107 171	1 900 000	
Nordea	19.12.2005	67 § 179920-00012335	298 233	356 367	-58 134	1 000 000	
Nordea	18.06.2007	29 § 179920-00012442	211 081	244 064	-32 983	590 000	
Pohjola	28.04.2008	25 § 598001-80827332	646 932	683 677	-36 745	1 340 000	
Nordea	05.07.2010	33 § 179920-00012491	0	641 536	-641 536	1 700 000	
Nordea	13.11.2006	48 § 179920-00012384	233 250	272 834	-39 583	700 000	
Handelsbanken	16.11.2015	52 § F170 3131 6000 9558 75	0	1 080 000	-1 080 000	1 800 000	
Mäntän Seudun Op	29.08.2011	37 § 552190-80023625	4 950	77 480	-72 530	600 000	
Kuntarahoitus	22.08.2016	41 § 18488/16	240 000	280 000	-40 000	400 000	
Kuntarahoitus	04.11.2019	27 § 19778/19	2 350 000	2 350 000	0	2 350 000	
Kuntarahoitus Oyj	02.03.2020	4 § 19987/20	380 000	0	380 000	400 000	
Pohjois-Hämeen Op	15.06.2020	16 § F151 5521 9080 0342 67	550 000	0	550 000	600 000	
Koy Keuruun Elinkeinotalo			1 173 674	1 242 056	-68 382	1 996 101	
Nordea	22.10.2007	55 § 179920-00012517	580 455	614 938	-34 483	1 000 000	
Nordea	22.10.2007	55 § 179920-00012582	593 220	627 118	-33 898	996 101	
Keuruun Lämpövoima Oy			13 504 500	14 540 600	-1 036 100	22 000 000	
Kuntarahoitus	29.06.2009	32 § 13741/09	4 659 300	4 995 400	-336 100	7 300 000	
Kuntarahoitus	29.06.2009	32 § 13743/09	4 558 400	4 899 400	-341 000	7 300 000	
Kuntarahoitus	29.06.2009	32 § 15222/11	4 286 800	4 645 800	-359 000	7 400 000	
TYTÄRYHTEISÖJEN PUOLESTA ANNETUT TAKAUKSET YHTEENSÄ			20 284 018	22 826 063	-2 542 044	38 925 137	
MUIDEN KUIN TYTÄRYHTEISÖIDEN PUOLESTA ANNETUT TAKAUKSET:							
Koillis-Satakunnan Sähkö Oy			586 500	637 500	-51 000	994 500	
Kuntarahoitus	2.4.2012	5 § 15798/12	586 500	637 500	-51 000	994 500	
MUIDEN KUIN TYTÄRYHTEISÖIDEN PUOLESTA ANNETUT TAKAUKSET TAKAUKSET YHTEENSÄ			586 500	637 500	-51 000	994 500	
TAKAUKSET YHTEENSÄ			20 870 518	23 463 563	-2 593 044	39 919 637	

4.2. Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2020	2019
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	64 071 292	58 770 116
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	39 922	38 667

4.3. Leasing- ja muut vuokravastuut	2020	2019
Leasing-vastuut	1 091 558	1 172 054
Muut vuokravastuut	298 684	300 934
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	161 364	163 614
Leasing- ja muut vuokravastuut yhteensä	1 390 242	1 472 988

4.4. Työajan seurannan liukumavelka		
	2020	2019
Kellokorttien liukumavelka työntekijöille	36 254	23 996

4.5. Edunvalvonnan päämiesten rahavarat 31.12.		
	2020	2019
Päämiesten rahavarat 31.12.	7 723 557	7 654 276

4.6. Arvonlisäveroveron palautusvastuut		
	2020	2019
Vastuu 31.12.	544 626	753 168

5. HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTUSPALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

5.1. Henkilöstökulut			
	2020	2019	Muutos
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	36 171 165	36 676 292	-505 127
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	62 247	160 193	-97 946
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>36 233 412</i>	<i>36 836 485</i>	<i>-603 073</i>

5.2. Vakinaisen henkilöstön lukumäärä 31.12.			
	2020	2019	Muutos
Keskushallinto ja maaseututoimi ilman lomituspalveluja	22	22	0
Lomituspalvelut	100	114	-14
Talous- ja tietohallinto	15	13	2
Kaavoituspalvelut	4	4	0
Perusturva	205	184	21
Sivistystoimi	236	238	-2
Tekniikka ja ympäristö	107	109	-2
Keuruun Vesi liikelaitos	8	7	1
Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitos	2	2	0
 Yhteensä	 699	 693	 6
 Yhteensä ilman lomituspalveluja	 599	 579	 20

5.3. Tilintarkastajan palkkiot		
	2020	2019
Tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy:		
Tilintarkastuspalkkiot	19 816	15 039
Tilintarkastajan lausunnot	0	0
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>19 816</i>	<i>15 039</i>

5.4. Intressitahotapahtumat	
Tiedossa ei ole konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa tehtyjä tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia	

6. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT**Yhdistelyperiaatteet**

Kaupungin ja tytäryhteisöjen välinen omistus on eliminoitu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaisesti. Sisäiset tulot, menot, velat ja saamiset on eliminoitu. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta. Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on käsitelty uuden yleisohjeen mukaisesti. Vapaaehtoiset varaukset on purettu tilikauden tulokseen, edellisten tilikausien tulokseen ja laskennallisiin veroihin. Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden käyttöomaisuuden poistot on oikaistu kaupungin poistosuunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on korjattu tytäryhtiöiden edellisten tilikausien voittoa vähentämällä. Koulutuskuntayhtymien saama oppilaskohtainen valtionosuusrahoitus on konsernituloslaskelmassa huomioitu valtionosuuksissa, vaikka koulutuskuntayhtymät kirjaavat sen myyntituottoihin. Tytäryhteisöjen maksamat kiinteistöverot on eliminoitu.

6.1. Toimintatuotot tehtäväalueittain		
	2020	2019
Yleishallinto ja maaseutu	7 903 662	8 370 281
Sosiaali- ja terveystalot	21 636 842	21 187 246
Opetus- kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	5 939 256	5 938 215
Yhdyskuntapalvelut	24 118 000	25 354 893
Muut palvelut	627 672	730 767
Yhteensä	60 225 432	61 581 402
Konsernin sisäiset eliminoinnit	-8 016 960	-8 236 912
Konsernin ulkoiset toimintatuotot yhteensä	52 208 472	53 344 490

6.2. Pakollisten varausten muutokset		
	2020	2019
Eläkevaraukset 1.1.	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	0
31.12.	0	0
Muut pakolliset varaukset 1.1.	866 257	826 312
Lisäykset tilikaudella	0	39 945
Vähennykset tilikaudella	19 307	0
31.12.	846 950	866 257

6.3. Oman pääoman erittely		
	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	37 446 231	37 446 231
Lisäykset	0	0
Vähennykset	0	0
Peruspääoma 31.12.	37 446 231	37 446 231
Arvonkorotusrahasto 1.1.	0	0
Lisäykset	0	0
Vähennykset	0	0
Arvonkorotusrahasto 31.12.	0	0
Muut omat rahastot 1.1.	1 464 759	1 585 717
Lisäykset	667 443	0
Vähennykset	0	120 958
Muut omat rahastot 31.12.	2 132 203	1 464 759
Ylijäämä 1.1.	10 512 369	14 073 802
Lisäykset	1 652 341	0
Vähennykset	0	3 561 433
Ylijäämä 31.12.	12 164 709	10 512 369
Oma pääoma yhteensä	51 743 143	49 423 359

6.4. Konsernin vuokravastuut		
	2019	2019
Leasing- ja muut vuokravastuut	1 810 909	1 824 270

G. KEURUUN VESI LIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. OLENNAISET TAPAHTUMAT LIKELAITOKSEN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Keuruun Veden henkilöstön vahvuus on kahdeksan vakituista työntekijää. Veden kokonaisymyynti oli 384.209 m³. Veden myynti lisääntyi 0,2 % edelliseen vuoteen verrattuna. Jätevettä laskutettiin 453.314 m³, josta Multian osuus on 61.233 m³.

Tilikauden liikevaihto oli 1.901.998 € (v. 2019 oli 1.793.267 €). Tilikauden nettoinvestoinnit oli 1.282.023 €. Jaakonsuon jätevedenpuhdistamoon kohdistui 1.255.850 € ja vesi- ja viemäriverkoston saneeraukseen 26.173 €. Jaakonsuon puhdistamo valmistui kesäkuussa, rakentamiskustannukset kalusto- ja liittymismaksuineen oli yhteensä 6.738.254 euroa.

Vuoden aikana asennettiin uusia etäluettavia mittareita 107 kpl. Etäluettavia mittareita on nyt asennettu yhteensä noin 1767 kpl, eli n 70 % mittarikannasta.

Tilikauden alijäämä -7.583 €.

1.2. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Liikelaitoksen tulevaisuuden talousnäköymät ovat vakaat, huolimatta Jaakonsuon jätevedenpuhdistamoon kohdistuneesta merkittävästä investoinnista (6.738.254 €). Poistojen kasvu laitosinvestoinnista aiheuttaa paineita jätevesitaksaan. Talousveden myynti on nyt tasaantunut.

Talousveden tuotantoa on jouduttu rajoittamaan Haapamäen ja Hepolammen vedenottamoilla. Ko laitosten pohjavesialueet ovat huonossa kunnossa, korvaava vedenottamo on rakennettu Valkeiselle. Vesilaitos on varautunut rakentamaan Lintusyrjän vedenottamon varmistamaan riittävän vedentuotannon myös poikkeusoloissa. Lintusyrjässä on ympäristölupa 800 m³/d pohjaveden ottoon.

Tulevaisuuden investoinnit kohdistuvat vesi- ja viemäriverkoston saneeraukseen ja Lintusyrjän vedenottamon rakentamiseen.

1.3. SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta operatiivisena toimintana kuuluvat kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle ja muulle johdolle. Valtuusto on 17.11.2014 hyväksynyt asiakirjan Keuruun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Kaupunginhallitus on 17.12.2014 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Tätä päivitettiin toukokuussa 2018.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessin kehittäminen on edennyt odotettua hitaammin. Myös koko konsernin sisällyttäminen prosessiin on vielä alkutekijöissään. Tekeillä ovat toimialakohtaiset sisäisen valvonnan suunnittelu- ja raportointilomakkeet.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan organisoinnista säädetään 1.6.2017 voimaan tulleessa hallintosäännössä.

Poikkeamat

Olellaisia poikkeamia ei todettu

Sisäinen tarkastus

Erillistä sisäistä tarkastustoimintaa ei ole järjestetty.

Varojen käytön valvonta

Laskujen hyväksymismenettely

Johtokunta vahvistaa vuosittain laskujen hyväksyjät.

Ostolaskut käsitellään sähköisesti. Laskun tiliöi ja sen oikeellisuuden tarkastaa vastaanottaja. Laskun hyväksyjä hyväksyy laskun, minkä jälkeen lasku menee maksatukseen.

Hankinnat

Hallintosäännön mukaan liikelaitoksen johtaja päättää hankinnoista, joiden arvo on enintään 200.000 €.

Raportointi

Tulosaluekohtainen talousarvion toteutumisvertailu annetaan pääsääntöisesti kaupunginhallitukselle kuukausittain. Lisäksi laaditaan kolmannesvuosiraportit, joissa arvioidaan talousarvion ja talousarvioon kirjattujen toiminnallisten tavoitteiden toteutumista vuositasona. Viimeisessä kolmannesvuosiraportissa esitettävät tavoitteiden toteutumiset ilmoitetaan toimintakertomuksessa.

Päätösten laillisuuden valvonta

Viranhaltijapäätökset saatetaan ko. toimielimen tiedoksi niin, että toimielimellä on mahdollisuus käyttää otto-oikeutta tarvittaessa. Toimintasäännön mukaan asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginjohtaja. Asian ottamisesta johtokunnan käsiteltäväksi voi päättää johtokunta, johtokunnan puheenjohtaja tai esittelijä.

Riskienhallinta

Omaisuuksiriskejä hallitaan vakuuttamalla. Vakuutusten omavastuut on määritelty siten, että pienehköt vahingot jäävät kaupungin vastuulle, mutta vahingot, joilla on olennaista vaikutusta kaupungin talouteen, ovat vakuutusturvan piirissä. Tämä pitää vakuutusmaksut kohtuullisina.

Kaupungilla on vastuuvakuutus, joka kattaa toiselle osapuolelle aiheutuvat vahingot siinä tapauksessa, että kaupunki virheellisen menettelyn vuoksi on korvausvelvollinen.

1.4. TALOUDELLISTEN JA TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN**Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen**

	TA 2020 €	TP 2020 €	Poikkeama €	Toteut.-%
Liikevaihto	2 078 300	1 901 998	-176 302	91,5
Liikelyijäämä	166 860	121 191	-45 669	72,6
Toimintakate	777 060	721 672	-55 388	92,9
Poistot	-610 200	-600 482	9 718	98,4
Rahoituskulut netto	-142 840	-128 889	13 951	90,2
Ylijäämä	24 020	-7 583	-31 719	-32,1
Nettoinvestoinnit	1 260 000	1 282 023	22 023	101,7
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>82</i>	<i>76</i>	<i>-6</i>	<i>92,9</i>

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma	Syy poikkeamaan
Vesijohtoverkoston toimintavarmuuden parantaminen	Putkirikkojen väheneminen. Mittaamattoman veden määrän väheneminen.	Enintään kaksi (2) runkojohdon putkirikkoa vuodessa.	Kaksi runkojohdon vauriota.	
Viemäriverkoston toimintavarmuuden parantaminen.	Viemäritukosten vähentäminen.	Enintään kahdeksan (8) runkoviemärin tukosta vuodessa.	Runkoviemärin tukoksia kuusi (6).	
Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen	Talousarvio.	Valtuuston asettamat tavoitteet.	Tavoitteet/toteutumat: Kaupungin myöntämän lainan lisäys 625.000 €/625.000 €, korvaus peruspääomasta 127.840 €/127.840 €, kaupungin myöntämien lainojen korot 20.000 €/4.715 €	

1.5. JOHTOKUNNAN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Johtokunta esittää, että tilikauden alijäämä, -7.583,28 € jätetään taseeseen yli- ja alijäämän tilille.

2. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT**2.1. TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT**

	1.1. - 31.12.2020		1.1. - 31.12.2019	
Liikevaihto	1 901 997,91		1 793 267,12	
Valmistus omaan käyttöön	0,00		673,61	
Liiketoiminnan muut tuotot	115,65		0,00	
Tuet ja avustukset	4 638,57		1 028,05	
Materiaalit ja palvelut:				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-374 440,92		-358 521,95	
Palvelujen ostot	<u>-352 698,23</u>	-727 139,15	<u>-284 459,62</u>	-642 981,57
Henkilöstökulut:				
Palkat ja palkkiot	-332 161,46		-361 617,80	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-70 565,07		-76 206,64	
Muut henkilösivukulut	<u>-11 687,94</u>	-414 414,47	<u>-11 385,06</u>	-449 209,50
Poistot ja arvonalentumiset:				
Suunnitelman mukaiset poistot	<u>-600 481,78</u>	-600 481,78	<u>-489 697,21</u>	-489 697,21
Liiketoiminnan muut kulut		<u>-43 410,56</u>		<u>-28 686,20</u>
Liikelylijäämä (-alijäämä)	121 306,17		184 394,30	
Rahoitustuotot ja -kulut:				
Korkotuotot	0,00		20 308,34	
Muut rahoitustuotot	3 778,38		5 207,67	
Kunnalle maksetut korkokulut	-4 714,59		-155,96	
Korvaus peruspääomasta	-127 842,10		-127 842,10	
Muut rahoituskulut	<u>-111,14</u>	-128 889,45	<u>-404,34</u>	-102 886,39
Tilikauden yli- tai alijäämä	<u>-7 583,28</u>		<u>81 507,91</u>	

Tuloslaskelman tunnusluvut:

Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,6 %	2,9 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	1,6 %	3,0 %
Voitto, %	-0,4 %	4,5 %

Sijoitetun pääoman tuotto kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa suhteellista kannattavuutta. Tuotoksi katsotaan ylijäämä ilman korkokuluja ja korvausta peruspääomasta. Sijoitetulla pääomalla tarkoitetaan omaa pääomaa ja vierasta korollista pääomaa. Tunnusluku lasketaan jakamalla tuotto sijoitetulla pääomalla ja kertomalla 100:lla. Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Voitto-% kertoo ylijäämän prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen liikevaihdosta.

Toiminnan laajuutta kuvaavia tunnuslukuja

Verkostoon pumpattu vesimäärä, m3	464 867
Laskutettu talousvesimäärä, m3	384 209
Vedenhukkaprocentti, %	17,4
Laskutettu jätevesimäärä, m3	392 081
Vesijohtoverkon pituus, km	219
Jätevesiverkon pituus, km	226
Asiakkaiden määrä	8 500
Vesimaksu / jätevesimaksu, euroa (sis.alv)/m3	1,76 / 2,64

2.2. TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	31.12.2020		31.12.2019	
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	<u>1 446,16</u>	1 446,16	<u>2 911,84</u>	2 911,84
Aineelliset hyödykkeet				
Rakennukset	5 972 154,28		1 166 343,24	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 746 200,15		5 048 563,18	
Koneet ja kalusto	1 797 726,08		645 761,88	
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	<u>3 015,59</u>	12 519 096,10	<u>5 044 271,02</u>	11 904 939,32
Sijoitukset				
Muut saamiset	<u>152 900,00</u>	152 900,00	<u>84 050,00</u>	84 050,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Saamiset				
Lyhytaikaiset saamiset:				
Myyntisaamiset	538 291,74		530 867,02	
Muut saamiset	71 151,57		60 439,17	
Siirtosaamiset	<u>2 033,28</u>	611 476,59	<u>1 001,60</u>	592 307,79
Rahat ja pankkisaamiset		<u>519 135,53</u>		<u>65 595,16</u>
		<u>13 804 054,38</u>		<u>12 649 804,11</u>

VASTATTAVAA	31.12.2020		31.12.2019	
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	2 556 841,95		2 556 841,95	
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 532 172,54		4 450 664,63	
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>-7 583,28</u>	7 081 431,21	<u>81 507,91</u>	7 089 014,49
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Lainat kunnalta	625 000,00		0,00	
Muut pitkäaikaiset velat	<u>4 599 115,88</u>	5 224 115,88	<u>4 590 329,64</u>	4 590 329,64
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lainat kunnalta	700 000,00		200 000,00	
Ostovelat	45 743,56		379 389,89	
Muut lyhytaikaiset velat	677 941,26		329 190,12	
Siirtovelat	<u>74 822,47</u>	1 498 507,29	<u>61 879,97</u>	970 459,98
		<u>13 804 054,38</u>		<u>12 649 804,11</u>

Taseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste, %	51,3 %	56,0 %
Suhteell. velkaantuneisuus, %	352,6 %	309,9 %
Velat ja vastuut käyttötuloista, %	352,6 %	309,9 %
Kertynyt ylijäämä, 1.000 €	4 525	4 532
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	477	472
Lainakanta, 1.000 €	1 325	200
Lainakanta, €/asukas	140	21
Asukasluku	9 489	9 601

Omavaraisuusaste kuvaa oman pääoman %-osuutta taseen loppusummasta ilman saatuja ennakoita. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka suuri %-osuus vuoden käyttötuloista (liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot) tarvitaan kaiken vieraan pääoman takaisinmaksuun. Vieraaseen pääomaan kuuluvat myös liittymismaksut, jotka sisältyvät kohtaan muut pitkäaikaiset velat. Velat ja vastuut käyttötuloista on muuten sama kuin suhteellinen velkaantuneisuus, mutta siinä huomioidaan vieraan pääoman lisäksi myös vuokravastuut. Kertynyt ylijäämä osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana.

2.3. RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

		1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Toiminnan rahavirta:			
Liikelylijäämä	+/-	121 306,17	184 394,30
Poistot ja arvonalentumiset	+	600 481,78	489 697,21
Rahoitustuotot ja -kulut	+/-	-128 889,45	-102 886,39
Tulorahoituksen korjaukset	+/-	-115,65	0,00
Investointien rahavirta:			
Investointimenot	-	-1 293 007,63	-4 619 857,53
Pysyvien vastaavien luovutustulot	+	11 100,40	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	=	-689 124,38	-4 048 652,41
Rahoituksen rahavirta:			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	+	625 000,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	+/-	500 000,00	200 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Saamisten muutos kunnalta	+/-	-10 712,40	2 106 380,59
Saamisten muutos muilta	+/-	-8 456,40	42 167,52
Korottomien velkojen muutos kunnalta	+/-	348 816,42	120 566,14
Korottomien velkojen muutos muilta	+/-	-311 982,87	207 180,77
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	=	1 142 664,75	2 676 295,02
Rahavarojen muutos	=	453 540,37	-1 372 357,39
Rahavarojen muutos:			
Kassavarat 31.12.		519 135,53	65 595,16
Kassavarat 1.1.		65 595,16	1 437 952,55
Rahavarojen muutos		453 540,37	-1 372 357,39
Rahoituslaskelman tunnusluvut:			
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. ajalta, 1.000 €		-8 062	-4 851
Investointien tulorahoitus, %		45,9 %	18,1 %
Lainanhoitokate		126,8	
Kassan riittävyys		75	4
Quick ratio		0,8	0,7
Current ratio		0,8	0,7

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuoden aikana kuvaa, paljonko tilinpäätösvuoden ja sitä edeltäneiden neljän vuoden aikana rahavirrasta on jäänyt lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen.

Investointien tulorahoitus-% kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on katettu varsinaisella tulorahoituksella (ylijäämä ilman poistoja).

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää tähän, jos tunnusluku on 1 tai suurempi.

Kassan riittävyys (pv) kuvaa maksuvalmiutta eli kassan riittävyyttä päivissä. Tunnusluku saadaan jakamalla vuoden lopun rahavarat vuoden kassastamaksuilla ja kertomalla tulos 365:llä.

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Lyhytaikaisilla sidotuilla varoilla tarkoitetaan rahavaroja ja lyhytaikaisia saamisia. Lyhytaikaisilla veloilla tarkoitetaan lyhytaikaista vierasta pääomaa ilman saatuja ennakoita. Tunnusluvun luokitteluasteikko: hyvä = yli 1, tyydyttävä = 0,5-1, heikko = alle 0,5.

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Nopeakiertoinen omaisuus = vaihto-omaisuus + lyhytaikaiset saamiset + rahat ja pankkisaamiset. Nopeakiertoiset velat koostuvat lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta ilman saatuja ennakoita. Tunnusluvun luokitteluasteikko: hyvä = yli 2, tyydyttävä = 1-2, heikko = alle 1

3. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

3.1. TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	Poikkeama €	Tot-%
Liikevaihto	2 078 300	1 901 998	-176 302	91,5
Liiketoiminnan muut tuotot	0	4 754	4 754	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-477 120	-374 441	102 679	78,5
Palvelujen ostot	-349 710	-352 698	-2 988	100,9
Henkilöstökulut	-441 380	-414 414	26 966	93,9
Poistot ja arvonalentumiset	-610 200	-600 482	9 718	98,4
Liiketoiminnan muut kulut	-33 030	-43 411	-10 381	131,4
Liikelylijäämä/alijäämä	166 860	121 306	-45 554	72,7
Rahoitustuotot ja -kulut:				
Muut rahoitustuotot	5 000	3 778	-1 222	75,6
Kunnalle maksetut korkokulut	-20 000	-4 715	15 285	23,6
Korvaus peruspääomasta	-127 840	-127 842	-2	100,0
Muut rahoituskulut	0	-111	-111	
Tilikauden yli- tai alijäämä	24 020	-7 583	-31 603	-31,6

3.2. INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

	Talousarvio 2020			Tilinpäätös 2020			Poikkeama		
	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	1 260 000	0	1 260 000	1 293 008	10 985	1 282 023	33 008	10 985	22 023
Muu käyttöomaisuus:	1 260 000	0	1 260 000	1 293 008	10 985	1 282 023	33 008	10 985	22 023
Vesilaitos:									
Huoltokirjaohjelman hankinta	10 000	0	10 000	0	0	0	-10 000	0	-10 000
Vesijohtoverkoston laajennus, uudet alueet	10 000	0	10 000	0	0	0	-10 000	0	-10 000
Vesijohtoverkoston saneeraus	50 000	0	50 000	22 923	0	22 923	-27 077	0	-27 077
Etäluettava vesimittarijärjestelmä	20 000	0	20 000	0	0	0	-20 000	0	-20 000
Viemärlaitos:									
Jaakonsuon jv-puhdistamon saneeraus	1 100 000	0	1 100 000	1 266 834	10 985	1 255 850	166 834	10 985	155 850
Jv-pumppaamot, saneeraus	10 000	0	10 000	3 250	0	3 250	-6 750	0	-6 750
Viemäriverkoston saneeraus	50 000	0	50 000	0	0	0	-50 000	0	-50 000
Viemäriverkoston laajennus, uudet alueet	10 000	0	10 000	0	0	0	-10 000	0	-10 000

3.3. RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

		Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	Poikkeama	Tot-%
Toiminnan rahavirta:					
Liikelylijäämä	+/-	166 860	121 306	-45 554	72,7
Poistot ja arvonalentumiset	+	610 200	600 482	-9 718	98,4
Rahoitustuotot ja -kulut	+/-	-142 840	-128 889	13 951	90,2
Tulorahoituksen korjauserät	+/-	0	-116	-116	
Investointien rahavirta:					
Investointimenot	-	-1 260 000	-1 293 008	-33 008	102,6
Pysyvien vastaavien luovutustulot	+	0	11 100	11 100	
Toiminnan ja investointien rahavirta	=	-625 780	-689 124	-63 344	110,1
Rahoituksen rahavirta:					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	+	625 000	625 000	0	100,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta		0	500 000	500 000	
Muut maksuvalmiuden muutokset		0	17 665	17 665	
Rahoitustoiminnan nettokassavirta		625 000	1 142 665	517 665	182,8
Rahavarojen muutos		-780	453 540	454 320	-58 146,2

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT**4.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**Pysyvien vastaavien arvostaminen

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenon mukaisena vähennettynä rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenon suuruisena

Rahoitusomaisuuden arvostaminen

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon

4.2. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.2.1. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä			
Poistoajat vuosina, poistomenetelmänä tasapoisto			
Sovelletaan vuonna 2013 ja sen jälkeen hankittuihin investointeihin			
Aineettomat hyödykkeet:			
Kehittämismenot	2	- 5	vuotta*
Aineettomat oikeudet	5	- 20	vuotta*
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	2	- 5	vuotta*
Muut	2	- 5	vuotta*
Aineelliset hyödykkeet:			
Maa- ja vesialueet			ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat:			
Hallinto- ja laitosrakennukset	20	- 50	vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20	- 30	vuotta
Talousrakennukset	10	- 20	vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20	- 30	vuotta
Asuinrakennukset	30	- 50	vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, torit ja puistot	15	- 20	vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	10	- 30	vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15	- 30	vuotta
Vedenjakeluverkosto	30	- 40	vuotta
Viemäriverkko	30	- 40	vuotta
Kaukolämpöverkko	20	- 30	vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovaalaistuslaitteet	15	- 20	vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10	- 12	vuotta
Maakaasuverkko	20	- 25	vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15	- 20	vuotta
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	10	- 20	vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15	- 20	vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	10	- 15	vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10	- 15	vuotta
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	15	- 20	vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8	- 15	vuotta
Muut kuljetusvälineet	4	- 7	vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5	- 10	vuotta
Muut raskaat koneet	10	- 15	vuotta
Muut kevyet koneet	5	- 10	vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5	- 15	vuotta
Atk-laitteet	3	- 5	vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3	- 5	vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat			käytön mukaan
Arvo- ja taide-esineet			ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat			
			ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet			ei poistoaikaa

*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

Valtuusto hyväksyy hyödykeryhmäkohtaiset poistoajojen ala- ja ylärajat ja muut mahdolliset perusteet Valtuuston hyväksymien perusteiden pohjalta johtokunta hyväksyy hyödykekohtaiset poistosuunnitelmat. Johtokunta on delegoinut tämän päätösvallan vesihuoltopäällikölle.

4.2.2 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta kunnan tilinpäätöksessä	Tilinpäätös		Taloussuunnitelma		
	2019	2020	2021	2022	2023
Poistonalaiset investoinnit	4 619 858	1 293 008	200 000	760 000	520 000
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Investointien omahankintameno	4 619 858	1 293 008	200 000	760 000	520 000
Suunnitelmanmukaiset poistot	489 697	600 482	550 000	550 000	550 000
Viiden vuoden keskiarvo:					
Suunnitelman mukaiset poistot		548 036			
Poistonalaisten investointien omahank.meno		1 478 573			
Ero (€)		930 537			
Ero (%)		62,93 %			

4.2.3 Palvelujen ostojen erittely	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	0	0
Muiden palvelujen ostot	352 698	284 460
<i>Palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>352 698</i>	<i>284 460</i>

4.3. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.3.1. Pysyvät vastaavat	Menojäännös	Lisäykset	Rahoitus-	Vähenny-	Siirrot	Poistot	Arvon-	Menojäännös
VESI	31.12.2019		osuudet	nykset			alent.	31.12.2020
Aineettomat hyödykkeet	2 912	0	0	0	0	1 466	0	1 446
Aineettomat oikeudet	2 912	0	0	0	0	1 466	0	1 446
Muut pitkävaikutteiset menot	0	0	0	0	0	0	0	0
Aineelliset hyödykkeet	11 904 939	1 242 977	0	29 804	0	599 016	0	12 519 096
Maa- ja vesialueet	0	0	0	0	0	0	0	0
Rakennukset	1 166 343	1 220 482	0	10 985	3 734 722	138 408	0	5 972 154
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 048 563	9 823	0	2 587		309 600	0	4 746 200
Koneet ja kalusto	645 762	12 671	0	0	1 290 301	151 008	0	1 797 726
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	0	0	0	0	0	0
Ennakkomaksut ja keskener. hank.	5 044 271	0	0	16 232	-5 025 023	0	0	3 016
Osakkeet ja osuudet	0	0	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien saamiset	84 050	68 850	0	0	0	0	0	152 900
Pysyvät vastaavat yhteensä	11 991 901	1 311 827	0	29 804	0	600 482	0	12 673 442

4.3.2. Saamiset tytäryhteisöiltä ja kuntayhtymiltä	2020		2019	
VESI	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	15 411	0	11 650
Lainasaamiset	0	0	0	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>15 411</i>	<i>0</i>	<i>11 650</i>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	754	0	826
Lainasaamiset	0	0	0	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>754</i>	<i>0</i>	<i>826</i>
<i>Saamiset yhteensä tytäryhteisöiltä ja kuntayhtymiltä</i>	<i>0</i>	<i>16 165</i>	<i>0</i>	<i>12 476</i>

4.3.3 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Työterveyshuollon Kela, korvaus	2 033	1 002

4.3.4 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkavelka	56 522	61 791

4.3.5 Oman pääoman erittely		
	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	2 556 842	2 556 842
Lisäykset	0	0
Vähennykset	0	0
Peruspääoma 31.12.	2 556 842	2 556 842
Ylijäämä 1.1.	4 532 173	4 450 665
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-7 583	81 508
Saatujen ennakoiden siirto ed. tilikausien ylijäämään	0	
Ylijäämä 31.12.	4 524 589	4 532 173
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>7 081 431</i>	<i>7 089 014</i>

4.3.6 Muiden pitkäaikaisten velkojen erittely		
	2020	2019
Muut velat		
Liittymismaksut	5 224 116	4 590 330
Muut velat	0	0
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>5 224 116</i>	<i>4 590 330</i>

4.3.7 Vieras pääoma tytäryhteisöille ja jäsenkuntayhtymille				
	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	25 770	0	96 982
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>25 770</i>	<i>0</i>	<i>96 982</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	0	0	0
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>25 770</i>	<i>0</i>	<i>96 982</i>

4.4. HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.4.1 Henkilöstökulut		
	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	414 414	449 210
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0	0
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>414 414</i>	<i>449 210</i>

4.4.2 Vakinaisen henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2020	2019
	8	7

H. KEURUUN VUOKRA-ASUNNOT LIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. OLENNAISET TAPAHTUMAT LIIKELAITOKSEN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Toiminnan kuvaus:

Yleistä

Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitos on kunnallinen liikelaitos, joka omistaa, tuottaa ja ylläpitää vuokra-asuntoja Keuruun kaupungissa sekä tuottaa muita erikseen yksilöitäviä asuntotoimen palveluita. Liikelaitos hoitaa tehtäviään liiketaloudellisia periaatteita noudattaen.

Hallinto

Liikelaitosta johtaa kaupunginhallituksen alainen johtokunta.

Johtokuntaan ovat kuuluneet:

Riikonen Tuomo	pj	varalla	Kanerva Katja
Viitanen Raimo	vpj	varalla	Laurila Leena
Lintula Juhon	jäsen	varalla	Nissinen Mika
Uusoksa Aila	jäsen	varalla	Träff Henry
Tienhaara Tanja	jäsen	varalla	Tuominen Timo
Mäkelä Tero	talousjohtaja		

Vuoden 2020 aikana johtokunta on pitänyt neljä kokousta.

Henkilöstö

Vakituinen henkilöstö vuonna 2020:

Marja Peltola, asuntosihteeri
Mika Laulainen, asuntopäällikkö, liikelaitoksen johtaja

Toiminta ja muutokset toimintaympäristössä

Kiinteistöhuollon työt sekä remonttipalvelut on ostettu edellisvuosien tapaan Keuruun kaupungin tilapalvelulta sekä paikallisilta urakoitsijoilta. Siivouspalvelut on ostettu Keuruun kaupungin tukipalveluilta ja viheralue-työt Keuruun kaupungin kunnallistekniikalta.

Vuokraustoiminta

Vuonna 2020 tehtiin uusia vuokrasopimuksia liikelaitoksen hallinnoimiin asuntoihin yhteensä 99 kpl.

Asuntojen käyttöaste vuonna 2020 oli 88 %.

Vuokrat

Vuokria ei korotettu vuonna 2020. Liikelaitoksen kiinteistöissä edullisin vuokra vuonna 2020 oli Kaskikankaan 7,82 €/m² ja kallein Laajalanrannan 9,34 €/m².

Talous

Tilikauden aikana toteutuneet investoinnit olivat 1.935.182 €, mistä 1.472.029 € aiheutui siitä, että liikelaitos osti asuntoja kaupungilta.

Lainanlyhennykset tilikauden aikana olivat 35.601 €. Uutta lainaa otettiin Keuruun kaupungilta 300.000 €.

Tilinpäätöksen mukaan Vuokra-asunnot liikelaitoksen liikevaihto vuonna 2020 oli 1.781.398 €. Tilikauden tulokseksi muodostui +37.174 €.

Taseen loppusumma oli tilikauden päättyessä 7.000.048 €

Tunnuslukujen kehitys 2019-2020

Liikelaitoksen tunnusluvut on määritelty kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeessa Tunnusluvut koostuvat tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman tunnusluvuista.

Tuloslaskelman tunnuslukuja ovat sijoitetun pääoman tuotto-prosentti ja voittoprosentti. Sijoitetun pääoman tuotto kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli se mittaa suhteellista kannattavuutta. Tuotoksi katsotaan ylijäämä ilman korkokuluja ja korvausta peruspääomasta. Sijoitetulla pääomalla tarkoitetaan omaa pääomaa ja vierasta korollista pääomaa eli lainoja. Voittoprosentti kertoo ylijäämän %-osuuden liikevaihdosta.

Tuloslaskelman tunnusluvut:	2020	2019
Sijoitetun pääoman tuotto-%	1,2 %	0,9 %
Voitto-%	2,1 %	0,3 %

Taseen tunnuslukuja ovat omavaraisuusaste, suhteellinen velkaantuneisuus, velat ja vastuut käyttötuloista ja kertynyt ylijäämä. Omavaraisuusaste kuvaa oman pääoman osuutta taseen loppusummasta ilman saatuja ennakoita. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka suuri %-osuus käyttötuloista (liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot) tarvitaan kaiken vieraan pääoman maksamiseen. Vieraaseen pääomaan lasketaan myös liittymismaksut, jotka sisältyvät muihin pitkäaikaisiin velkoihin. Velat ja vastuut % käyttötuloista on muuten sama kuin suhteellinen velkaantuneisuus, mutta siinä huomioidaan vieraan pääoman lisäksi myös vuokravastuut. Kertynyt ylijäämä osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikumavarana.

Taseen tunnusluvut:	2020	2019
Omavaraisuusaste	23,8 %	2,5 %
Suhteellinen velkaantuneisuus	295,0 %	248,0 %
Velat ja vastuut käyttötuloista	295,0 %	248,0 %
Kertynyt ylijäämä, 1.000 €	91	53
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	10	6
Lainakanta 1.000 €	5.057	5.113
Lainakanta €/asukas	533	533

Rahoituslaskelman tunnuslukuja ovat toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuoden ajalta, investointien tulorahoitus-%, lainanhoitokate, kassan riittävyys päivinä, quick ratio eli maksuvalmiussuhde sekä current ratio eli käyttöpääomasuhde. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuoden aikana kuvaa, paljonko tilinpäätösvuoden ja sitä edeltäneiden neljän vuoden aikana rahavirrasta on jäänyt lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen.

Investointien tulorahoitus-% kertoo, paljonko investoinneista on katettu varsinaisella tulorahoituksella eli ylijäämällä ilman poistoja. Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää tähän, jos tunnusluku on 1 tai suurempi.

Kassan riittävyys kuvaa maksuvalmiutta eli kassan riittävyyttä päivissä. Tunnusluku lasketaan jakamalla vuoden lopun rahavarat vuoden kassastamaksuilla ja kertomalla luku 365:llä.

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla (rahavarat ja lyhytaikaiset saamiset) pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat (iman saatuja ennakoita). Tunnusluvun luokitteluasteikko: hyvä = yli 1, tyydyttävä = 0,5-1, heikko = alle 0,5.

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden (vaihto-omaisuus + lyhytaikaiset saamiset + rahat ja pankkisaamiset) ja nopeakiertoisten velkojen (lyhytaikainen vieras pääoma ilman saatuja ennakoita) suhteen. Tunnusluvun luokitteluasteikko: hyvä = yli 2, tyydyttävä = 1-2, heikko = alle 1.

Rahoituslaskelman tunnusluvut:	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuoden aikana, 1.000 €	-1.448	88
Investointien tulorahoitus-%	25,2 %	123,3 %
Lainanhoitokate	1,3	1,2
Quick ratio eli maksuvalmiussuhde	0,2	0,2
Current ratio eli käyttöpääomasuhde	0,2	0,2

1.2. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Liikelaitoksen tuleva kehitys näyttää hyvin samankaltaiselta kuin vallitseva tilanne tällä hetkellä. Suurimpina haasteina ovat käyttöasteen laskeminen sekä vanheneva asuntokanta ja sitä myötä kiinteistöjen kasvava korjausvelka. Korjausvelan pienentäminen vaatii vähintään nykyisen suuruista investointitasoa.

Käyttöasteen nostamiseksi ja sitä kautta kannattavuuden parantamiseksi joudutaan tulevinakin vuosina tekemään ratkaisuja. Asuntokannan määrällinen sopeuttaminen vallitsevaan kysyntään tuo haasteita myös jatkossa. Vuokrataloja joudutaan todennäköisesti purkamaan tai myymään myös tulevinakin vuosina. Toisaalta vanheneva väestö tarvitsee kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja keskustan palvelujen läheltä, joten asuntojen rakentaminen tai ostaminen keskustasta tulee eteen jossain vaiheessa.

1.3. SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta operatiivisena toimintana kuuluvat kaupunginhallitukselle, kaupunginjohdolle ja muulle johdolle. Valtuusto on 17.11.2014 hyväksynyt asiakirjan Keuruun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Kaupunginhallitus on 17.12.2014 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Tätä ohjetta päivitettiin toukokuussa 2019.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessin kehittäminen on edennyt odotettua hitaammin. Myös koko konsernin sisällyttäminen prosessiin on vielä alkutekijöissään. Tekeillä ovat toimialakohtaiset sisäisen valvonnan suunnittelu- ja raportointilomakkeet.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan organisoinnista säädetään 1.6.2017 voimaan tullessa hallintosäännössä.

Poikkeamat

Olenaisia poikkeamia ei todettu

Sisäinen tarkastus

Erillistä sisäistä tarkastustoimintaa ei ole järjestetty.

Varojen käytön valvonta

Laskujen hyväksymismenettely

Johtokunta vahvistaa vuosittain laskujen hyväksyjät.

Ostolaskut on vuonna 2018 ja aiemmin käsitelty manuaalisesti. Vuonna 2019 on siirrytty sähköiseen käsittelyyn. Laskun tiliöi ja sen oikeellisuuden tarkastaa vastaanottaja. Laskun hyväksyjä hyväksyy laskun, minkä jälkeen lasku menee maksatukseen.

Hankinnat

Hallintosäännön mukaan liikelaitoksen johtaja päättää hankinnoista, joiden arvo on enintään 200.000 €. Yli 200 000 €:n hankinnoista päättää liikelaitoksen johtokunta.

Raportointi

Tulosaluekohtainen talousarvion toteutumisvertailu annetaan pääsääntöisesti kaupunginhallitukselle kuukausittain. Lisäksi laaditaan kolmannesvuosiraportit, joissa arvioidaan talousarvion ja talousarvioon kirjattujen toiminnallisten tavoitteiden toteutumista vuositasolla. Viimeisessä kolmannesvuosiraportissa esitettävät tavoitteiden toteutumukset ilmoitetaan toimintakertomuksessa.

Päätösten laillisuuden valvonta

Viranhaltijapäätökset saatetaan ko. toimielimen tiedoksi niin, että toimielimellä on mahdollisuus käyttää otto-oikeutta tarvittaessa. Toimintasäännön mukaan asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginjohtaja. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunta, lautakunnan puheenjohtaja ja ko. vastuualueen johtaja.

Riskienhallinta

Omaisuusriskejä hallitaan vakuuttamalla. Vakuutusten omavastuut on määritelty siten, että pienehköt vahingot jäävät kaupungin vastuulle, mutta vahingot, joilla on olennaista vaikutusta kaupungin talouteen, ovat vakuutusturvan piirissä. Tämä pitää vakuutusmaksut kohtuullisina.

Kaupungilla on vastuuvakuutus, joka kattaa toiselle osapuolelle aiheutuvat vahingot siinä tapauksessa, että kaupunki virheellisen menettelyn vuoksi on korvausvelvollinen.

1.4. TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN**Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen**

	TA 2020 €	TP 2020 €	Poikkeama €	Toteut.-%
Liikevaihto	1 977 930	1 781 398	-196 532	90,1
Liikeliijäämä	49 420	63 336	13 916	128,2
Toimintakate	489 420	513 355	23 935	104,9
Poistot	-440 000	-450 019	-10 019	102,3
Rahoituskulut netto	-36 200	-26 162	10 038	72,3
Ylijäämä	13 220	37 174	23 954	281,2
Nettoinvestoinnit	1 872 000	1 935 182	63 182	103,4
<i>Toimintakate €/asukas</i>	<i>52</i>	<i>54</i>	<i>3</i>	<i>104,9</i>

1.5. JOHTOKUNNAN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 37.173,84 € jätetään taseeseen yli- ja alijäämän tilille.

2. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT**2.1. TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT**

	1.1. - 31.12.2020		1.1. - 31.12.2019	
Liikevaihto		1 781 397,59		1 989 821,13
Valmiiden ja keskener. tuotteiden varastojen lisäys(+) tai väh.(-)				
Valmistus omaan käyttöön		0,00		0,00
Liiketoiminnan muut tuotot		4 636,72		0,00
Tuet ja avustukset		508,10		44 803,64
Materiaalit ja palvelut:				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-463 430,30		-510 901,09	
Palvelujen ostot	-463 606,01	-927 036,31	-529 467,04	-1 040 368,13
Henkilöstökulut:				
Palkat ja palkkiot	-81 824,45		-87 364,80	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-21 367,49		-23 005,89	
Muut henkilösivukulut	-2 817,14	-106 009,08	-2 588,03	-112 958,72
Poistot ja arvonalentumiset:				
Suunnitelman mukaiset poistot	-450 019,00		-422 755,00	
Arvonalentumiset	0,00	-450 019,00	0,00	-422 755,00
Liiketoiminnan muut kulut		-240 141,78		-413 902,95
Liikeylijäämä (-alijäämä)		63 336,24		44 639,97
Rahoitustuotot ja -kulut:				
Rahoitusavustus kunnalta	0,00		0,00	
Muut rahoitustuotot	6 656,24		9 483,81	
Kunnalle maksetut korkokulut	-22 946,78		-37 291,64	
Muille maksetut korkokulut	0,00		0,00	
Korvaus peruspääomasta	-4 204,70		-4 204,70	
Muut rahoituskulut	-5 667,16	-26 162,40	-6 276,13	-38 288,66
Tilikauden yli- tai alijäämä		37 173,84		6 351,31

Tuloslaskelman tunnusluvut:

Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,2 %	0,9 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	1,2 %	0,9 %
Voitto, %	2,1 %	0,3 %

Sijoitetun pääoman tuotto kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa suhteellista kannattavuutta. Tuotoksi katsotaan ylijäämä ilman korkokuluja ja korvausta peruspääomasta. Sijoitetulla pääomalla tarkoitetaan omaa pääomaa ja vierasta korollista pääomaa. Tunnusluku lasketaan jakamalla tuotto sijoitetulla pääomalla ja kertomalla 100:lla. Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Voitto-% kertoo ylijäämän prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen liikevaihdosta.

2.2. TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	31.12.2020		31.12.2019	
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet				
Rakennukset	<u>5 336 290,53</u>	5 336 290,53	<u>5 323 156,94</u>	5 323 156,94
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	<u>1 514 809,23</u>	1 514 809,23	<u>42 780,00</u>	42 780,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Saamiset				
Lyhytaikaiset saamiset:				
Myyntisaamiset	52 026,09		79 268,95	
Muut saamiset	279,54		710,46	
Siirtosaamiset	<u>508,32</u>	52 813,95	<u>216,40</u>	80 195,81
Rahat ja pankkisaamiset		<u>96 134,59</u>		<u>36 561,58</u>
		<u>7 000 048,30</u>		<u>5 482 694,33</u>
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	1 556 123,19		84 093,96	
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	53 413,93		47 062,62	
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>37 173,84</u>	1 646 710,96	<u>6 351,31</u>	137 507,89
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Lainat kunnalta	<u>4 601 639,59</u>	4 601 639,59	<u>4 657 239,59</u>	4 657 239,59
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lainat kunnalta	455 600,00		455 600,53	
Saadut ennakot	82 654,56		77 214,06	
Ostovelat	96 156,56		98 765,09	
Muut lyhytaikaiset velat	101 823,23		37 805,23	
Siirtovelat	<u>15 463,40</u>	751 697,75	<u>18 561,94</u>	687 946,85
		<u>7 000 048,30</u>		<u>5 482 694,33</u>

Taseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste, %	23,8 %	2,5 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	295,0 %	248,0 %
Velat ja vastuut käyttötuloista, %	295,0 %	248,0 %
Kertynyt ylijäämä, 1.000 €	91	53
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	10	6
Lainakanta, 1.000 €	5 057	5 113
Lainakanta, €/asukas	533	533
Asukasluku	9 489	9 601

Omavaraisuusaste kuvaa oman pääoman %-osuutta taseen loppusummasta ilman saatuja ennakoita. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka suuri %-osuus vuoden käyttötuloista (liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot) tarvitaan kaiken vieraan pääoman takaisinmaksuun. Vieraaseen pääomaan kuuluvat myös liittymismaksut, jotka sisältyvät kohtaan muut pitkäaikaiset velat. Velat ja vastuut käyttötuloista on muuten sama kuin suhteellinen velkaantuneisuus, mutta siinä huomioidaan vieraan pääoman lisäksi myös vuokravastuut. Kertynyt ylijäämä osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana.

2.3. RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

		1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Toiminnan rahavirta:			
Liikelylijäämä	+/-	63 336,24	44 639,97
Poistot ja arvonalentumiset	+	450 019,00	422 755,00
Rahoitustuotot ja -kulut	+/-	-26 162,40	-38 288,66
Investointien rahavirta:			
Investointimenot	-	-1 935 181,82	-347 980,34
Toiminnan ja investointien rahavirta	=	-1 447 988,98	81 125,97
Rahoituksen rahavirta:			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	+	300 000,00	400 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-	-355 600,53	-359 035,84
Oman pääoman muutokset			
Peruspääoman lisäys(+)/vähennys(-)	+/-	1 472 029,23	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Saamisten muutos kunnalta	+/-	430,92	2 302,86
Saamisten muutos muilta	+/-	26 950,94	16 313,41
Korottomien velkojen muutos kunnalta	+/-	61 534,22	-146 949,82
Korottomien velkojen muutos muilta	+/-	2 217,21	-5 061,69
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	=	1 507 561,99	-92 431,08
Rahavarojen muutos	=	59 573,01	-11 305,11
Rahavarojen muutos:			
Kassavarat 31.12.		96 134,59	36 561,58
Kassavarat 1.1.		36 561,58	47 866,69
Rahavarojen muutos		59 573,01	-11 305,11
Rahoituslaskelman tunnusluvut:			
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. ajalta, 1.000 €		-1 476	88
Investointien tulo-rahoitus, %		25,2 %	123,3 %
Lainanhoitokate		1,3	1,2
Laskennallinen lainanhoitokate		0,8	0,7
Kassan riittävyys pv		10	6
Quick ratio		0,2	0,2
Current ratio		0,2	0,2

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuoden aikana kuvaa, paljonko tilinpäätösvuoden ja sitä edeltäneiden neljän vuoden aikana rahavirrasta on jäänyt lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen.

Investointien tulo-rahoitus-% kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on katettu varsinaisella tulo-rahoituksella (yli jäämä ilman poistoja).

Lainanhoitokate kertoo tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulo-rahoitus riittää tähän, jos tunnusluku on 1 tai suurempi.

Kassan riittävyys (pv) kuvaa maksuvalmiutta eli kassan riittävyyttä päivissä. Tunnusluku saadaan jakamalla vuoden lopun rahavarat vuoden kassastamaksuilla ja kertomalla tulos 365:llä.

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Lyhytaikaisilla sidotuilla varoilla tarkoitetaan rahavaroja ja lyhytaikaisia saamisia. Lyhytaikaisilla veloilla tarkoitetaan lyhytaikaista vierasta pääomaa ilman saatuja ennakoita. Tunnusluvun luokitteluasteikko: hyvä = yli 1, tyydyttävä = 0,5-1, heikko = alle 0,5.

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Nopeakiertoinen omaisuus = vaihto-omaisuus + lyhytaikaiset saamiset + rahat ja pankkisaamiset. Nopeakiertoiset velat koostuvat lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta ilman saatuja ennakoita. Tunnusluvun luokitteluasteikko: hyvä = yli 2, tyydyttävä = 1-2, heikko = alle 1

3. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN**3.1. TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN**

	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	Poikkeama	Tot-%
Liikevaihto	1 977 930	1 781 398	-196 532	90,1
Liiketoiminnan muut tuotot	0	4 637	4 637	
Tuet ja avustukset	0	508	508	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-549 300	-463 430	85 870	84,4
Palvelujen ostot	-529 170	-463 606	65 564	87,6
Henkilöstökulut	-120 440	-106 009	14 431	88,0
Poistot ja arvonalentumiset	-440 000	-450 019	-10 019	102,3
Liiketoiminnan muut kulut	-289 600	-240 142	49 458	82,9
Liikelylijäämä/alijäämä	49 420	63 336	13 916	128,2
Rahoitustuotot ja -kulut:				
Muut rahoitustuotot	7 000	6 656	-344	95,1
Kunnalle maksetut korkokulut	-33 000	-22 947	10 053	69,5
Korvaus peruspääomasta	-4 200	-4 205	-5	100,1
Muut rahoituskulut	-6 000	-5 667	333	94,5
Tilikauden yli- tai alijäämä	13 220	37 174	23 954	281,2

3.2. INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

	Talousarvio 2020			Tilinpäätös 2020			Poikkeama		
	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	1 872 000	0	1 872 000	1 935 182	0	1 935 182	63 182	0	63 182
Talorakennus	400 000	0	400 000	463 153	0	463 153	63 153	0	63 153
Haaratie I				14 102					
Haaratie II				16 297					
Haaratie III				42 122					
Laajalanrinne I				20 341					
Mäyräkivi				18 444					
Pihkapolku I				58 723					
Pihkapolku II				54 686					
Taulakuja				68 006					
Taularinne				107 315					
Varsitie				17 482					
Viikinrivi				45 635					
Aineeton käyttöomaisuus	1 472 000	0	1 472 000	1 472 029	0	1 472 029	29	0	29
Asuntojen osto kaupungilta	1 472 000	0	1 472 000	1 472 029	0	1 472 029	29	0	29

3.3. RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

		Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	Poikkeama	Tot-%
Toiminnan rahavirta:					
Liikelyljäämä	+/-	49 420	63 336	13 916	128,2
Poistot ja arvonalentumiset	+	440 000	450 019	10 019	102,3
Rahoitustuotot ja -kulut	+/-	-36 200	-26 162	10 038	72,3
Satunnaiset erät	+/-	0	0	0	
Muut tulorahoituksen korjauserät	+/-	0	0	0	
Investointien rahavirta:					
Investointimenot	-	-1 872 000	-1 935 182	-63 182	103,4
Rahoitusosuudet investointimenoihin	+	0	0	0	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	+	0	0	0	
Toiminnan ja investointien rahavirta	=	-1 418 780	-1 447 989	-29 209	102,1
Rahoituksen rahavirta:					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	+	300 000	300 000	0	100,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	+	0	0	0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-	-355 600	-355 601	-1	100,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	-	0	0	0	
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta		0	0	0	
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	+/-	0	0	0	
Oman pääoman muutokset	+/-	1 472 000	1 472 029	29	100,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	+/-	0	91 133	91 133	
Rahoitustoiminnan nettokassavirta		1 416 400	1 507 562	91 162	106,4
Rahavarojen muutos		-2 380	59 573	61 953	-2 503,1

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT**4.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**Pysyvien vastaavien arvostaminen

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintameno mukaisena vähennettynä rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno suuruusena

Rahoitusomaisuuden arvostaminen

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon

4.2. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.2.1. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä			
Poistoajat vuosina, poistomenetelmänä tasapoisto			
Sovelletaan vuonna 2013 ja sen jälkeen hankittuihin investointeihin			
Aineettomat hyödykkeet:			
Kehittämismenot	2 - 5	vuotta*	
Aineettomat oikeudet	5 - 20	vuotta*	
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	2 - 5	vuotta*	
Muut	2 - 5	vuotta*	
Aineelliset hyödykkeet:			
Maa- ja vesialueet		ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat:			
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 50	vuotta	
Talousrakennukset	10 - 20	vuotta	
Asuinrakennukset	30 - 50	vuotta	
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Muut maa- ja vesirakenteet	15 - 30	vuotta	
Kaukolämpöverkko	20 - 30	vuotta	
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovailaistuslaitteet	15 - 20	vuotta	
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 - 12	vuotta	
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20	vuotta	
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	10 - 20	vuotta	
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20	vuotta	
Koneet ja kalusto			
Muut kuljetusvälineet	4 - 7	vuotta	
Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10	vuotta	
Muut raskaat koneet	10 - 15	vuotta	
Muut kevyet koneet	5 - 10	vuotta	
Atk-laitteet	3 - 5	vuotta	
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5	vuotta	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		ei poistoaikaa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet		ei poistoaikaa	

*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

Valtuusto hyväksyy hyödykeryhmäkohtaiset poistoaikojen ala- ja ylärajat ja muut mahdolliset perusteet
Valtuuston hyväksymien perusteiden pohjalta johtokunta hyväksyy hyödykekohtaiset
poistosuunnitelmat. Johtokunta on delegoinut tämän päätösvallan asuntopäällikölle..

4.2.2. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta kunnan tilinpäätöksessä	Tilinpäätös		Taloussuunnitelma		
	2019	2020	2021	2022	2023
Poistonalaisten investoinnit	347 980	463 153	400 000	400 000	400 000
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Investointien omahankintameno	347 980	463 153	550 000	650 000	400 000
Suunnitelmanmukaiset poistot	422 755	450 019	450 000	460 000	460 000
Viiden vuoden keskiarvo:					
Suunnitelman mukaiset poistot		448 555			
Poistonalaisten investointien omahank.meno		482 227			
Ero (€)		33 672			
Ero (%)		6,98 %			

4.3. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.3.1 Pysyvät vastaavat VaL	Menojäännös 31.12.2019	Lisäykset	Rahoitus- osuudet	Vähennykset	Siirrot	Poistot	Arvon- alent.	Menojäännös 31.12.2020
Aineelliset hyödykkeet	5 323 157	463 153	0	0	0	450 019	0	5 336 291
Rakennukset	5 323 157	463 153	0	0	0	450 019	0	5 336 291
Osakkeet ja osuudet	42 780	1 472 029	0	0	0	0	0	1 514 809
Pysyvät vastaavat yhteensä	5 365 937	1 935 182	0	0	0	450 019	0	6 851 100

4.3.2. Saamisten erittely	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset				
Myyntisaamiset	0	52 026	0	79 269
Muut saamiset	0	280	0	710
Siirtosaamiset	0	508	0	216
Yhteensä	0	52 814	0	80 196
<i>Saamiset yhteensä</i>	0	52 814	0	80 196

4.3.3. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkavelka	15 463	18 562

4.3.4. Oman pääoman erittely	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	84 094	84 094
Lisäykset	1 472 029	0
Vähennykset	0	0
Peruspääoma 31.12.	1 556 123	84 094
Ylijäämä 1.1.	53 414	47 063
Lisäykset tilikaudella	37 174	6 351
Vähennykset tilikaudella	0	0
Ylijäämä 31.12.	90 588	53 414
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	1 646 711	137 508

4.4. HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.4.1. Henkilöstökulut	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	106 009	112 958
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0	0
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	106 009	112 958

4.4.2 Vakinaisen henkilöstön lukumäärä 31.12.	2020	2019
	2	2

I. LIIKELAITOSTEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TALOUTEEN**1. LIIKELAITOSTEN VAIKUTUS TULOSLASKELMAAN**

	Kaupunki ilman liikelaitoksia	Keuruun Vesi liikelaitos	Vuokra- asunnot liikelaitos	Sisäiset eliminoinnit	Ulkoinen tuloslaskelma		Muutos 2019=>2020	
					2020	2019	€	%
Toimintatuotot:								
Myyntituotot	12 927 029	1 901 998	120 360	-3 808 320	11 141 068	11 674 139	-533 071	-4,6
Maksutuotot	4 755 060	0	0	-42 371	4 712 689	4 783 073	-70 384	-1,5
Tuet ja avustukset	1 167 444	4 639	508	-174 540	998 050	1 096 196	-98 146	-9,0
Muut toimintatuotot	7 434 761	116	1 665 674	-5 162 443	3 938 108	4 222 216	-284 108	-6,7
Toimintatuotot yhteensä	26 284 295	1 906 752	1 786 542	-9 187 674	20 789 915	21 775 624	-985 709	-4,5
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	674	-674	-100,0
Toimintakulut:								
Henkilöstökulut	-35 650 742	-414 414	-106 009	0	-36 171 165	-36 676 292	505 127	-1,4
Palvelujen ostot	-36 687 757	-352 698	-463 606	3 739 994	-33 764 067	-33 708 742	-55 324	0,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 639 557	-374 441	-463 430	105 904	-5 371 524	-5 542 481	170 957	-3,1
Avustukset	-4 126 050	0	0	178 434	-3 947 616	-4 126 703	179 087	-4,3
Muut toimintakulut	-5 823 700	-43 411	-240 142	5 163 342	-943 910	-1 350 206	406 296	-30,1
Toimintakulut yhteensä	-86 927 804	-1 184 964	-1 273 187	9 187 674	-80 198 282	-81 404 424	1 206 142	-1,5
Toimintakate	-60 643 510	721 788	513 355	0	-59 408 367	-59 628 126	219 759	-0,4
Verotulot	35 431 386	0	0	0	35 431 386	33 712 702	1 718 684	5,1
Valtionosuudet	31 046 926	0	0	0	31 046 926	27 516 212	3 530 714	12,8
Korkotuotot	32 128	0	0	-27 661	4 467	4 075	392	9,6
Muut rahoitustuotot	292 800	3 778	6 656	-132 047	171 188	321 155	-149 967	-46,7
Korkokulut	3 222	-4 715	-22 947	27 661	3 222	-31 888	35 109	-110,1
Muut rahoituskulut	-11 190	-127 953	-9 872	132 047	-16 968	-13 207	-3 761	28,5
Vuosikate	6 151 762	592 899	487 193	0	7 231 854	1 880 922	5 350 931	284,5
Poistot ja arvonalennukset	-3 919 586	-600 482	-450 019	0	-4 970 086	-5 030 688	60 601	-1,2
Tilikauden yli-/alijäämä	2 232 177	-7 583	37 174	0	2 261 767	-3 149 765	5 411 532	-171,8

2. LIKELAITOSTEN VAIKUTUS TASEESEEN

	Ilman liike- laitoksia	Keuruun Vesi liikelaitos	Vuokra- asunnot liikelaitos	Sisäiset eliminoinnit	Ulkoinen tase		Muutos €
					2020	2019	
VASTAAVAA							
PYSYVÄT VASTAAVAT							
Aineettomat hyödykkeet							
Aineettomat oikeudet	15 978	1 446	0	0	17 424	13 766	3 659
Muut pitkävaikutteiset menot	256 081	0	0	0	256 081	370 892	-114 811
Ennakkomaksut	0	0	0	0	0	0	0
	272 059	1 446	0	0	273 506	384 658	-111 152
Aineelliset hyödykkeet							
Maa- ja vesialueet	7 428 254	0	0	-6 856	7 421 398	7 486 988	-65 590
Rakennukset	57 469 494	5 972 154	5 336 291	-29 679	68 748 260	65 952 651	2 795 610
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 324 715	4 746 200	0	0	16 070 916	17 046 576	-975 661
Koneet ja kalusto	979 648	1 797 726	0	0	2 777 374	2 007 365	770 009
Muut aineelliset hyödykkeet	106 585	0	0	0	106 585	106 585	0
Enn.maksut ja keskener. hankin- nat	3 785 168	3 016	0	0	3 788 184	5 615 007	-1 826 823
	81 093 865	12 519 096	5 336 291	-36 535	98 912 717	98 215 172	697 545
Sijoitukset							
Osakkeet ja osuudet	14 295 175	0	1 514 809	-4 112 965	11 697 019	11 515 088	181 932
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0	0	0	0	0	0
Muut lainasaamiset	5 582 240	0	0	-5 582 240	0	0	0
Muut saamiset	2 531 271	152 900	0	-2 106 549	577 622	430 652	146 970
	22 408 685	152 900	1 514 809	-11 801 754	12 274 641	11 945 739	328 902
TOIMEKSIANTOJEN VARAT							
Valtion toimeksiannot	0	0	0	0	0	0	0
Lahjoitusrahastojen varat	77 364	0	0	0	77 364	72 340	5 024
Muut toimeksiannot	274	0	0	0	274	204	70
	77 638	0	0	0	77 638	72 544	5 094
VAIHTUVAT VASTAAVAT							
Vaihto-omaisuus							
Aineet ja tarvikkeet	831	0	0	0	831	1 266	-435
Keskeneräiset tuotteet	0	0	0	0	0	0	0
Valmiit tuotteet	12 876	0	0	0	12 876	13 718	-842
Muu vaihto-omaisuus	0	0	0	0	0	0	0
Ennakkomaksut	5 332	0	0	0	5 332	5 332	0
	19 039	0	0	0	19 039	20 316	-1 277
Saamiset							
Pitkäaikaiset saamiset:							
Myyntisaamiset	0	0	0	0	0	0	0
Lainasaamiset	237 500	0	0	0	237 500	0	237 500
Muut saamiset	0	0	0	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0	0	0	0
	237 500	0	0	0	237 500	0	237 500
Lyhytaikaiset saamiset:							
Myyntisaamiset	1 439 337	538 292	52 026	0	2 029 655	2 218 162	-188 507
Lainasaamiset	1 515 488	0	0	-800 000	715 488	584 977	130 511
Muut saamiset	1 253 789	71 152	280	-851 152	474 068	422 934	51 134
Siirtosaamiset	226 696	2 033	508	0	229 237	511 992	-282 755
	4 435 310	611 477	52 814	-1 651 152	3 448 449	3 738 065	-289 616
Rahoitusarvopaperit							
Osakkeet ja osuudet	0	0	0	0	0	0	0
Sijoitukset rahan.instrumntt.	93 178	0	0	0	93 178	93 178	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0	0	0	0	0	0
Muut arvopaperit	0	0	0	0	0	0	0
	93 178	0	0	0	93 178	93 178	0
Rahat ja pankkisaamiset	1 180 237	519 136	96 135	0	1 795 507	892 957	902 550
VASTAAVAA YHTEENSÄ	109 817 511	13 804 054	7 000 048	-13 489 440	117 132 174	115 362 628	1 769 546

	Ilman liike- laitoksia	Keuruun Vesi liikelaitos	Vuokra- asunnot liikelaitos	Sisäiset eliminoinnit	Ulkoinen tase		Muutos €
					2020	2019	
VASTATTAVAA							
OMA PÄÄOMA							
Peruspääoma	37 446 231	2 556 842	1 556 123	-4 112 965	37 446 231	37 446 231	0
Liittymismaksurahasto	0	0	0	0	0	0	0
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0	0	0	0
Muut omat rahastot	0	0	0	0	0	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 352 779	4 532 173	53 414	-6 856	5 931 510	9 081 275	-3 149 765
Tilikauden yli-/alijäämä	2 232 177	-7 583	37 174	0	2 261 767	-3 149 765	5 411 532
	41 031 187	7 081 431	1 646 711	-4 119 821	45 639 508	43 377 741	2 261 767
PAKOLLISET VARAUKSET							
Eläkevaraukset	0	0	0	0	0	0	0
Muut pakolliset varaukset	5 000	0	0	0	5 000	5 000	0
	5 000	0	0	0	5 000	5 000	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT							
Valtion toimeksiannot	0	0	0	0	0	0	0
Lahjoitusrahastojen pääomat	260 195	0	0	0	260 195	298 312	-38 117
Muut toimeksiantojen pääomat	630	0	0	0	630	21 849	-21 219
	260 825	0	0	0	260 825	320 161	-59 336
VIERAS PÄÄOMA							
Pitkäaikainen vieras pääoma							
Lainat rahoitus -ja vakuutuslait.	17 239 677	0	0	0	17 239 677	15 132 969	2 106 708
Lainat julkisyhteisöiltä	0	625 000	4 601 640	-5 226 640	0	0	0
Saadut ennakot	0	0	0	0	0	0	0
Ostovelat	0	0	0	0	0	0	0
Muut pitkäaikaiset velat	0	4 599 116	0	-2 136 228	2 462 888	2 448 907	13 981
Siirtovelat	0	0	0	0	0	0	0
	17 239 677	5 224 116	4 601 640	-7 362 867	19 702 565	17 581 876	2 120 689
Lyhytaikainen vieras pääoma							
Joukkovelkakirjalainat	38 000 000	0	0	0	38 000 000	41 500 000	-3 500 000
Lainat rahoitus -ja vakuutuslait.	2 518 292	0	0	0	2 518 292	2 050 067	468 225
Lainat julkisyhteisöiltä	0	700 000	455 600	-1 155 600	0	0	0
Saadut ennakot	1 000	0	82 655	0	83 655	79 814	3 841
Ostovelat	3 926 751	45 744	96 157	-22 309	4 046 343	4 655 437	-609 094
Muut lyhytaikaiset velat	743 480	677 941	101 823	-828 843	694 402	584 815	109 587
Siirtovelat	6 091 299	74 822	15 463	0	6 181 584	5 207 716	973 868
	51 280 822	1 498 507	751 698	-2 006 752	51 524 276	54 077 850	-2 553 574
Vieras pääoma yhteensä	68 520 499	6 722 623	5 353 337	-9 369 619	71 226 841	69 751 821	-432 885
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	109 817 511	13 804 054	7 000 048	-13 489 440	117 132 174	115 362 628	1 769 546

3. LIKELAITOSTEN VAIKUTUS RAHOITUSLASKELMAAN

	Kaupunki ilman liike- laitoksia	Keuruun Vesi liikelaitos	Vuokra- asunnot liikelaitos	Liike- laitokset yhteensä	Sisäiset eliminoinnit	Ulkoinen rahoitus- laskelma
Toiminnan rahavirta:						
Vuosikate	6 151 762	592 899	487 193	1 080 091	0	7 231 854
Satunnaiset erät netto	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-107 197	-116	0	-116	0	-107 313
Investointien rahavirta:						
Investointimenot	-5 731 337	-1 293 008	-1 935 182	-3 228 189	2 938 864	-6 020 662
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 703 523	11 100	0	11 100	-1 472 029	242 594
Muut investointitulot	0	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 016 751	-689 124	-1 447 989	-2 137 113	1 466 835	1 346 472
Rahoituksen rahavirta:						
Antolainauksen muutokset						
Antolainojen lisäykset	-925 000	0	0	0	925 000	0
Antolainojen vähennykset	355 601	0	0	0	-355 601	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000	625 000	300 000	925 000	-925 000	5 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 425 067	0	-355 601	-355 601	355 601	-2 425 067
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 500 000	500 000	0	500 000	-500 000	-3 500 000
Oman pääoman muutokset	0	0	1 472 029	1 472 029	-1 472 029	0
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-64 430	0	0	0	0	-64 430
Vaihto-omaisuuden muutos	1 277	0	0	0	0	1 277
Saamisten muutos	-879 213	-19 169	27 382	8 213	923 116	52 116
Korottomien velkojen muutos	809 518	36 834	63 751	100 585	-417 921	492 182
Rahoituksen rahavirta	-1 627 314	1 142 665	1 507 562	2 650 227	-1 466 835	-443 922
Rahavarojen muutos	389 437	453 540	59 573	513 113	0	902 550
Rahavarojen muutos:						
Rahavarat 31.12.	1 273 415	519 136	96 135	615 270	0	1 888 685
Rahavarat 1.1.	883 978	65 595	36 562	102 157	0	986 135
Rahavarojen muutos	389 437	453 540	59 573	513 113	0	902 550

4. LIKELAITOSTEN SITOVIERIEN ERIEN TOTEUTUMINEN

	Ta 2020	Tp 2020
Keuruun Vesi liikelaitos:		
Kaupungin myöntämän lainan lisäys	625 000	625 000
kaupungin myöntämän lainan vähennys (lyhennykset)	0	0
Korvaus peruspääomasta	127 840	127 842
Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitos:		
Kaupungin myöntämän lainan lisäys	300 000	300 000
Kaupungin myöntämän lainan vähennys (lyhennykset)	355 600	355 601
Peruspääoman korotus	1 472 000	1 472 029
Korvaus peruspääomasta	4 200	4 205

J. KIRJANPITOKIRJAT JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS**1. LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA**

Kirjanpito kirjat:

Tasekirja	Käyttöomaisuuskirjanpito
Tase-erittelyt	Palkkaluettelot
Päiväkirja	Laskutuspäiväkirjat
Pääkirja	

Tositelajit:

Kaupunki ilman liikelaitoksia:

001 Avaussaldojen korjaus	134 Kansalaisopisto
007 Jaksotukset	141 Vapaa-aikatoimi
010 Pankkien tositteet	142 Uimahalli
020 Muistiotositteet	151 Tekninen toimi
050 Myyntireskontra, viitesuoritukset	152 Jätehuolto
055 Myyntireskontra, manuaalisuoritukset	153 Venepaikat
101 Ostoreskontra, suoritukset	154 Rakennusvalvonta
111 Yleishallinnon laskutus	155 Kaavoitustoimi
112 Työpaikkaruokailu	156 Liikehuoneistojen vuokrat
113 Yleishallinnon toistuvaislaskutus	157 Asuinhuoneistojen vuokrat
114 Yleinen edunvalvonta	160 Tilapalvelu
115 Lomatoimi	161 Ympäristöterveydenhuolto
117 Varhaiskasvatus	162 Korttimaksut
118 Työterveyshuollon laskutus	165 Jamix-ruoka
119 Vanhuspalvelut Effica	166 CPU-ruoka
120 Lastensuojelun asiakasmaksut	203 CPU-kassatositteet
121 Sosiaalitoimen hallinto	301 Palkat
122 Päivähoito	407 Sähköiset ostolaskut
123 Vanhustyö	501 Sosiaalityön yhteinen kirjanpitosiirto
124 Vammaishuoto	701 Tilapalvelu, sisäinen toistuvaislaskutus
125 Työ- ja toimintakeskus	702 Tilapalvelu, sisäinen kertalaskutus
126 Muu vanhainkodin laskutus	705 Tukupalvelut, sisäinen toistuvaislaskutus
127 Muu sosiaalitoimen laskutus	706 Tukupalvelut, sisäinen kertalaskutus
129 Sosiaalitoimen asuntojen vuokrat	710 Henkilöstöhallinto, sisäinen kertalaskutus
131 Sivistystoimi	715 Kaavoituspalvelut, sisäinen kertalaskutus
132 Musiikkiopisto	716 Kaavoituspalvelut, sisäinen toistuvaislaskutus
133 Opistolaskutus HelleWi	999 Konversiosuoritukset
Liitetietositteet LTT paperimuodossa	

Keuruun Vesi liikelaitos:

001 Avaussaldojen korjaus	400 Vesilaskutus
007 Jaksotukset	401 Vesilaitoksen yleislaskutus
010 Pankkien tositteet	402 Vesilaitoksen sisäiset laskut
020 Muistiotositteet	403 Sisäinen vesilaskutus/Komartek
050 Myyntireskontra, viitesuoritukset	440 Ostolaskut
055 Myyntireskontra, manuaalisuoritukset	441 Ostolaskujen maksut
301 Palkat	999 Konversiosuoritukset

Vuokra-asunnot liikelaitos:

001 Avaussaldojen korjaus	055 Myyntireskontra, manuaalisuoritukset
007 Jaksotukset	301 Palkat
010 Pankkien tositteet	450 Sähköiset ostolaskut
020 Muistiotositteet	451 Ostolaskujen maksut
050 Myyntireskontra, viitesuoritukset	999 Konversiosuoritukset
Vuokralaskutus Tampuuri-ohjelmassa	

2. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINTARKASTUSMERKINTÄ**TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS**

Keuruulla 29.3.2021

KEURUUN KAUPUNGINHALLITUS

Markku Puro, puheenjohtaja

Riikka Paananen, 1. varapuheenjohtaja

Harri Oksanen, 2. varapuheenjohtaja

Merja Ahonen

Onni Haapala

Leo Houhala

Maija Kajosmäki

Emilia Koikkalainen

Petri Tuominen

Tero Mäkelä, vs. kaupunginjohtaja**TILINTARKASTUSMERKINTÄ**

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Keuruulla _____._____.2021

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Nina Nieminen
tilintarkastaja HT, JHT